

časť A

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava - Lamač do roku 2010

Časť A

Analýza ekonomických a sociálnych východísk

Bratislava, september 2007

OBSAH

strana

Identifikácia projektu	3
------------------------	---

Časť A – Analytická časť - Samostatný dokument

Úvod	4
Vízia a poslanie mestskej časti Bratislava – Lamač na roky 2007 až 2010	6
1. Analýza ekonomických a sociálnych východísk	7
1.1. Makroekonomická analýza	7
1.2. Socio-ekonomická analýza	9
1.3. Analýza realizovaných opatrení	39
1.4. SWOT analýza	53
1.5. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja	58
1.6. Zhrnutie analýzy	60
Prílohy:	
1. Zoznam skratiek	
2. Symboly Mestskej časti Bratislava – Lamač	
3. Pôsobenie miestnej samosprávy v ekonomickej a sociálnej oblasti	
4. Mapa procesov MÚ MČ Bratislava – Lamač	
5. Organizačná štruktúra MÚ MČ Bratislava – Lamač	
6. Zoznam subjektov MČ, ktorým boli vydané záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti	
7. Miestne komunikácie v priamej správe Hlavného mesta SR Bratislavy na území MČ BA - Lamač	

Časť B – Syntetická časť - Samostatný dokument

Úvod	4
2. Rozvojová stratégia	6
2.1 Vymedzenie smeru stratégie	6
2.2 Cieľové skupiny stratégie	7
2.3 Strategické ciele MČ Bratislava – Lamač na roky 2007 až 2010	8
3. Finančné nástroje a podmienky financovania projektov z fondov EÚ	11
4. Zabezpečenie programu a manažment	18
4.1 Finančné zabezpečenie	18
4.2 Etapy a postup realizácie programu	19
4.3 Organizácia a manažment	21
Záver	24
Prílohy	
1. Akčný plán miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Lamač na roky 2007 – 2010	

Časť C – Doplnkové služby a dokumenty - *Samostatný dokument*

Dotazník

Vyhodnotenie dotazníka

Odhadované finančné náklady na jednotlivé investičné aktivity

IDENTIFIKÁCIA PROJEKTU

Názov úlohy:	Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Lamač do roku 2010
Čiastková úloha:	Časť A - Analýza ekonomických a sociálnych východísk
Cieľ čiastkovej úlohy:	Analyzovať ekonomické východiská, socio-ekonomické ukazovatele, realizované opatrenia, SWOT analýzu, určiť kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja MČ.
Zadávatel':	Mestská časť Bratislava - Lamač
Zástupca zadávateľa:	Mgr. Oľga Keltošová, starostka
Zhotoviteľ:	Urbanis, s.r.o., Bratislava
IČO:	35 927 356
Zástupca zhotoviteľa:	Ing. arch. Zuzana Aufrichtová, konateľka
Pracovné metódy:	Systémová analýza, komparatívna analýza, expertné metódy
Spôsob zadania:	Verejná súťaž
Termín spracovania:	Máj – október 2007

Zadanie úlohy

MČ Bratislava – Lamač si v zmysle Zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov objednalo spracovanie Stratégie hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava - Lamač do roku 2010 u spoločnosti Urbanis, s.r.o. na základe Zmluvy o dielo, č. zmluvy: 1/2007, podpísanej 30.04.2007, medzi mestskou časťou Bratislava - Lamač, zastúpenou starostkou Mgr. Oľgou Keltošovou a spoločnosťou Urbanis s.r.o., zastúpenou Ing. arch. Zuzanou Aufrichtovou.

ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Kraj:	Bratislavský
Okres:	Bratislava IV
Mesto:	Bratislava
Mestská časť:	Bratislava – Lamač
Kataster:	Lamač
Územná rozloha MČ:	654,3 ha
Počet obyvateľov:	6 447
Nadmorská výška:	Vodáreň 273,7 m.n.m

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava – Lamač do roku 2010

Úvod

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava – Lamač do roku 2010 (SHSR MČ Lamač) je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory regionálneho rozvoja spracované na miestnej a regionálnej úrovni. Spracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja vychádza zo zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Okrem toho uvedená požiadavka nadväzuje na Národný rozvojový plán (NRP), Národný strategický referenčný rámec (NSRR) na roky 2007 – 2013, Operačné programy (OP) a Stratégiu rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja.

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ Bratislava - Lamač vznikla v dôsledku záujmu, snahy a potreby MČ spracovať svoj strategický plán rozvoja.

Územie mestskej časti sa nachádza v severozápadnej časti mesta Bratislava. Hraničí s ďalšími piatimi MČ Bratislavy. Rozvoj MČ bol vždy ovplyvnený rozvojom mesta Bratislava, jej polohou, aj keď význam a pôsobenie tohto faktora na rozvoj mestskej časti sa počas historického vývoja menili.

Cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ Bratislava - Lamač je analyzovať súčasný stav rozvoja MČ v oblastiach, ktoré priamo i nepriamo súvisia s rozhodovaním samosprávy, definovať jeho základné problémy, slabé stránky, silné stránky, príležitosti a ohrozenia, navrhnúť stratégiu cieľov a možnosti implementácie navrhnutých opatrení.

Zámerom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ Bratislava - Lamač je navrhnúť také riešenia, ktoré budú presadzovať princípy efektívnej a zodpovednej samosprávy, s rešpektovaním názorov regionálnych autorít o prioritách a potrebách územia, za ktorého rozvoj do veľkej miery zodpovedajú.

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ Bratislava - Lamač vychádza zo štandardného modelu spracovania takéhoto materiálu. Program špecifikuje tieto oblasti rozvoja: ekonomický potenciál, ľudský potenciál z mimoekonomického hľadiska, sociálny potenciál, občianska vybavenosť, environmentálna infraštruktúra, cezhraničná spolupráca, cestovný ruch. Analýza SWOT, stratégia a implementácia opatrení reflektujú snahu všetkých zainteresovaných aktérov o kvalitnú samosprávu a rozvoj mestskej časti.

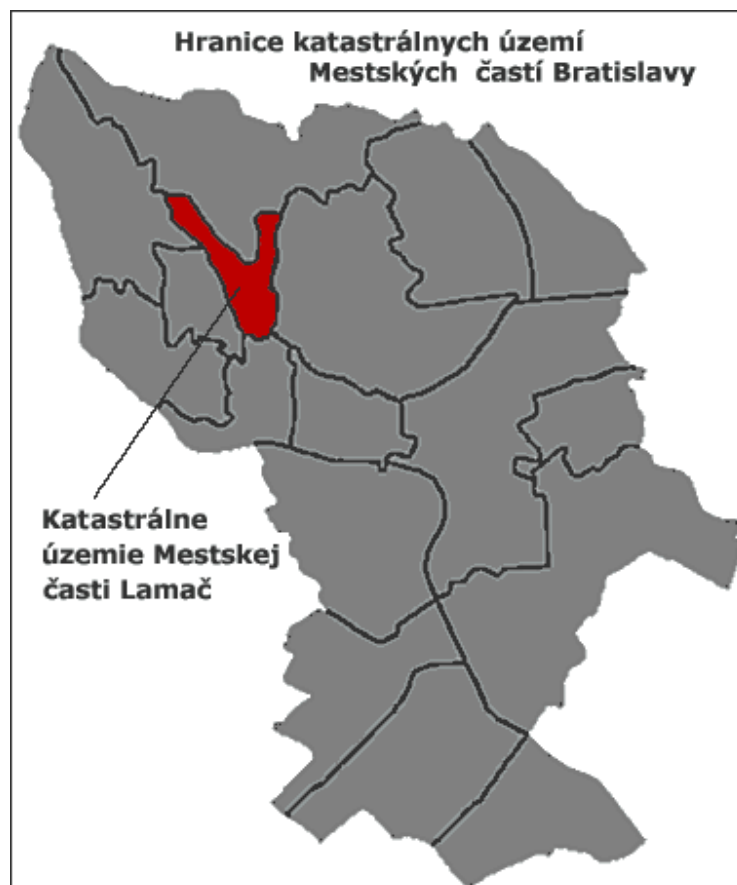
Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ Bratislava - Lamač vytvára predpoklad pre takú reformu pôsobenia samosprávy, ktorá bude viesť k ekonomickej a sociálnej stabilizácii územia a k jeho intenzívnemu rozvoju pri zachovaní efektívneho hospodárenia s miestnymi zdrojmi.

Obsahová stránka projektu je v súlade s metodikou MVaRR SR a je zameraná na nasledovné okruhy:

- analýzu makroekonomických východísk
- socio-ekonomické ukazovatele
- realizované opatrenia
- SWOT analýzu
- hlavné disparity a faktory rozvoja
- zhrnutie analýzy.

Zámerom tohto materiálu je poskytnúť ucelený pohľad na súčasný stav hospodárskej a sociálnej situácie v Bratislavskej mestskej časti Lamač, poukázať na jej silné a slabé stránky, disparity a hlavné rozvojové faktory, na základe ktorých bude možné vykonávať ďalší rozvoj v období rokov 2007 – 2010 za podpory využitia fondov EÚ, štátneho rozpočtu, súkromných zdrojov i vlastných zdrojov.

Projekt vypracovala poradenská firma Urbanis, s.r.o., Podtatranského 8, Bratislava, v spolupráci s MČ Lamač. Po prevzatí projektu patria všetky autorské práva Mestskej časti Bratislava - Lamač.

Obr. 1: Lokalizácia MČ Bratislava – Lamač v rámci mesta Bratislava

Vízia a poslanie miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Lamač na roky 2007 až 2010

Mestská časť Bratislava – Lamač si zdefinovala víziu, poslanie a ciele miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava - Lamač na roky 2007 až 2010 smerujúce k ďalšiemu rozvoju a zvyšovaniu kvality života v Lamači. Obsah vízie je vyjadrením doteraz dosiahnutých výsledkov práce samosprávy a prienikom volebných programov koalícií, politických strán, hnutí a jednotlivcov, ktorí v komunálnych voľbách v decembri 2006 dostali dôveru Lamačanov. Tento strategický dokument, jeho aktualizácia a postupná realizácia budú jedným z rozhodujúcich nástrojov na dosiahnutie očakávaných a želaných zmien v kvalite života obyvateľov Lamača a jeho návštevníkov v časovom horizonte nastávajúcich štyroch rokov.

Aká je vízia mestskej časti Bratislava – Lamač na roky 2007 až 2010?

Lamač, v ktorom sa neustále zvyšuje kvalita života, posilňuje sociálna súdržnosť, skvalitňuje životné prostredie, zlepšujú podmienky na podnikanie a hospodársky rast a podporuje kultúra a vzdelanosť jeho obyvateľov.

Poslaním mestskej časti Bratislava – Lamač na roky 2007 až 2010 je zabezpečovať a poskytovať verejné služby obyvateľom Lamača kvalitne, ústretovo a priateľsky, spravodlivo, transparentne a čo najefektívnejšie spolu so zavádzaním nových služieb, využívaním moderných informačných a komunikačných technológií a investovaním do rozvíjania vedomostí a zručností zamestnancov miestneho úradu.

Základné hodnoty a princípy

- Kvalitné služby
- Spokojný občan
- Priateľská atmosféra vo vzťahu úrad - občan
- Spokojní zamestnanci

1. ANALÝZA EKONOMICKÝCH A SOCIÁLNYCH VÝCHODÍSK

1.1. Makroekonomická analýza

Makroekonomická analýza vyjadruje dynamiku rozvoja hospodárskych procesov mestskej časti. Rozbor je dôležitým činiteľom ďalšieho rozvoja a riadenia mestskej časti. Pre makroekonomickú identifikáciu regionálneho rozvoja MČ boli spracované štatistické informácie, ktoré porovnávajú jednotlivé ukazovatele v rámci MČ. Referenčným rokom, ku ktorému sa zisťovali a porovnávali makroekonomické ukazovatele hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu je rok 2005.

Polohový a rozvojový potenciál

Mestská časť Bratislava - Lamač sa rozkladá v severozápadnej časti mesta Bratislava. Hraničí s ďalšími piatimi MČ Bratislavy (Nové Mesto, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Záhorská Bystrica). Je súčasťou hlavného mesta SR Bratislavy, čo vytvára široký priestor pre realizáciu rozvojových aktivít v hospodársko-obchodnej a kultúrno-spoločenskej kooperácii, najmä na trhu práce, v pohybe tovarov, kapitálu a v rozvoji cestovného ruchu.

Z ekonomického, spoločenského a vedecko-technického hľadiska patrí MČ do regiónu s vysokým potenciálom rozvoja, ktorý je hybným pólom v rozvoji hospodárstva SR, pričom svojím potenciálom pozitívne ovplyvňuje aj vzdelanostnú a kultúrno-spoločenskú úroveň obyvateľstva.

Územná rozloha 654,3 ha predstavuje 1,8 %-ný podiel MČ Lamač na rozlohe mesta Bratislavy a je rozlohou najmenšou mestskou časťou. Z územnosprávneho hľadiska patrí MČ Lamač do okresu Bratislava IV. Na km² pripadá 1000 obyvateľov oproti 301 obyvateľov v Bratislave a 110 obyvateľom v SR.

Ľudský potenciál v roku 2005 na území MČ Lamač predstavoval 6 447 obyvateľov s 1,5 % podielom na obyvateľstve mesta Bratislava s klesajúcou tendenciou jeho prirodzeného prírastku. Mestská časť je súčasťou mesta Bratislava a má charakter mestského osídlenia.

Ekonomický potenciál MČ predstavuje spolupôsobenie ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností, ktoré umožňujú výrobu a poskytovanie služieb. Ekonomický potenciál je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností a determinantom životnej úrovne jeho obyvateľstva. Je východiskom všetkých rozvojových zámerov, ktoré sa ho dotýkajú. Čo najdokonalejšie zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom úspešnosti každej koncepcie a plánu rozvoja MČ.

Aktivizácia, resp. využitie ekonomického potenciálu územia závisí od viacerých faktorov. Okrem dopytu sú to predovšetkým ekonomicko-technické parametre výrobných zariadení alokovaných v regióne, konkurencieschopnosť ich potenciálnej produkcie, kvalita a dostupnosť pracovnej sily a pod. Úroveň tohto potenciálu a stupeň jeho využitia sa priamo odzrkadľuje v ekonomickej výkonnosti územia. Príčinou nízkej ekonomickej výkonnosti nemusí byť iba nízka úroveň jeho ekonomického potenciálu. Môže sa stať, že ekonomický potenciál územia je síce významný, ale jeho využitie je iba čiastočné.

Potenciál obyvateľstva v MČ Bratislava - Lamač dosahuje cca 6,5 tis. obyvateľov, pričom 60,7% je v produktívnom veku, 9,9% v predproduktívnom veku a 24,5% v poproduktívnom veku.

Veková štruktúra obyvateľov MČ nie je priaznivá, obyvateľstvo starne. Index starnutia, ktorý dosahuje hodnotu 247,5 poukazuje na výrazné starnutie obyvateľstva, kde na 100 ľudí v predproduktívnom veku pripadá 247,5 osôb v poproduktívnom veku. V porovnaní s vekovým zložením obyvateľstva Slovenska je situácia nepriaznivá, najmä v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

Ekonomická výkonnosť

Základným vyjadrením ekonomickej výkonnosti regiónu je hodnota HDP na obyvateľa vytvoreného v regióne. Ekonomická výkonnosť regiónu zvyčajne súvisí s jeho podielom na tvorbe HDP a počte nezamestnaných v národnom hospodárstve. Vo všeobecnosti platí, čím je vyššia ekonomická výkonnosť regiónu, tým je vyšší jeho podiel na tvorbe HDP a je nižší jeho podiel na počte nezamestnaných v národnom hospodárstve.

Vytvorený HDP v bratislavských mestských častiach a teda aj MČ Lamač na obyvateľa prekračuje celoštátny priemer. HDP na obyvateľa, je dvojnásobne vyššie ako celoštátny priemer. Vplyv na tom má vysoká miera verejnej a súkromnej spotreby, kladného salda zahraničného obchodu a tvorby fixného kapitálu (rozsiahlych investície).

Trh práce

Hlavným poslaním trhu práce je zapojenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva do výrobného procesu. Rozhodujúci vplyv na fungovanie trhu práce má okrem jeho kvalitatívnych parametrov ponuka a dopyt po práci. Základným rysom doterajšieho vývoja slovenského trhu práce je hlboká nerovnováha medzi ponukou a dopytom po práci, ktorá sa prejavuje v nezamestnanosti. Z hľadiska využitia ľudskej zložky ekonomického potenciálu hrá najvýznamnejšiu úlohu vývoj v oblasti dopytu po práci. Veľkosť tohto dopytu je priamo závislá od dynamiky hospodárskeho rastu.

Životná úroveň

Štruktúru a objem peňažných príjmov a výdavkov domácností možno považovať za hlavné ukazovatele vývoja životnej úrovne. Objem príjmov determinuje dopyt na trhu po tovaroch a službách a peňažný trh má rozhodujúci vplyv na ich alokáciu v rámci spotrebného koša. Základnou charakteristikou dôchodkovej situácie domácností sú hrubé peňažné príjmy domácností, ktoré predstavujú základ pre čisté peňažné príjmy domácností. Čisté peňažné príjmy domácností sú na jednej strane hlavným určovateľom miery uspokojenia potrieb domácností a ich správania sa na spotrebiteľskom trhu a na strane druhej majú dôležitý vplyv na hospodársky rast v regióne (sú rozhodujúcim faktorom vnútroregionálneho dopytu).

Životné prostredie

V oblasti životného prostredia vo všeobecnosti Bratislava patrí k 9 najznečistenejším oblastiam na Slovensku. Dokladuje to aj fakt, že ročne sa v kraji vyprodukuje okolo 10 tis. t oxidu siričitého a 6,8 tis. t oxidov dusíka. Priaznivejšia situácia je produkcii oxidu uhoľnatého i tuhých emisií.

Tento stav je zapríčinený vysokou priemyselnou koncentráciou a pomalšieho tempa zavádzania ekologických technológií a opatrení. V zlepšovaní životného prostredia Bratislavy a MČ Bratislava – Lamač ako jej súčasti sú jednoznačne rezervy a bude nutné ich aj riešiť.

1.2. Socio-ekonomická analýza

Socio-ekonomická analýza MČ Bratislava - Lamač, je zameraná na zmapovanie základných súvislostí a určenie toho potenciálu, ktorý má rozhodujúci vplyv na ekonomický a sociálny vývoj na území MČ. Výsledky rozvojového potenciálu predstavujú dôležitý podklad na kvalitnú a komplexnú realizáciu socio-ekonomickej analýzy MČ.

Demografická charakteristika

K 31.12. 2005 mala MČ Lamač 6.447 obyvateľov, z toho 3.546 žien (55%). Hustota obyvateľstva bola 985 obyvateľov na km². V MČ Lamač žilo 1,52% obyvateľov z celkového počtu obyvateľov mesta Bratislavy a 6,88% obyvateľov okresu Bratislava IV.

Vývoj počtu obyvateľov

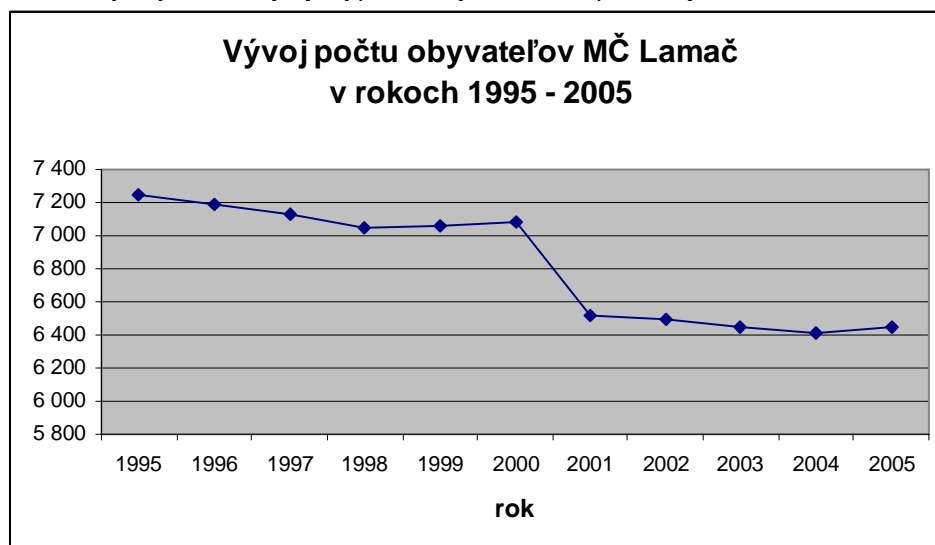
V dlhodobom vývoji od roku 1980 - 2005 poukazuje index rastu obyvateľstva s hodnotou 91,34 na pokles obyvateľstva o 8,66% od počtu obyvateľov v r. 1980 (pokles o 611 osôb), pričom najvyšší pokles bol v období rokov 1991 – 2001 (pokles o 460 obyvateľov).

Index rastu počtu obyvateľov

Obdobie	Index rastu	Prírastky počtu obyvateľov
1980 - 1991	99,23	-54
1991 - 2001	93,43	-460
2001 - 2005	98,52	-97
1980 - 2005	91,34	-611

Zdroj: *Historický lexikón, r. 2005 - Krajská správa ŠÚ SR v Bratislave*

Podrobnejšie je uvedený vývoj počtu obyvateľov za posledných 10 rokov v nasledujúcom grafe:

Vývoj počtu obyvateľov MČ Lamač v rokoch 1995 – 2005

rok	počet obyvateľov k 31.12.
1995	7 243
1996	7 186
1997	7 129
1998	7 043
1999	7 061
2000	7 087
2001	6 519
2002	6 492
2003	6 446
2004	6 410
2005	6 447

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR v Bratislave IV

Bilancia pohybu obyvateľstva

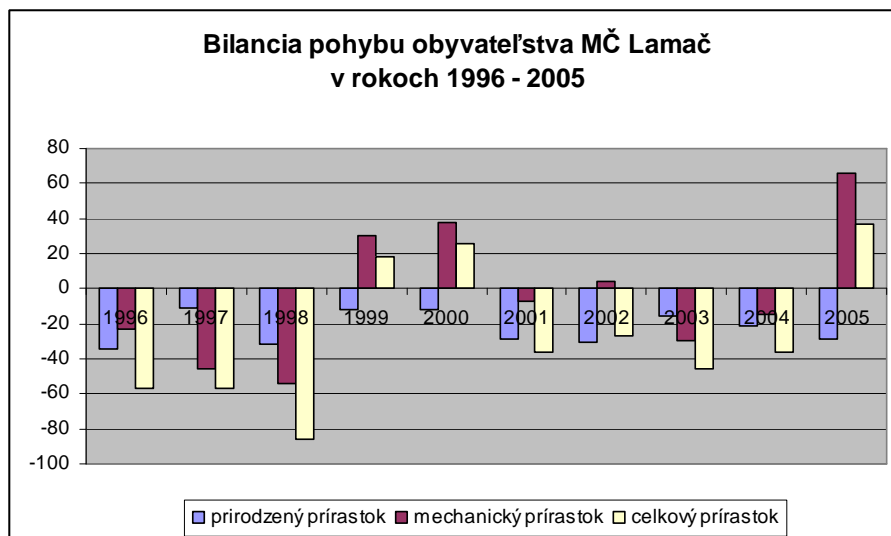
Bilancia pohybu obyvateľstva za obdobie rokov 1996 – 2005 naznačuje na pokles obyvateľstva aj prirodzeným aj mechanickým úbytkom. Prirodzený úbytok zaznamenal v sledovanom období pokles o 227 osôb, mechanický úbytok predstavoval 37 osôb, celkový úbytok obyvateľstva bol 264 osôb.

Mierny nárast obyvateľstva bol zaznamenaný iba v rokoch 1999, 2000 a 2005 aj to iba mechanickým prírastkom, prirodzený prírastok zaznamenal za celé sledované obdobie úbytok obyvateľstva.

Bilancia pohybu obyvateľov MČ Lamač v rokoch 1996 – 2005

rok	stav na začiatku obdobia	prirodzený prírastok	mechanický prírastok	celkový prírastok	stav ku koncu obdobia
1996	7 243	-34	-23	-57	7 186
1997	7 186	-11	-46	-57	7 129
1998	7 129	-32	-54	-86	7 043
1999	7 043	-12	30	18	7 061
2000	7 061	-12	38	26	7 087
2001	7 087	-29	-7	-36	6 519
2002	6 519	-31	4	-27	6 492
2003	6 492	-16	-30	-46	6 446
2004	6 446	-21	-15	-36	6 410
2005	6 410	-29	66	37	6 447
spolu 1996 - 2005		-227	-37	-264	

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR v Bratislave IV

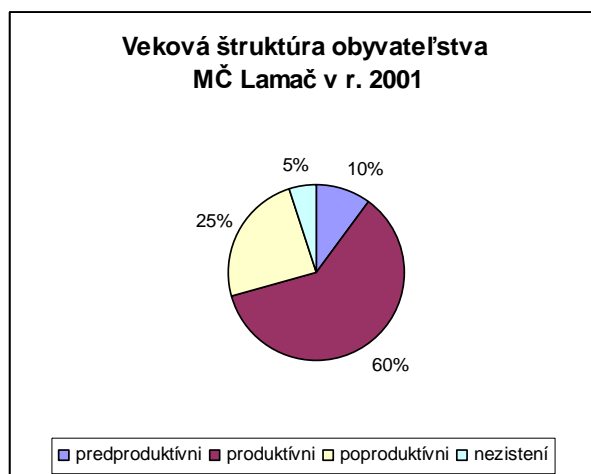
Veková štruktúra

Index starnutia, ktorý dosahuje hodnotu 247,5 v r. 2001 poukazuje na výrazné starnutie obyvateľstva, kde na 100 ľudí v predproduktívnom veku pripadá 247,5 osôb v poproduktívnom veku. Z pohľadu vekovej štruktúry tvorí predproduktívne obyvateľstvo 9,9%, produktívne obyvateľstvo 60,7% a poproduktívne obyvateľstvo 24,5%. Priemerný vek dosahuje hodnotu 43.

Veková štruktúra obyvateľstva MČ Lamač v r. 2001

Veková štruktúra	absolútne hodnoty	v %
predproduktívni	648	9,9
produktívni	3 974	60,7
poproduktívni	1604	24,5
nezistení	318	4,9
spolu	6 544	100

Zdroj: SODB 2001

Veková štruktúra obyvateľstva MČ Lamač v r. 2005

Veková štruktúra	absolútne hodnoty	v %
predproduktívni	648	10,05
produktívni	3 760	58,32
poproduktívni	2039	31,63
spolu	6 447	100,00

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR v Bratislave IV

Národnostná štruktúra

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva až 93,87% obyvateľstva je slovenskej národnosti. K maďarskej národnosti sa hlási 2,11% obyvateľov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva MČ Lamač v r. 2001

Národnosť	Spolu	v %
Slovenská	6 143	93,87
Maďarská	138	2,11
Rómska	-	-
Rusínska	10	0,15
Ukrajinská	7	0,11
Česká	116	1,77
Nemecká	27	0,41
Poľská	5	0,08
Chorvátska	3	0,05
Srbská	-	-
Ruská	6	0,09
Židovská	-	-
Ostatné, nezistené	89	1,36
Spolu	6 544	100,00

Zdroj: SODB 2001

Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra poukazuje na vysoké percento obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním 31,04% (v porovnaní priemer za SR je 9,85%).

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva MČ Lamač v r. 2001

Vzdelanie	absolútne hodnoty	v %
základné	633	10,83
stredné a učňovské bez maturity	944	16,15
stredné a učňovské s maturitou	2 184	37,37
vyššie	109	1,86
vysokoškolské	1 814	31,04
ostatní bez udania školského vzdelania a bez vzdelania	161	2,75
spolu	5 845	100,00
deti do 16 rokov	699	
spolu	6 544	

Zdroj: SODB 2001

Náboženská štruktúra

Podľa náboženskej štruktúry sa 61% obyvateľov riešeného územia hlási k rímskokatolíckej cirkvi, k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 5,96% obyvateľov, 24,47% je bez vyznania.

Náboženská štruktúra obyvateľstva MČ Lamač v r. 2001

Náboženské vyznanie / cirkev	Spolu	v %
Rímskokatolícka cirkev	4 017	61,38
Gréckokatolícka cirkev	59	0,90
Pravoslávna cirkev	17	0,26
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	390	5,96
Reformovaná kresťanská cirkev	13	0,20
Evanjelická cirkev metodistická	8	0,12
Apoštolská cirkev	5	0,08
Starokatolícka cirkev	1	0,02
Bratská jednota baptistov	23	0,35
Cirkev československá husitská	9	0,14
Cirkev adventistov siedmeho dňa	9	0,14
Cirkev bratská	36	0,55
Kresťanské zbory	9	0,14
Židovské náboženské obce	2	0,03
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	25	0,38
Ostatné	30	0,46
Bez vyznania	1 601	24,47
Nezistené	290	4,43
Spolu	6 544	100,00

Zdroj: SODB 2001

Ekonomická aktivita

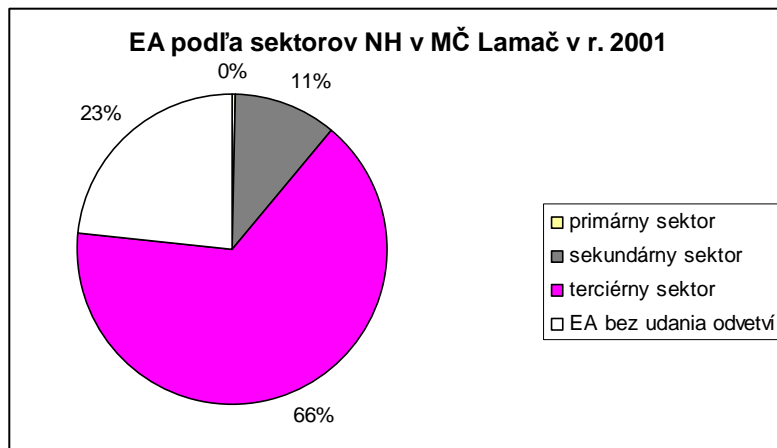
V riešenom území bolo v r. 2001 3.883 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 2.064 žien. Ekonomická aktivita predstavuje 59,3% ekonomicky aktívnych z celkového počtu obyvateľov. Z Lamača odchádzalo v r. 2001 do zamestnania 2.792 osôb a do Lamača dochádzalo za prácou 1.823 osôb. Rozdiel medzi odchádzkou a dochádzkou predstavuje 969 osôb. Z Lamača odchádza za prácou najviac obyvateľov do mestských častí Staré Mesto, Ružinov, Nové Mesto a Karlova Ves. Do Lamača dochádza za prácou najviac obyvateľov z mestských častí Petržalka, Dúbravka, Staré Mesto, Ružinov.

Zamestnanecká štruktúra

Podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva bolo najviac obyvateľov zamestnaných v terciérnom sektore 65,34%.

EA obyvateľov MČ Lamač podľa sektorov národného hospodárstva v r. 2001

EA podľa sektorov národného hospodárstva	absolútne údaje	v %
primárny sektor	14	0,36
sekundárny sektor	422	10,87
terciérny sektor	2 537	65,34
EA bez udania odvetví	910	23,44
Spolu	3 883	100,00

Zdroj: SODB 2001

EA obyvateľov MČ Lamač podľa odvetvia hospodárstva v r. 2001

Odvetvie hospodárstva	EA spolu	v %
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	10	0,26
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	2	0,05
Rybolov, chov rýb	2	0,05
Ťažba nerastných surovín	2	0,05
Priemyselná výroba	286	7,37
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	58	1,49
Stavebníctvo	76	1,96
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	443	11,41
Hotely a reštaurácie	80	2,06
Doprava, skladovanie a spoje	212	5,46
Peňažníctvo a poisťovníctvo	166	4,28
Nehutebnosti, prenájímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	477	12,28
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	312	8,04
Školstvo	340	8,76
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	258	6,64
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	243	6,26
Súkromné domácnosti s domácim personálom	1	0,03
Exteritoriálne organizácie a združenia	5	0,13
EA bez udania odvetví	910	23,44
Spolu	3 883	100,00

Zdroj: SODB 2001

Podľa údajov Mestskej a obecnej štatistiky (Krajská správa ŠÚ SR v Bratislave IV) bolo v roku 2005 v MČ Lamač evidovaných 958 právnych subjektov, z toho 260 právnických osôb a 698 fyzických osôb (z toho 678 živnostníkov, 19 slobodných povolání a 1 samostatne hospodáriaci roľník).

EA obyvateľov MČ Lamač podľa sektorov národného hospodárstva v r. 2005

EA podľa sektorov národného hospodárstva	absolútne údaje	v %
primárny sektor	7	0,73
sekundárny sektor	154	16,08
terciárny sektor	797	83,19
Spolu	958	100,00

Zdroj: MOS MIS, Krajská správa ŠÚ SR Bratislava IV

Nezamestnanosť

K 31.12. 2005 bolo v MČ Lamač evidovaných 70 nezamestnaných, z toho 39 žien (Zdroj: MOS MIS, Krajská správa ŠÚ SR Bratislava IV).

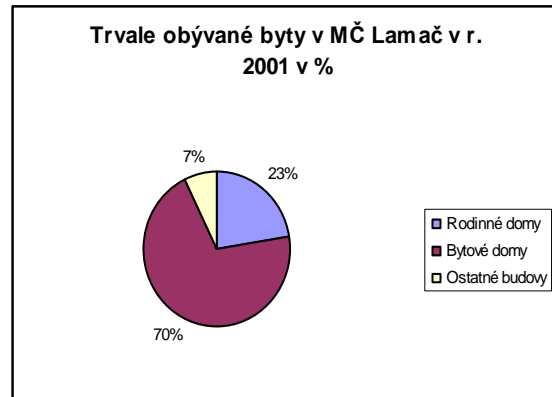
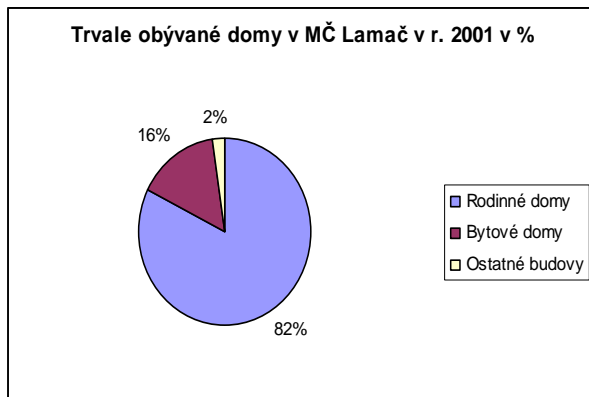
Charakteristika domového a bytového fondu

Podľa SODB 2001 je v MČ Lamač 846 domov, z toho 717 trvale obývaných (z nich je 82,3% v RD, 15,6% v bytových domoch a 2,1% tvoria ostatné budovy). Bytov spolu je 3.084, z toho 2.821 trvale obývaných (z nich je 22,5% v RD, 70,4% v bytových domoch a 7,1% v ostatných budovách). 263 bytov je neobývaných. Priemerný počet osôb na 1 byt je 2,29, na 1 CD 2,09, na 1 HD 2,2. Priemerný počet obytnej plochy na 1 byt je 47,9 m², celkovej plochy na 1 byt je 73,2 m², obytnej plochy na 1 osobu je 20,9 m² a obytných miestností na 1 byt je 2,66.

Na 1000 obyvateľov pripadá 431 trvale obývaných bytov.

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	714	112	20	846
Trvale obývaných domov	590	112	15	717
v %	82,3	15,6	2,1	100
Neobývaných domov	124	0	5	129
Bytov spolu	788	2 090	206	3 084
v tom: trvale obývané	636	1 986	199	2 821
v %	22,5	70,4	7,1	100
neobývané	152	104	7	263
Priemerný vek domu	32	25	28	31

Zdroj: SODB 2001

Retrospektívny vývoj počtu bytov

	počet obyv.	počet bytov	počet obyv./ byt
1980	7 058	2 511	2,81
1991	7 004	2 795	2,51
2001	6 544	2 821	2,32

Zdroj: Historický lexikón obcí SR, ŠÚ SR

Veková štruktúra bytového fondu

Veková štruktúra bytového fondu poukazuje na najvyššiu výstavbu v rokoch 1971 – 1980.

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu	Domový fond spolu v %
- 1899 a nezistené	34	0	1	35	1,24
1900 - 1919	16	0	0	16	0,57
1920 - 1945	64	0	1	65	2,30
1946 - 1970	178	0	2	180	6,38
1971 - 1980	122	1 973	6	2 101	74,48
1981 - 1990	124	0	184	308	10,92
1991 - 2001	98	13	5	116	4,11
spolu	636	1 986	199	2 821	100,00
%	22,5	70,4	7,1	100	

Veľkosť a kategória bytov

V MČ Lamač mali byty v r. 2001 nasledujúcu skladbu podľa počtu izieb a kategórie vybavenia:

	Trvale obývané byty podľa veľkosti					
	1 obytná miestnosť	2 izby	3 izby	4 izby	5 + izieb	spolu
spolu	627	558	1 211	183	242	2 821
v %	22,2	19,8	42,9	6,5	8,6	100

Zdroj: SODB 2001

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu	Domový fond spolu v %
I. kategória	517	1 936	193	2 646	93,80
II. Kategória	78	44	4	126	4,47
III. Kategória	8	0	0	8	0,28
IV. Kategória	33	6	2	41	1,45
spolu	636	1986	199	2821	100,00

Zdroj: SODB 2001

Vybavenosť bytov

Vybavenie	Počet bytov
Bytov spolu	2 821
z toho:	
s plynom zo siete	2 517
s vodovodom	
v byte	2 769
mimo bytu	-
bez vodovodu	2
nezistené	50
s kanalizáciou	
prípojka na kanalizačnú sieť	2 590
septik (žumpa)	206
so splachovacím záchodom	2 759
s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	2 766

Zdroj: SODB 2001

Vybavenosť domácností

Vybavenie domácnosti	Počet bytov	v %
Samostatná chladnička	1 521	53,92
Chladnička s mrazničkou	1 535	54,41
Samostatná mraznička	768	27,22
Automatická práčka	2 169	76,89
Farebný televízor	2 497	88,51
Telefón v byte	2 438	86,42
Mobilný telefón	1 040	36,87
Rekreačná chata, domček, chalupa	387	13,72
Osobný automobil	1 116	39,56
Osobný počítač	565	20,03
Osobný počítač s internetom	251	8,90

Zdroj: SODB 2001

Nová bytová výstavba po r. 2001

Podľa údajov Mestskej a obecnej štatistiky (ŠÚ SR) bola zaznamenaná najvýraznejšia výstavba po r. 2001 v roku 2005 (55 bytov).

Prírastky, úbytky a stav bytov po r. 2001

rok	prírastok bytov	úbytok bytov	stav bytov k 31.12.
2001	36	1	3 115
2002	15	2	3 128
2003	19	6	3 141
2004	21	5	3 157
2005	55	1	3 211

Zdroj: MOS MIS, Krajská správa ŠÚ SR Bratislava IV

Sociálna infraštruktúra

Školstvo

Predškolskú starostlivosť zabezpečujú v MČ Lamač dve materské škôlky, ktoré spolu k 30.9. 2006 navštevovalo 175 detí.

Počty detí v materských školách k 30. 9. 2006

Názov zariadenia	Adresa	Počet detí
Materská škola pri ZŠ	Heyrovského 4	144
Súkromná MŠ pri ZŠ	Zlatohorská 18	31
Spolu		175

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva SR

Základné vzdelanie zabezpečujú dve základné školy, ktoré spolu k 15.9. 2006 navštevovalo 341 detí. V ZŠ na Malokarpatskom námestí využíva priestory aj ZUŠ – odbor výtvarný, tanečný a dramatický.

Počty žiakov v základných školách k 15. 9. 2006

Názov zariadenia	Adresa	Počet žiakov
Základná škola s MŠ	Malokarpatské nám. 1	312
Súkromná ZŠ s MŠ - I. stupeň	Zlatohorská 18	29
Spolu		341

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva SR

V MČ Lamač sa nachádza jedno stredoškolské zariadenie – Súkromná obchodná akadémia.

Počet žiakov denného štúdia v strednej odbornej škole k 15. 9. 2006

Názov zariadenia	Adresa	Počet žiakov
Súkr. obchodná akadémia	Borinská 23	215

Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva SR

V r. 2005 bola vypracovaná KONCEPCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA NA OBDOBIE 2005 – 2010 (Základná škola s materskou školou, Malokarpatské námestie 1, 841 03 Bratislava), v ktorej vyplývajú tieto závery:

„Predpokladá sa, že výstavbou nových bytov vzrastie počet detí v MŠ a ZŠ. Plánovaná výstavba (podľa údajov MÚ) prinesie so sebou zvýšenie počtu obyvateľov o 3.300. Ak počítame, že na terajší počet obyvateľov (6.500) pripadá približne 430 detí MŠ a žiakov ZŠ, potom pri naplánovanom náraste obyvateľov Lamača (9.800), by sme mohli počítať s nárastom žiakov a detí v MŠ a to o 220. Teda v roku 2015 by mohlo byť na ZŠ a MŠ okolo 650 detí a žiakov. Ak bude naďalej stúpajúci trend nárastu obyvateľstva Lamača, treba rátať v budúcnosti s možnosťou využitia budovy na Borinskej ulici na účely školy.“

Podľa posledných troch rokov vyzerá narastajúci počet detí. Tento trend by mal pretrvávajúť dlhšie, lebo sa rozbieha výstavba bytov v Lamači. Ako rezervu umiestnenia detí v materskej škole by bolo vhodné využiť v doteraz prenajatých priestoroch na Zlatohorskej ulici (Súkromná ZŠ s MŠ a ZUŠ). Pre základnú školu tvoria rezervu prenajaté priestory – 7 tried Súkromnej ZŠ s MŠ).

Zdravotníctvo

Zo zdravotníckych zariadení sa v riešenom území nachádzajú dve ambulancie pre dospelých, dve ambulancie pre deti a dorast, štyria špecialisti a jedna lekáreň (Zdroj: MOS MIS, Krajská správa ŠÚ SR Bratislava IV).

Sociálna starostlivosť

Sociálnu starostlivosť poskytujú tieto zariadenia:

Názov zariadenia	Adresa	Počet lôžok v r. 2005
Domov sociálnych služieb pre dospelých		28
Penzión pre dôchodcov		209

Zdroj: MOS MIS, Krajská správa ŠÚ SR Bratislava IV

Kultúra

Z kultúrnych zariadení sa v riešenom území nachádzajú tieto zariadenia:

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita v r. 2005
Kino		176 sedadiel
Knižnica		17 437 knižn. jednotiek, 405 používateľov
2 rímskokatolícke kostoly		

Zdroj: MOS MIS, Krajská správa ŠÚ SR Bratislava IV

Šport

Zo športových zariadení sa v riešenom území nachádzajú tieto zariadenia:

- Vonkajšie telovýchovné objekty a zariadenia:
  - Športový areál pri ZŠ Malokarpatské námestie – futbalové ihrisko, atletická dráha, skokanské a vrhačské sektory, hokejbalové ihrisko, tenisový kurt, tenisová stena
  - Športový areál pri SOA Liberta – futbalové ihrisko, asfaltové ihrisko
  - Asfaltové ihriská pre verejnosť:
    - Bakošova (tenis/ volejbal, basketbalové koše)
    - Studenohorská (1 basketbalový kôš)
    - Heyrovského
  - Antukové tenisové kurty
    - Podháj
    - Na barine
  - Futbalový štadión – futbal, plážový volejbal, detské ihrisko
  - Kúpalisko
  - Detské ihriská vybudované v rámci KBV a detské ihrisko v MŠ na Heyrovského ul.
- Možnosti telovýchovnej a športovej aktivity v okolitej prírode
  - Značkované turistické a cykloturistické trasy Malých Karpát.
- Kryté telovýchovné objekty a zariadenia

- Dve školské telocvične – ZŠ Malokarpatské námestie
- Školská telocvična – SOA Liberta na Borinskej ul.
- Športová hala – Bakošova ul.

Biliardová herňa – reštaurácia Na vřšku, Rajtáková ul.

Zdroj: *Koncepcia rozvoja telovýchovy a športu v MČ Bratislava Lamač*

Komerčná vybavenosť

Maloobchodné predajne a pohostinské odbytové strediská, ubytovacie zariadenia:

Názov zariadenia	Počet zariadení	Počet lôžok
Predajne potravinového tovaru	5	
Predajne zmiešaného tovaru	1	
Predajne nepotrav. tovaru	26	
Predajne pohonných látok	2	
Obchodné domy a nákupné strediská	1	
Pohostinské odbytové strediská	10	
Penzión	1	20

Zdroj: MOS MIS,
Krajská správa ŠÚ SR
Bratislava IV

Štruktúra fyzických osôb - podnikateľov podľa okresov a právnych foriem v Bratislave K 31.12.2005:

Ukazovateľ	Spolu	Bratislava				
		I	II	III	IV	V
Spolu ¹⁾	59 890	5 804	10 973	6 588	8 693	12 495
v tom						
živnostníci	56 740	5 030	10 386	6 210	8 385	12 101
slobodné povolanie	2 596	762	535	339	286	363
SHR ²⁾	554	12	52	39	22	31

Zdroj: ŠÚ SR, Krajská správa v Bratislave, Bulletin 4/2005, 2006

Živnostníci podľa okresov a ekonomických činností v Bratislave k 31.12.2005:

Kategória OKEČ	Spolu	Bratislava				
		I	II	III	IV	V
Spolu ¹⁾	56 740	5 030	10 386	6 210	8 385	12 101
v tom						
poľnohosp., poľovníctvo a lesníctvo	379	10	31	26	36	56
rybolov, chov rýb	2	-	-	-	-	1
ťažba nerastných surovín	1	-	-	1	-	-
priemyselná výroba	5 805	423	929	587	808	1 099
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	2	1	-	-	1	-
stavebníctvo	6 064	269	842	481	743	1 199
obchod, oprava mot. voz.						

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava - Lamač do roku 2010

a spotrebného tovaru	18 282	1 500	3 387	2 126	2 519	3 856
hotely a reštaurácie	2 646	294	434	246	315	515
doprava, skladov., pošty a telekomunikácie	3 926	212	752	383	557	964
finančné sprostredkovanie	348	17	112	31	44	73
nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti	15 203	1 884	3 104	1 878	2 695	3 449
verejná správa a obrana; povin. soc. zabezpečenie	-	-	-	-	-	-
školsstvo	853	100	156	110	159	201
zdravotníctvo a soc. pomoc	134	24	23	15	28	28
ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	3 095	296	616	326	480	660
činnosti domácností	-	-	-	-	-	-
exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-	-	-

¹⁾ nezapísaní v obchodnom registri

Zdroj: ŠÚ SR, Krajská správa v Bratislave, Bulletin 4/2005, 2006

Štruktúra právnických osôb podľa okresov a právnych foriem v Bratislave k 31.12.2005:

Ukazovateľ	Spolu	Bratislava				
		I	II	III	IV	V
Spolu	33 411	8 598	8 151	5 247	3 720	3 626
z toho						
Zamerané na tvorbu zisku	25 505	6 465	6 802	4 057	2 611	2 772
z toho						
Obchodné spoločnosti	24 042	6 083	6 479	3 820	2 456	2 593
v tom						
verejný obch. spol.	155	29	29	30	19	25
spoločnosti s r.o.	21 794	5 318	5 804	3 449	2 288	2 460
komanditné spol.	89	37	20	15	3	8
Akciové spoločnosti	2 004	699	626	326	146	100
Družstvá	232	52	54	30	18	26
Štátne podniky	12	2	6	2	1	1
Organizačné zložky zahr.os.	648	258	166	91	46	56
FO zapísaní v OR	450	47	79	101	73	80
z toho						
živnostníci	447	47	78	101	73	79

Zdroj: ŠÚ SR, Krajská správa v Bratislave, Bulletin 4/2005, 2006

Špecifické služby

Zo špecifických služieb sa v riešenom území nachádza jeden cintorín s rozlohou 0,80 ha a jeden dom smútku.

Doprava

Cestnú komunikačnú sieť tvoria úseky diaľnic, prieťahy ciest I. triedy, počiatkové alebo koncové úseky ciest II. a III. triedy a miestne komunikácie. Na diaľničnú sieť je Bratislava napojená diaľnicou E 65 na Českú republiku a Maďarsko (D-2), ťahom E 75 (D-61) na Rakúsko a ťahom E 57 cez ďalšie územie Slovenska na Poľsko a Ukrajinu. Nadregionálne cesty I. triedy predstavujú cestnú sieť I/2 hranica Maďarska - Bratislava - hranica ČR, I/61 - hranica Rakúska - Bratislava - Žilina a I/62 Senec - Sládkovičovo- Nitra.

Zoznam miestnych komunikácií III. a IV. triedy, parkovísk, chodníkov a verejných priestranstiev v správe Mestskej časti Bratislava - Lamač

1. Havelkova ul.	400 m
2. Stanekova ul.	350 m
3. Spojnice Havelkova + Stanekova ul.	100 m
4. Heyrovského ul.+ obslužná nové bytové domy	800 m
5. 3 príľahlé parkoviská – ku Heyrovského ul.	300 m
6. príľahlé parkoviská na Heyrovského 13,14,16	100 m
7. Kunerádska ul.	350 m
8. Lediny od Borinskej – slepá	150 m
9. Lediny spojnice po Rozálsku kaplnku	150 m
10. Na barine /až po Hodonínsku/	1050 m
11. parkovisko Na barine	100 m
12. Hodonínska – len odbočka	150 m
13. Podlesná	200 m
14. Povožnícka ul.	250 m
15. Rácova ul.	200 m
16. Rajtáková ul.	600 m
17. Rozálska ul.	170 m
18. Segnáre	700 m
19. Skerličova	150 m
20. Studenohorská ul.	1190 m
21. Vysokohorská ul.	250 m
22. Zelenohorská ul.	120 m
23. Zhorínska ul.	450 m
24. Prístupové komunikácie na Zhorínsku ul. z Cesty na Klanec a slepá časť Zhorínskej ul. rovnobežná s Cestou na Klanec	300 m

25. Zidiny	1 500 m
26. Zlatohorská ul. a slepá prístupová komunikácia k MŠ	270 m
27. Furmanská ul.	400 m
28. Obslužná Podháj	500 m
29. Pod Zečákom a slepá Pod Zečákom rovnobežná s Rácovou	1 000 m
30. Viacúčelová hala Lamač – prístupová komunikácia	120 m
31. Slepá ulica naproti Verej. Osvetleniu na ul. Pod násypom /rovnobežná s Rozálskou/	100 m
32. Cesta na Klanec – odbočka	250 m
33. Prídanky	100 m
Celková dĺžka	16 390 m

Chodníky

1. Malokarpatské námestie- prechodové chodníky
  - chodníky 190 m
  - 70 m /popri parkovisku k Reme a popri VUB/
  - 150 m /k AC HUBICE/
  - 500 m /popred ZŠ/
  - parkovisko pri Pošte - 1800 m²
  - prejazdy cez parkovisko - 300 m
  - Malokarpatské námestie - 2500 m²
2. Miestny úrad Bratislava – Lamač a okolie - 190 m
3. Heyrovského+ nové bytové domy - 850 m
4. Na barine a prechod na Bakoškovu ul. - 450 m
5. Studenohorská - 3585 m
6. Podlesná - 135 m
7. Podháj - 605 m
8. Schody:
  - Podháj - Bakošova 2x /pri zast. MHD -oproti vchodu č. 6, oproti vchodu č.16/,
  - Studenohorská- Podháj 1x – pod zast. MHD oproti vchodu č.11/,
  - Malokarp. nám. 6x
9. Hodonínska - 850 m
10. Pod násypom- pri kúpalisku - 100 m

Cez MČ prechádza medzinárodná železničná magistrála E 61 smerom na Českú republiku a Maďarsko.

Mestskú hromadnú dopravu reprezentuje na území MČ Bratislava - Lamač autobusová doprava. MHD umožňuje spojenie MČ s ostatnými lokalitami mesta Bratislavy.

Autobusové spoje MHD idúce do alebo cez MČ Lamač:

- 30** Lamač - Nový most
- 23** SOŠ - Lamač
- 37** Nový most - Záhorská Bystrica
- 38** Lamač –Patrónka - Krematórium
- 63** Avion Shopping Park - Lamač
- 92** Paulinské, Volkswagen - Dolnozemska
- 505** - nočný spoj, Hlavná stanica - Záhorská Bystrica.

Technická infraštruktúra

Technickú infraštruktúru predstavuje v MČ Lamač tvoria energetické nosiče, ako sú elektrická energia, ropa, zemný plyn. Na úseku energetiky sú pre MČ k dispozícii potrebné energetické médiá a im zodpovedajúca prenosová sieť. Zásobovanie teplom zo sústavy centrálnych zdrojov tepla je ovplyvňované ponukou a dopytom hlavne v komunálno - bytovom sektore. MČ je elektrifikovaná a plynifikovaná. Pozornosť sa sústreďuje na úsporu energií a využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Odkanalizovanie

Podstatná časť MČ je odkanalizovaná. Chýba odkanalizovanie ulíc: Lamačská, Furmanová, Povožnícka, Kuneradská, Skerličova a Rozálska. Na tieto lokality je mestskou časťou vypracovaná projektová dokumentácia. Kanalizáciu prevádzkuje Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.

Zásobovanie vodou

MČ Bratislava – Lamač je plne zásobovaná pitnou vodou. Vodovod prevádzkuje Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.

Zásobovanie plynom

Podstatná časť MČ je plynifikovaná. Chýba plynifikácia ulíc Lamačská a Furmanová. Na tieto lokality je mestskou časťou vypracovaná projektová dokumentácia. Plynovod prevádzkuje Slovenský plynárenský priemysel, a.s.

Zásobovanie elektrickou energiou

MČ Bratislava – Lamač je plne zásobovaná elektrickou energiou. Elektrické rozvody spravuje Západoslovenská energetika, a.s.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie verejných komunikácií zabezpečuje Siemens, s.r.o.

Optické káble – Micronet, ÚPC

Telekomunikačná sieť – Slovak telekom, a.s.

Ochrana prírody a krajiny

Chránené územia prírody

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Napriek výraznej antropizácii riešeného územia sa v jeho tesnej blízkosti nachádza niekoľko významných lokalít, ktoré predstavujú lokality ochrany prírody, prípadne ochrany prírodných zdrojov. Do riešeného územia k. ú. Lamač zasahuje Chránená krajinná oblasť (CHKO) Malé Karpaty, ktorá zahŕňa lesné masívy Malých Karpát a Devínskej Kobyly. CHKO Malé Karpaty bola vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 138/2001 Z.z. z 30. marca 2001. V CHKO platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny druhý stupeň ochrany.

Na území okresu Bratislava IV boli vyhlásené NPR Devínska Kobyla, PR Fialková dolina, PR Štokeravská vápenka, NPP Devínska hradná skala, PP Devínska lesostep, CHA Devínske alúvium Moravy a CHA Lesné diely. Priamo do katastrálneho územia mestskej časti Lamač nezasahuje žiadne maloplošne chránené územie.

Chránený areál Lesné diely leží v k. ú. Karlova Ves, vyhlásený bol v roku 2001 všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Bratislave č. 2/2001 z 8.6.2001. Predmetom ochrany je lokalita výskytu chránených druhov rastlín, najmä kriticky ohrozeného listnatca jazykovitého (*Ruscus hypoglossum*). Ostatné chránené územia sú v katastrálnom území Devína. Prírodná rezervácia Fialková dolina - vyhlásená v roku 1993 Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z.z. z 23. marca 1993. Predmetom ochrany je ochrana územia v JZ časti Malých Karpát. Geologickým podkladom je kryštalinikum, dolina vznikla na zlomovej línii - ukážka klesania a vyzdvihovania blokov. V strednej časti má charakter kaňonu. Zachovalé dubovo-hrabové lesy, vzácne druhy rastlín, najmä vstavačovitých.

Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajinný význam. Na území Bratislavy je vyhlásených takmer 30 solitérov resp. skupín chránených stromov. V riešenom území k. ú. Lamač sa nenachádza žiaden.

Z ochrany ostatných prírodných zdrojov sa v území nachádzajú lokality ochrany lesných, vodných a pôdných zdrojov. Z lesov sú to predovšetkým lesy ochranné a lesy osobitého určenia. Na území mesta Bratislava sa nachádza 490,64 ha lesov ochranných a 6 999,89 ha lesov osobitého určenia. U lesov ochranných ide predovšetkým o lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a o lesy s ochranou pôdy. U lesov osobitého určenia sú to predovšetkým lesy v ochranných pásmach vodných zdrojov, lesy

chránených území a prímestské lesy s rekreačnou funkciou. Územia lesov osobitného určenia sú lokalizované v S výbežku k. ú. Lamač, viažu sa na lesy Malých Karpát (mestské lesy).

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu schválila vláda SR uznesením č. 239 zo 17. marca 2004. Uverejnený bol v čiaske 3/2004 Vestníka MŽP SR. Priamo do riešeného územia zasahuje chránené vtáčie územie Malé Karpaty (CHVU014) zaradené do území NATURA 2000. V blízkosti sa nachádza aj chránené vtáčie územie Záhorské Pomoravie (SKCHVU016), ktoré je tiež súčasťou území NATURA 2000.

Chránené vtáčie územia a ostatné chránené územia a ich ochranné pásma a zóny sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území. Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle §26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území bol zverejnený v čiaske 4/2003 Vestníka MŽP SR.

Medzi územia európskeho významu (ÚEV) boli zaradené (ako súčasť NATURA 2000) lokality, ktoré patria aj do súvislej európskej sústavy chránených území. Patrí sem Devínska Kobyla (SKUEV0280), Rieka Morava (SKUEV0314), Devínske alúvium Moravy (SKUEV0312) a Vydrica (SKUEV0388). Vydrica - SKUEV0388 sa nachádza v dotyku riešeného územia – predmetom ochrany je pôvodný druh vodnej fauny vo Vydrici - rak riavový. V Malých Karpatoch má vysunutý a izolovaný výskyt na Slovensku.

Slovenská republika je od 1.1.1993 riadnou zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie. Slovensko sa pristúpením k tejto konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi ...“ (čl. 1. ods. 1). V čl. 3. ods. 1. sa zmluvné strany zavazujú podporovať zachovanie mokradí, najmä tých, ktoré boli zaradené do Zoznamu medzinárodne významných mokradí - Ramsarské lokality. V blízkosti riešeného územia je Ramsarskou lokalitou - Alúvium Moravy.

Priamo dotknuté územie sa nachádza v priestore medzi Chránenou krajinnou oblasťou (CHKO) Malé Karpaty zasahujúcou V časť riešeného územia a Národnou prírodnou rezerváciou (NPR) Devínska Kobyla, situovanou JZ až Z od sledovaného územia. Vo väčšej vzdialenosti, SZ smerom od riešeného územia sa ešte nachádza najjužnejšia časť CHKO Záhorie. Na území spomínaných veľkoplošných chránených území sa nachádza viacero menších chránených území alebo významných biotopov. K riešenému územiu najbližšie leží prírodná rezervácia (PR) Štokeravská vápenka, situovaná na severných svahoch Devínskej Kobyly.

Priamo v riešenom území sa nenachádza žiadne maloplošné chránené územie.

Od NPR Devínska Kobyla a významnejších biotopov na úpäť svahov Devínskej Kobyly sledované územie oddeľujú k .ú. Dúbravka a Devínska Nová Ves. Na tieto dve lokality - Malé Karpaty a Devínska Kobyla nadväzujú všetky významnejšie plochy alebo línie priamo v riešenom území prostredníctvom prvkov územného systému ekologickej stability a prvkov krajinnej vegetácie (zelene - hlavne prvky nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie, trvalé trávobylinné porasty a pod.).

Miestny územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definovaný ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu. Štúdiá regionálneho územného systému ekologickej stability (ďalej ako RÚSES) mesta Bratislavy (J. Králik a kol., 1994) a jej následná aktualizácia (SAŽP – CISK, 2005) zhodnotila ekologickú stabilitu riešeného územia a vymedzila biocentrá a biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu. Tie predstavujú krajinné segmenty tvorené prirodzenou biotou, sú zachovalé alebo veľmi málo pozmenené a sú schopné fungovať ako genetický zásobník pre obnovu hlavných prirodzených ekosystémov v riešenom území. Mnohé z uvedených lokalít chránených území tvoria zároveň aj prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES).

Najvýznamnejšie prvky územného systému ekologickej stability (nadregionálnej alebo regionálnej úrovne) sú viazané na územie CHKO Malé Karpaty alebo NPR Devínska Kobyla, resp. prvky ÚSES miestneho významu aj na úpätie svahov Malých Karpát a Devínskej Kobyly.

Do okrajovej časti riešeného územia zasahuje regionálne biocentrum (RBc) Kamenáče, regionálny biokoridor (RBk) Stará Mláka s prítokmi a regionálny biokoridor (RBk) Vydrica. Ďalšie biocentrá a biokoridory sa nachádzajú na Devínskej Kobyle, v lesnej časti CHKO Malé Karpaty a pod., všetky však vo väčšej vzdialenosti od riešeného územia.

Do riešeného územia zasahuje **biokoridor toku Stará mláka s jeho prítokmi**. (Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES mesta Bratislavy, 2005). Tieto biokoridory sú tvorené prevažne líniami brehových porastov rôznej veľkosti a zloženia. Sú väčšinou nespojité, stromové a krovité porasty často striedajú trávnaté svahy tokov s upravenými brehmi. V druhovom zložení brehových porastov prevládajú pôvodné dreviny, ktoré však na viacerých miestach dopĺňajú (na niektorých miestach až dominujú) porasty alebo línie šľachtených topoľov. Tieto biokoridory predstavujú základnú kostru územného systému ekologickej stability sledovaného územia. Prepájajú významné lokality biocentier Malých Karpát, Devínskej Kobyly a nadregionálneho biokoridoru rieky Moravy.

Životné prostredie

Z hľadiska kvality životného prostredia mesto Bratislava patrí k najviac zaťaženým oblastiam. Tento stav je spôsobený dôsledkom silnej urbanizácie, industrializácie a vysokej koncentrácie zdrojov znečistenia, sústredených predovšetkým na relatívne malom území medzi južným a severovýchodným okrajom mesta Bratislavy. Znečisťujúci účinok čiastočne zmiernuje vhodná poloha mesta vzhľadom k najväčším zdrojom znečistenia a prevládajúcemu severozápadnému prúdeniu vetrov.

Znečistenie ovzdušia

Hlavnými zdrojmi znečistenia ovzdušia na území mesta Bratislavy sú bodové zdroje priemyselných prevádzok, najmä chemický priemysel a energetika a mobilné zdroje automobilovej dopravy.

Z hľadiska priestorového rozloženia, najvyššia produkcia znečisťujúcich látok je zo zdrojov v okrese Bratislava II (Podunajské Biskupice, Ružinov, Vrakuňa), najnižší v okrese Bratislava I (Staré Mesto).

Podľa informácií z Národného emisného informačného systému (NEIS), ktorý spravuje Slovenský hydrometeorologický ústav, bolo v roku 2004 v okrese Bratislava IV evidovaných 96 stredných a 7 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré v roku 2003 emitovali do ovzdušia spolu 24.749 t TZL, 4.038 t SO₂, 338 903 t NO_x, 150 976 t CO a 18 814 t TOC. Rozhodujúce zdroje predstavujú prevádzky Technického skla, a.s., Bratislavskej teplárenskej, a.s. a spoločnosti Volkswagen, a.s..

Imisná situácia mesta Bratislavy je vyhodnocovaná na základe meraní na nasledovných monitorovacích staniciach:

- Mamateyova ul. - lokalita sa nachádza cca 4 km južne od stredu mesta, uprostred panelovej zástavby, v blízkosti stredne frekventovanej komunikácie,
- Trnavské mýto - lokalita sa nachádza v centre mesta, na križovatke Šancovej a Vajnorskej ulice,
- Turbínová - lokalita sa nachádza cca 3,5 km severovýchodne od stredu mesta na okraji závodu Istrochem, v blízkosti frekventovanej dvojprúdovej cestnej komunikácie vyúsťujúcej na diaľnicu Bratislava -Piešťany,
- Kamenné námestie - lokalita v centre meste, vyznačujúcou sa vysokou hustotou automobilovej dopravy. ide o lokalitu starej zástavby s lokálnymi zdrojmi znečistenia s obytných areálov bez plynofikácie.

Zo sledovaných lokalít je úroveň znečistenia oxidmi dusíka najvyššia v oblasti Trnavského Mýta, z hľadiska znečistenia ovzdušia oxidom siričitým v lokalite Kamenné námestie a z hľadiska prachu a CO v oblasti Trnavské Mýto.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany ovzdušia, na základe § 7, ods. 8 zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 245/2003 Z. z. uverejňuje zoznam jednotlivých skupín zón a aglomerácií na základe výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia v roku 2004.

Do 1. skupiny patria zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie. V prípade ozónu zóny a aglomerácie, v ktorých je koncentrácia ozónu vyššia ako cieľová hodnota pre ozón. Bratislava patrí do tejto skupiny úrovňou znečistenia PM₁₀ a ozónom.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany ovzdušia, na základe § 9, ods. 3 zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 245/2003 Z. z. uverejňuje vymedzenie oblastí riadenia kvality ovzdušia. Bratislava bola zaradené medzi takéto oblasti z hľadiska úrovne znečistenia PM₁₀.

Znečistenie vôd

Dominantný podiel na znečisťovaní vôd v území má znečistenie z bodových zdrojov. Jedná sa o vypúšťanie odpadových vôd z priemyselných prevádzok a z kanalizácií. Z celkového množstva znečistenia najväčší podiel takmer 90 % tvorí znečistenie organickými látkami. Pričom 69 % z tohto objemu, pochádza z priemyselných zdrojov a 18 % z verejných kanalizácií (Hydroekologický plán Bratislavy, 1998).

Hodnotenie súčasného stavu kvality povrchových vôd vychádza z výsledkov monitoringu kvality povrchových vôd na vybraných profiloch, ktoré sú rozmiestnené na Dunaji – Karlova Ves, riečny kilometer 1873, ľavý breh riečny kilometer 1 869,0 a Bratislava pravý breh r. km 1 869, na Morave - Devínska Nová Ves r. km 1,5, na Malom Dunaji - Bratislava, nápusťný objekt v r. km 126,0.

V každom profile sa kvalita vody hodnotí podľa základných 7 ukazovateľov v piatich triedach čistoty. Kvalitu jednotlivých tokov na základe uvedených meraní v roku 2001 (Štatistická ročenka hlavného mesta Bratislavy, 2002) možno hodnotiť nasledovne:

Triedy čistoty povrchových tokov v širšom záujmovom území

Ukazovatele	A	B	C	D	E	F	H
Tok							
Dunaj – Karlova Ves	II	III	III	III	IV	III	II
Dunaj – pravý breh	II	III	II	III	IV	III	II
Dunaj – ľavý breh	II	III	II	III	IV	III	II
Morava	III	III	IV	IV	IV	IV	-

Podzemné vody nie sú vystavené priamemu znečisteniu tak ako vody povrchové, ale následky znečistenia trvajú omnoho dlhšie. Kvalita podzemných vôd v aluviálnych náplavoch je determinovaná interakciami medzi povrchovými a podzemnými vodami. Akosť podzemných vôd na území mesta Bratislavy je ohrozovaná odpadovými vodami z priemyselných objektov, plošným znečistením a havarijným znečistením tokov, čo sa prejavuje zvýšenou prítomnosťou Fe a Mn ako aj zvýšenými obsahmi síranov a dusičnanov vo vode.

Chemické zloženie podzemných vôd závisí predovšetkým od geologických podmienok sledovaného územia, od fyzikálnych, chemických a biologických procesov, ktoré prebiehajú v horninovom prostredí a v neposlednej miere aj od vplyvu ľudských aktivít. Hodnotenie priestorového a časového rozloženia fondu podzemných vôd vychádza zo základného hydrogeologického členenia na 5 rajónov na území bratislavského regiónu, v ktorých sa nachádzajú pozorovacie objekty monitoringu kvality podzemných vôd v správe SHMÚ.

V oblasti Bratislavy boli pozorovania kvality podzemných vôd sústredené predovšetkým na kvartérne sedimenty, ktorých kvalita je ovplyvnená hlavne infiltráciou povrchovej vody do alúvií a zrážkovými vodami.

Chemizmus podzemných vôd je rôznorodý. V aniónovej časti sa na ňom podieľajú najmä hydrogenuhlčitany. V jednotlivých lokalitách sa pridružuje zvýšený podiel síranových, chloridových a

dusičnanových aniónov. V kationovej časti boli zistené zvýšené obsahy Ca, Mg a Na. Hodnoty nameranej mineralizácie dosahovali stredné až vysoké hodnoty. Vápenato- hydrogénuhličitanový typ podzemných vôd (klasifikácia podľa Palmer-Gazdu), sa mení v závislosti od zvýšených koncentrácií síranov a chloridov na prechodný vápenato-síranovo-hydrogénuhličitanový typ (Devínska Nová Ves). Najčastejšie boli prekračované ukazovatele v koncentráciách Mn, Fe, síranov a dusičnanov. Nadlimitné hodnoty dusitanov boli namerané v objektoch Ružová dolina, Riazanská ulica, Istrochem a Železná studnička. Zo stopových prvkov boli namerané zvýšené obsahy niklu a chrómu. Závažný zostáva problém znečistenia NEL predovšetkým v oblasti Devínskej Novej Vsi ako aj nadlimitný obsah fenolov. V lokalitách Kopčianskej ulice, Istrochemu a Ružovej doliny bol nameraný nadlimitný obsah chlórovaných uhľovodíkov. V objekte Železnej studničky nadlimitný obsah benzopyrénu. V lokalite Šprinčov Majer prekročili hodnotu HCB. Vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie upravuje zákon NR SR č. 364/2002 Z.z. o vodách a zákonom č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

Degradácia pôd

V rámci hodnotenia degradácie pôd ide jednak o fyzikálne ako i chemické a biologické ohrozenie pôd. Na území MČ Lamač sa z degradačných procesov najviac prejavuje ohrozenie pôd eróziou.

Pôdna erózia

Z činiteľov, ktoré ohrozujú poľnohospodársky pôdny fond sú najvýznamnejšími vodná a veterná erózia. Vodná i veterná erózia významne závisia od vlastností pôd a reliéfu, ale hlavne od charakteru vegetačného pokryvu.

Ohrozenie pôd vodnou eróziou

Ohrozenie pôd vodnou eróziou môže mať každoročnú frekvenciu v závislosti na intenzite zrážok v čase bez vegetačného krytu alebo s nedostatočným rastlinným krytom.

Intenzita erózneho ohrozenia	% z poľnohospodárskych pôd územia
bez erózie odnos: 0 - 4 t na ha/rok	28
slabá erózia odnos: 4 - 10 t na ha/rok	6
silná erózia odnos : 10 - 30 t na ha/rok	5
extrémna erózia odnos : nad 30t na ha/rok	4

Najviac vodnou eróziou ohrozovanou oblasťou je územie svahov Malých Karpát.

Ohrozenie pôd veternou eróziou

Ohrozenie pôd veternou eróziou je aktuálne len na piesočnatých a hlinitopiesočnatých pôdach, menej na piesočnatohlinitých pôdach, a to len koncom zimy a počas včasnej jari vo veľmi suchých rokoch v tomto období.

Intenzita erózneho ohrozenia	% z poľnohospodárskych pôd územia
bez erózie	16 %
stredná erózia odnos: 0.7 - 22t na ha/rok	22 %
silná erózia odnos: 22-75t na ha/rok	4
extrémna erózia odnos: nad 75t na ha/rok	6 %

Najviac ohrozené veternou eróziou sú územia, na ktorých sa nachádzajú regozeme arenické na viatych a rozplavených pieskoch Záhorskej nížiny. Menej ohrozené veternou eróziou sú čiernice ľahké a fluvizeme ľahké vyvinuté na aluviálnych náplavoch.

Vodnou eróziou sú najviac ohrozené pôdy Malých Karpát, veternou otvorené časti Borskej nížiny. Kontaminácia pôdy sa viaže na priemyselné zdroje znečistenia produkujúce emisie výrazne kontaminujúce pôdne zdroje. Najviac je ohrozená pôda ležiaca v okolí priemyselných prevádzok pôsobiacich ako veľké zdroje znečistenia.

Opatrenia pre ochranu pôdy vo voľnej krajine:

pre ochranu poľnohospodárskej pôdy pred vodnou eróziou uplatniť využívanie vhodnej agrotechniky - striedanie viacročných krmovín, tráv a ozimín,

rešpektovať existujúce a navrhnuť nové líniové a plošné prvky zelene vo voľnej krajine (vysoké stromy v kombinácii s kríkmi) aj ako efektívnu ochranu pred veternou eróziou vrátane požiadavky vegetačného ochranného krytu pôdy,

v urbanizovanom prostredí:

návrhom rôznych druhov a foriem zelene v rámci špecifických plôch zelene a požiadavkami na podiel zelene v rámci iných funkcií.

Hluk a iné negatívne faktory životného prostredia

Hluková situácia

Najvýznamnejším zdrojom hluku v riešenom území je cestná doprava, najmä diaľnica D1 a štátna cesta I. triedy a železničná doprava. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím neprišlo v roku 2004 na území k. ú. Lamač k výrazným zmenám v intenzite hluku v životnom prostredí. Líniové zdroje hluku sa viažu na intenzívne zaťažené dopravné koridory, či už cestné alebo železničné.

Referátom dopravného inžinierstva oddelenia dopravy Magistrátu hl. mesta Bratislavy (Kol., 1996) bola spracovaná hluková mapa záťaže zo železničnej dopravy. Riešeným územím prechádza základný traťový smer do Marchegu. Z nich k najzaťaženejším na základe hlukovej situácie (prekročenie hlukovej hladiny viac ako 10 db(A)) patrí aj úsek Devínska Nová Ves – Lamač.

Podľa nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami sú najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch nasledovné:

Kategória územia	Objekty a územia	Najvyššie prípustné hodnoty (dB)			
		Hluk z dopravy ^{a)}		Hluk z iných zdrojov	
		Denný čas	Nočný čas ^{b)}	Denný čas	Nočný čas

I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. veľké kúpeľné a liečebné areály	$L_{Aeq,p}$	45	35	40	35
II.	Vonkajší priestor v obytnom území. Priestor pred oknami chránených miestností školských budov a viacpodlažných budov. Rekreačné územia, územia nemocníc a územia iných budov vyžadujúcich tiché prostredie	$L_{Aeq,p}$	50	40	50	40
III.	Vonkajší priestor v obytnom území v okolí diaľnic, letísk, ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov	$L_{Aeq,p}$	60 ^{c)}	50 ^{c)}	50	40
IV.	Výrobné zóny, areály závodov, územie v okolí diaľnic, letísk, ciest I. a II. triedy a hlavných železničných ťahov, všetko bez obytnej funkcie	$L_{Aeq,p}$	70		70	

a) Zahnuté sú všetky druhy dopravy spolu

b) Hodnoty pre nočný čas sa uplatňujú iba pre priestory používané v noci

c) Ak je preukázané, že v súčasnosti je nemožné v existujúcej mestskej zástavbe, v okolí dopravných zón obstaných obytnými budovami prijateľné riešenie, ktoré by umožňovalo dodržanie ustanovených najvyšších prípustných hodnôt, možno pripustiť aj vyššie hodnoty pri maximálnom využití možných opatrení na zníženie hluku. Výstavba škôl, nemocníc a stavieb podobného charakteru v takejto mestskej zástavbe sa nepovoľuje a pri výstavbe iných nových obytných objektov treba dodržať požiadavky uvedené v bode 6 Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z.z.

Do projektového riešenia každého zámeru, ktorý by mohol nepriaznivo ovplyvniť hlukovú situáciu v riešenom území bude potrebné zakomponovať odporúčania na zabezpečenie ochrany zdravia pred hlukom.

Žiarenie – radónové riziko

Radónové riziko vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U 238, ktorý je v stopových množstvách prítomný takmer vo všetkých horninách. Podľa doteraz vykonaných prieskumov na území MČ Lamač bol radón (Rn) zistený v nízkej a strednej intenzite.

V podrobnejšom riešení a v projektovej príprave konkrétnych investičných zámerov je potrebné:

zabezpečiť pri novonavrhovanej výstavbe meranie úrovně radónového rizika na danej parcele; ak sa na parcele zistí stredné alebo vysoké radónové riziko, je potrebné navrhované stavby zabezpečiť proti prenikaniu radónu z podlažia,

zistiť pri existujúcej zástavbe, v ktorých objektoch je prekročená povolená hodnota a navrhnúť nápravné opatrenia.

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

V OBLASTI OCHRANY KVALITY VÔD

Zabezpečiť postupnú sanáciu starých environmentálnych záťaží,

venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov, najmä veľkokapacitných realizáciou technických opatrení,

zabezpečiť dobudovanie a rekonštrukciu kanalizácií a čistiarenských kapacít,
zabezpečiť ochranu pred tisícročnou vodou; protipovodňovými opatreniami zmierňovať nepriaznivé environmentálne a zdravotné vplyvy povodní.

V OBLASTI OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEHO A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU

Rešpektovať osobitne chránené PP (poľnohospodárska pôda) a LP a zohľadňovať opatrenia vyplývajúce z osobitej sústavy obhospodarovania PP v zmysle platných legislatívnych predpisov o ochrane PP, zachovať a chrániť plochy vinogradov, najmä tých, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 332/1996 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve,
zabezpečiť protieróznú ochranu pôdneho fondu vegetáciou v rámci riešenia projektov pozemkových úprav; pre ochranu pôdy pred vodnou eróziou uplatňovať vhodnú agrotechniku; pre ochranu pôdy pred veternou eróziou rešpektovať jestvujúce a navrhované líniové a plošné prvky zelene vo voľnej krajine.

HLUKOVÁ SITUÁCIA

Zabezpečiť do roku 2008 spracovanie hlukových máp a akčných plánov na znižovanie hluku pre naplnenie požiadaviek Smernice EÚ 2002/49/EC.

zabezpečiť vybudovanie protihlukových stien k kontakte obytného prostredia s diaľnicou.

Odpadové hospodárstvo

V oblasti životného prostredia odpady patria k rozhodujúcim faktorom jeho znečisťovania, pritom odpady nie sú len produktom priemyselnej výroby, ale aj produktom všetkých obyvateľov a poľnohospodárskej činnosti. V súvislosti so zneškodňovaním vyprodukovaných odpadov sa tak ako v iných podobných lokalitách kladie do popredia požiadavka minimalizácie jeho vplyvu na zaťaženosť prírody, obmedzovania množstva odpadov na skládkovanie a jeho triedenie a druhotné využívanie. Obdobie po roku 2000 sa vyznačuje mnohými zmenami, ktoré priniesli nový vývoj smerovania spoločnosti a skutočnosť, že proces transpozície právnych predpisov Európskej únie, týkajúcich sa odpadového hospodárstva, sa úspešne začal a ďalej bude pokračovať. Európska únia plánuje radikálne zmeny v politike v oblasti odpadov, aby zabrzдила nárast odpadu a zvýšila jeho materiálové zužitkovanie. Plánuje sa do roku 2010 znížiť objem odpadu zo súčasných 550 kg/osoba na 300 kg/osoba za rok. Obdobné úlohy stanovuje aj Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky do roku 2010, kde stanovuje materiálové zhodnocovanie pre 50 % odpadov, energetické zhodnocovanie na úroveň 10 % a skládkovanie na 24 %. Schválením nového zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch sa určili nové podmienky nakladania s odpadom pre pôvodcov, ale aj držiteľov odpadov. Táto nová legislatívna norma upravuje nielen práva a povinnosti pri nakladaní s odpadmi, ale aj predchádzanie ich vzniku.

Z celkového množstva odpadov v MČ Lamač v roku 2006 – 3 682 ton sa zhodnotilo cca 40 %, cca 53 % sa nezhodnotilo a zvyšný odpad bol v kategórii "Z" - "zhromažďovanie odpadov pred ďalším nakladaním" alebo "O" - "Odovzdanie odpadov inému subjektu na ich ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie" v množstve 7 %.

Druh, objemy a spôsob likvidácie odpadov:

Z celkového množstva komunálneho odpadu za rok 2006 – 2 985,9 ton sa v MČ Lamač zhodnotilo:

- materiálovo ako druhotná surovina 2 %,
- kompostovaním 4 %,
- energeticky 58 %,
- zneškodnilo:
- skládkovaním na území obce 0,5 %,
- skládkovaním mimo územia obce 35,5 %,
- spaľovaním bez využitia energie -
- iným spôsobom nakladania -

Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu v súčasnosti je spaľovanie. Komunálny odpad je zväžaný firmou OLO, a.s. a skládkovaný na regionálnej skládke v Zohore.

Spaľovne odpadov

Mestská spaľovňa komunálneho odpadu vo Vlčom hrdle. Patrí k nej aj triediarensko – mechanická linka na Ivánskej ceste, kde sa dotriedňujú vyseparované zložky - sklo, kovy a papier a PET fľaše.

Výhľadovo sa uvažuje doplniť technologický proces o dotriedňovaciu linku dovážaných odpadov a o solidifikačnú linku pre zachytávané zvyšky z čistenia spalín, príp. zvyšky po spaľovaní.

V Slovnafte, a.s. sú v prevádzke 3 spaľovne, slúžiace pre vlastné potreby; z dôvodu zavedenia nových emisných limitov sa pripravuje ich nahradenie novou spaľovňou nebezpečného odpadu s kapacitou 12.000 ton (v súčasnosti sa hľadajú aj alternatívne riešenia využitia, resp. zneškodnenia nebezpečného odpadu z a.s. Slovnaft Bratislava).

Skládky odpadov

Na území mesta sú v súčasnosti tri skládky, ktoré sú v súlade s legislatívou:

Skládka inertného odpadu v Devínskej Novej Vsi. Do prevádzky bola daná v roku 1997, jej celková kapacita je cca 650.000 ton. Zostatková kapacita v súčasnosti je 150.000 ton. V blízkosti skládky sa rekultivuje priestor po vyťažení tehliarskych hĺn, čo umožní ukládanie inertných odpadov až do roku 2011.

Ostatné využívané skládky sú mimo Bratislavy – skládky v súlade s legislatívou sú v Zohore, Stupave, Senci, Pezinku, Budmericiach, Dubovej. Do roku 2005 sa plánuje dobudovanie skládky v areáli Pezinských tehelní a.s. - Nová jama.

Zásady a regulatívy odpadového hospodárstva

Základné princípy:

- Pokračovať v separovanom zbere využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,
- zabezpečiť separovaný zber potenciálne využiteľných zložiek so zvyšovaním podielu kompostovaných biologických odpadov, s rozšírením separovaného zberu problémových látok z komunálneho odpadu s cieľom jeho kvalitatívnej zmeny,
- zabezpečiť následné využitie alebo nezávadné zneškodnenie problémových látok.

Poľnohospodárstvo

V riešenom území v súčasnosti na poľnohospodárskej pôde hospodári Družstvo podielnikov Devín v Záhorskej Bystrici. V k. ú. Lamač hospodári na ploche cca 200 ha, zameriava sa najmä na pestovanie obilnín a krmovín. Využívané hospodárske dvory sa v riešenom území nenachádzajú.

Riešené územie MČ Lamač je tvorené katastrálnym územím Lamač. Obec sa nachádza v poľnohospodársky úrodnej, intenzívne obhospodarovanej oblasti Borskej nížiny. Má dobré pôdne a klimatické podmienky pre pestovanie takmer všetkých poľnohospodárskych plodín a pre zabezpečenie poľnohospodárskej produkcie.

Minimálne sa meniaci výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu za posledné obdobie svedčí o stabilizovaní. V priebehu posledných troch rokov neprišlo k výraznému úbytku PP. Štruktúra pestovaných plodín a chovu hospodárskych zvierat je priamo závislá od pôdno- klimatických podmienok, nepriamo od trhového hospodárstva a ekonomických podmienok.

Druhy pozemkov a ich percentuálne zastúpenie k 1.6. 2006

Druh pozemku	Výmera v ha	Percentuálne zastúpenie	
		z poľnoh. pôdy	z celkovej výmery
orná pôda	181,9	65,9	
chmeľnica	-		
vinica	16,1	5,8	
záhrada	75,5	27,4	
ovocný sad	-		
trvalý trávny porast	2,5	0,9	
<i>poľnohospodárska pôda</i>		<i>100,00</i>	<i>42,2</i>
lesný pozemok	145,7		22,3
vodná plocha	4,6		0,7
zastavaná plocha	100,3		15,3

ostatná plocha	127,5		19,5
celková výmera	654,1		100,0

Zdroj: *Obvodný pozemkový úrad Bratislava IV., 2007*

Štruktúra poľnohospodárskej výroby v meste Bratislava prechádza postupnými zmenami v závislosti od aktuálnych potrieb zo strany dopytu po poľnohospodárskych komoditách a potravinách. Zmeny v rastlinnej výrobe sú charakteristické predovšetkým rastom plôch obilnín (najmä kukurice) a čiastočne aj krmovín. Produkcia smeruje predovšetkým na zásobovanie mesta Bratislava. Z tohto zorného uhla je závažným nedostatkom pokles výmery plôch zeleniny a ovocných sádov, aj u viníc je zaznamenaný len mierny nárast. Poklesom a stagnáciou produkcie týchto plodín a kultúr je vytváraný priestor pre ich dovoz. Vysoké parametre sú dosahované pri pestovaní obilnín - pšenica ozimná, ako najrozšírenejšej plodiny v prímestskej oblasti.

V štruktúre živočíšnej výroby mesta Bratislava je možné postupné zmeny charakterizovať výrazným poklesom stavu hospodárskych zvierat, predovšetkým hovädzieho dobytku a ošípaných, na druhej strane výrazne vzrástli počty hydiny.

V podmienkach trhového hospodárstva a cenovej liberalizácie bolo potrebné zmeniť systém hospodárenia, najmä keď mnohí majitelia pozemkov si začali uplatňovať svoje vlastnícke vzťahy k pôde. Nie vždy sa to stretlo s väčšou efektívnosťou využitia pôdy. Na základe uvedeného je zrejmé, že problémy vyvstali v nákladovej pološke, nakoľko neefektívnym spôsobom obrábania pôdy, či chovu dobytku neúmerne s nákladmi rástli ceny a to v trhovom hospodárstve s oklieštenými dotáciami nemohlo obstáť. Čiže bolo a je nutné investovať do modernizácie strojového parku, nových technologických programov, skladových priestorov, nových sadiet, hnojív a pod.

Investícia musí byť vratná a prepočítaná na obdobie návratnosti. S novými technológiami sa mení i zárobková sféra a záujem o poľnohospodárstvo. Modernizácia poľnohospodárstva je prepojená na vzdelávacie aktivity, propagáciu, nákup nových technológií na spracovanie surovín, exkrementov, krmovín.

Pri plánovaní územného rozvoja prímestských častí Bratislava je požiadavka rezortu Ministerstva pôdohospodárstva SR (list č.: 84/2004-310, Ing. T. Katocs – grs PPaR), aby boli brané do úvahy dlhodobé výrobné zámery jednotlivých poľnohospodárskych podnikov, ale aj úloha potreby zachovania poľnohospodárskej výroby z hľadiska nasledujúcich aspektov:

krajinotvorná funkcia a úlohy pri vytváraní rekreačného zázemia pre obyvateľstvo Bratislava,
 potreba potenciálu poľnohospodárskych podnikov pri zásobovaní obyvateľstva mesta potravinami,
 s nárastom záujmu mestskej populácie o vidiecky spôsob života narastá potreba zachovania časti PP (poľnohospodárska pôda) na drobné samozásobovanie a voľnočasové aktivity,
 zefektívnenie nákladov a zvýšenie využívania PP na pestovanie v súčasnosti dovážaných plodín (ovocie, hrozno, zelenina),
 z hľadiska kvót, vinohradníckych tradícií a turizmu je žiadúce výraznejšie podporiť vinohradníctvo a vinárstvo,

pri záberoch poľnohospodárskej pôdy rešpektovať zákon o ochrane PP aj v kontexte zvýšenia kúpyschopnosti obyvateľstva a spotreby potravín, v súlade s Plánom rozvoja vidieka do r. 2006 sa predpokladajú najväčšie investície v oblasti skladovania, ošetrovania a spracovania olejnatých semien, jedlých rastlinných tukov a olejov a spracovanie rýb, do r. 2020 sa predpokladá nutnosť obnovy kapacít na porážky zvierat a výrobu mäsových výrobkov, spracovania mlieka a výroby mliečnych výrobkov, spracovania obilia a výroby pekárenských výrobkov, spracovania ovocia.

Lesné hospodárstvo

Katastrálne územie Lamača eviduje 145,73 ha lesných pozemkov, ktorých užívateľmi sú Lesy SR, š. p. a Mestské lesy v Bratislave a patria do LHC Železná Studienka. Cieľom spoločenstva užívateľov porastov lesa je racionálne hospodárenie s nimi, ich ozdravenie, výsadba a kontrolovaný výrub. Lesné porasty sú hlavným ukazovateľom ekologickej stability územia. V záujmovej oblasti sa vyskytujú vysokokmenné listnaté lesy zahrnuté do troch vegetačných stupňov: dubový, bukovo – dubový a dubovo – bukový. Buk, dub a hrab spolu tvoria až 92 % v oboch už spomenutých kategóriách.

Na základe kategorizácie lesov, z hľadiska dlhodobých potrieb obyvateľstva bolo až 98 % lesov zaradených do kategórie "lesy osobitného určenia" s významnou zdravotnou a rekreačnou funkciou.

Hospodárenie v lesoch na území k. ú. Lamač vykonávajú Mestské lesy Bratislava, Lesy SR - OLZ Smolenice, Lesné spoločenstvá Lamač a ostatné subjekty na základe platného LHP (lesný hospodársky plán) schváleného Krajským úradom v Bratislave. LHP je schválený na obdobie r. 1996 – 2005 s výhľadom na obdobie nasledujúcich 20 rokov. Plnenie LHP sa ročne hodnotí a raz za 5 rokov sú (boli) Krajským úradom v Bratislave, OLHaP vykonané previerky dodržiavania predpisov LHP (vtedy sa hodnotí aj situácia starostlivosti o lesný fond).

Prehľad o vykonaných ťažbách za obdobie doterajšej platnosti LHP (1996-2005) v porovnaní s predpisom – ťažba obnovná úmyselná je splnená na 77 %, podiel náhodnej obnovy je cca 30 % z celkovej obnovnej ťažby. Ťažba výchovná úmyselná je splnená na 93 %, podiel náhodnej výchovnej ťažby je 35% z celkovo vykonanej výchovnej ťažby. Plánované ťažby (čo sa týka plánovaných obnovovaných plôch) nebudú naplnené a budú presunuté do nasledujúceho obdobia.

V lesoch riešeného územia sa okrem vykonávania základných lesných prác, akými sú zalesňovanie, ochrana a ošetrovanie mladých lesných porastov (napr. pred zverou a burinou), výchova mladín (prečistky), výchovná a obnovná ťažba, odvoz a expedícia vyťaženého dreva, vykonávajú aj činnosti smerujúce k vytváraniu podmienok na krátkodobú rekreáciu, so zameraním na podporu turisticko-rekreačných funkcií lesov, teda činnosti na údržbu a výstavbu lesného parku. Z ťažiskových lesoparkových činností sú to najmä výstavba a rekonštrukcia lavičiek, stolov, altánkov, detských ihrísk, odpadových košov a iných zariadení. Z ostatných činností sa vykonáva kosenie lúčnych priestorov.

Lesy v k. ú. Lamač plnia aj funkciu prímestského lesa a zároveň sú časťou Bratislavského lesného parku. Jeho účelom je vytvárať a poskytovať širokej verejnosti zázemie a príjemné prostredie na oddych a regeneráciu a tiež priestor pre rôzne turisticko-športové aktivity.

Vplyvy nepriaznivých činiteľov:

abiotické – hlavným škodlivým činiteľom bolo v poslednom období sucho (niekoľkoročný vlhový deficit), negatívne sú aj vplyvy vetra (najmä u prestárlych porastov), škody spôsobujú aj sneh, námraza a mráz,

biotické – najčastejšie sú to škody spôsobené zverou, burinou a hnilobou,

- antropogénne – škody spôsobené činnosťami človeka, ako hospodára, či návštevníka lesa.

Medzinárodné vzťahy

Bratislava ako metropola má pomerne široko rozvinutú medzinárodnú i cezhraničnú spoluprácu, táto sa prejavuje aj spoluprácou miestnej časti Lamač rozvojom vzťahov najmä s Chorvátskom a Rakúskom. Spolupráca sa realizovala na úrovni samosprávy, podnikateľských subjektov, neziskového sektoru a záujmových združení organizovaním spoločných odborných akcií, výmenou odborných materiálov, konzultáciami v oblasti formovania rozvojových a strategických priorít, reformy verejnej správy a zvyšovania nezávislosti samosprávy.

1.3. Analýza realizovaných opatrení

Analýza realizovaných opatrení vychádza z kvantifikovaných dopadov realizovaných technických opatrení, financovaných z verejných zdrojov alokovaných na podporné politiky v oblasti globálnych cieľov, cieľov ekonomickej a sociálnej kohézie a hlavných cieľov politik EÚ. Okrem toho sa vychádzalo pri analýze realizovaných opatrení z monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré boli realizované najmä na úrovni jednotlivých rezortov.

Predmetom analýzy realizovaných opatrení boli nasledovné oblasti:

- legislatívne opatrenia
- finančno-ekonomické opatrenia
- organizačné opatrenia.

V legislatívnej oblasti k najdôležitejším strategickým dokumentom podporujúce cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť patria NSRR, Strategické usmernenia Spoločenstva, Lisabonská stratégia pre Slovensko, resp. Národný program reforiem 2006 – 2008, Göteborská stratégia, Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR, Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja na roky 2005 – 2010, Koncepcia územného rozvoja Slovenska – 2001, Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja.

V legislatíve bolo prijatých za posledné 3 roky okolo 30 legislatívnych úprav na fungovanie a podporu samosprávnych orgánov. Najviac ich bolo v oblasti životného prostredia, správy majetku financovania, školstva a pracovných vzťahov. Tieto umožnili prevzatie väčších kompetencií a zároveň aj zodpovednosti na regionálnu úroveň. Konkrétne zasahujú najmä oblasti riadenia školstva, sociálnych vecí, kultúry, časti dopravy, územného rozvoja, životného prostredia a zdravotníctva. V praxi ide o nasledovné legislatívne úpravy:

Základná úprava postavenia samosprávy, jej orgánov a poslania

- Zákon č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 351/2004 Z. z.,
- Zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov,
- Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností
- Zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach,
- Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov,
- Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskri-

mináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon),

- Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 351/2004 Z. z.,

Pracovnoprávne vzťahy a odmeňovanie zamestnancov

- Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme,

- Zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 369/2004 Z. z.,

- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 191/2004 Z. z.,

- Zákon č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 601/2003 Z. z.,

- Zákon č. 283/2002 o cestovných náhradách,

Civilná ochrana, bezpečnosť pri práci, požiarna ochrana

- Zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení zákona č. 330/2003 Z. z.,

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,

- Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 27/1995 Z. z. o zabezpečovaní organizovania jednotiek civilnej ochrany v znení vyhlášky č. 268/1998 Z. z.,

- Zákon č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2002 Z. z.,

- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení zákona č. 438/2002 Z. z.,

- Zákon č. 414/2002 o hospodárskej mobilizácii a o zmene zákona č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení zákona č. 515/2003 Z. z.,

Financovanie a účtovná evidencia

- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly,

- Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty,
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení zákona č. 562/2003 Z. z.,
- Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Majetok, právne služby, podnikanie, byty a nebytové priestory, matriky

- Zákon č. 40/1964 Zb. občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a bytovými náhradami v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových predpisov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 500/1991 Zb. o pôsobnosti obcí vo veciach nájmu a podnájmu nebytových priestorov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 172/2004 Z. z. o prevode vlastníctva nehnuteľného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky na obec alebo vyšší územný celok,
- Zákon č. 513/1991 Zb. obchodný zákonník v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 99/1963 Zb. občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní,
- Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 328/1991 Zb. o konkurzoch a vyrovnaní v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 554/2003 Z. z. o dani z prevodu a prechodu nehnuteľností a o zmene a doplnení zákona č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.,
- Zákon č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov,

Sociálne veci

- Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení,

Územné plánovanie, stavebný poriadok, architektúra a výstavba

- Zákon č. 50/1976 Z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)
- Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov

Komunikácie, doprava a spoje

- Zákon č. 525/2003 Z. z. o organizácii štátnej správy na úseku cestnej dopravy a pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 135/1661 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách,
- Zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov,

Životné prostredie, odpady, obaly a recyklovanie:

- Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov novelizovaný zákonom č. 205/2004 Z. z.,
- Zákon č. 127/1994 Z. Z. o posudzovaní vplyvu na životné prostredie v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z. z. ,
- Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší),
- Vyhláška č. 127/2000 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR o ustanovení najvyšších prípustných množstiev znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia,
- Vyhláška č. 474/2000 Z. z. Ministerstva životného prostredia o zisťovaní množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok, o spôsobe a podmienkach zisťovania, sledovania a preukazovania údajov o dodržiavaní určených emisných limitov a všeobecných podmienok prevádzkovania a o požiadavkách na technické prostriedky na monitorovanie emisií a imisí,
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- Vyhláška č. 315/2004 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa ustanovuje rozsah a početnosť odberu vzoriek a požiadavky na rozsah a vykonávanie rozborov odpadových vôd,
- Zákon č. 76/1998 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška č. 283/1998 Z. z. v znení vyhlášky č. 437/2000 Z. z. Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane ozónovej vrstvy Zeme,
- Zákon č. 468/2002 Z. z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu,
- Zákon č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov,
- Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 17/2004 o poplatkoch za uloženie odpadov,
- Vyhláška č. 234/2001 Z. z. v znení vyhlášky č. 410/2002 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov,
- Nariadenie vlády č. 22/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov a pre rozsah ich recyklácie vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov,
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 273/2001 Z. z. v znení vyhlášky č. 399/2002 Z. z. o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovení osôb oprávnených na vydávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb,
- Vyhláška č. 284/2001 Z. z. v znení vyhlášky č. 409/2002 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,
- Vyhláška č. 516/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov Ministerstva životného prostredia SR o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu,
- Zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 127/2000 Z. z. o ustanovení najvyšších prípustných množstiev znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia,
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 474/2000 Z. z. o zisťovaní množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok, o spôsobe a podmienkach zisťovania, sledovania a preukazovania údajov o dodržiavaní určených emisných limitov a všeobecných podmienok prevádzkovania a o požiadavkách na technické prostriedky na monitorovanie emisií a imisí,

Dane a poplatky

- Zákon č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave finančných orgánov v znení neskorších predpisov,

Registratúra

- Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 515/2003 Z. z.,
- Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov,

Kultúra a pamiatková starostlivosť

- Zákon č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov,

- Zákon č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Zb. o Matici slovenskej v znení zákona č. 416/2001 Z. z.,
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
- Zákon č. 176/2002 Z. z. o navrátení nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov,
- Vyhláška Ministerstva kultúry SR č. 16/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu,
- Zákon č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti v znení zákona č. 416/2002 Z. z.,

Školstvo

- Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zákona č. 564/2004 Z. z.

V rámci finančno-ekonomických opatrení využívala MČ Bratislava - Lamač dotácie zo štátneho rozpočtu, podporné bankové produkty, ako aj vlastné prostriedky. Doposiaľ MČ Bratislava - Lamač nevyužívala európske fondy na podporu regionálneho rozvoja. Európske spoločenstvo ako jedno z ekonomicky najprosperujúcejších oblastí sveta, má regióny, ktoré majú vzhľadom na prírodno-geografické podmienky, históriu a ďalšie faktory, ktoré určujú ich sociálno-ekonomický rozvoj, majú rôznu ekonomickú úroveň. Ignorovať tieto skutočnosti by mohlo mať za následok prehlbovanie disparít medzi regiónmi a následné narastanie sociálneho pnutia v rámci Spoločenstva, čo by v konečnom dôsledku znamenalo brzdu pre rozvoj Európskej únie ako celku. Snaha o riešenie načrtnutého možného rizika sa prejavilo tým, že Spoločenstvo sa usiluje o znižovanie ekonomických rozdielov medzi regiónmi a sociálnymi skupinami podporou zaostávajúcich a znevýhodnených regiónov, vrátane vidieckych oblastí. Nástrojmi na realizáciu takto definovanej regionálnej politiky EÚ sa stali štrukturálne fondy:

- ERDF – European Regional Development Fund
- ESF – European Social Fund
- EAGGF – European Agricultural Guidance and Guarantee Fund
- FIG – Financial Instrument for Fisheries Guidance

Pre súčasné programové obdobie 2007-2013 sa pre Bratislavský kraj vytvára dokument **Operačný program Bratislavský kraj**, ktorého prioritou je všestranný rozvoj územia v záujme zvýšenia kvality života obyvateľov Bratislavského kraja v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Bratislava je administratívnym centrom Slovenska. Verejné služby poskytované štátnymi a ostatnými verejnými

inštitúciami v regióne sú málo efektívne a pre občana málo kvalitné alebo neprístupné. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie Bratislavského kraja nízka. Prostredníctvom zamerania svojich prioritných osí je operačný program previazaný s aktivitami v rámci Regionálneho operačného programu, OP Životné prostredie, OP Vzdelávanie, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP Výskum a vývoj, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Doprava. Operačný program prispieva vo veľkej miere k napĺňaniu priorit Národného programu reforiem, predovšetkým v oblasti inovácií a informačnej spoločnosti. Prostredníctvom podpory školskej infraštruktúry taktiež podporuje ciele Národného programu reforiem v oblasti vzdelávania. Riadiacim orgánom OP Bratislavský kraj je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Finančný príspevok ES na tento operačný program je 87 000 000 EUR. **Ku dnešnému dňu (30.09.2007) nebol operačný program schválený Európskou komisiou.**

Ďalej bude mať MČ Lamač v programovacom období 2007 –2013 možnosť sa zapojiť do čerpania prostriedkov z Operačných programov v rámci cieľa Európska územná spolupráca, vytvorených v záujme ďalšieho vyváženého rozvoja a konkurencieschopnosti Bratislavského kraja. Je nevyhnutné prostredníctvom dobudovania a modernizácie základnej infraštruktúry v prímestských a vidieckych oblastiach umožniť prenikanie rastových efektov z rozvinutejších do menej rozvinutých území Bratislavského kraja a tým znižovať vnútro regionálne disparity a následne cezhraničnou spoluprácou dosiahnuť synergický efekt v jednotlivých oblastiach rozvoja.

Program Cezhraničná spolupráca Slovensko – Rakúsko

V rámci programu cezhraničnej spolupráce v nadväznosti na cieľ Európska územná spolupráca bol v spolupráci s Rakúskou stranou vypracovaný Program Cezhraničná spolupráca Slovensko – Rakúsko na obdobie rokov 2007 – 2013. (Cross-Border Cooperation Programme Slovakia – Austria 2007-2013) Tento cieľ je nástupcom iniciatívy EÚ Interreg IIIA a týka sa Bratislavského regiónu.

V OPBK v rámci prioritnej osi Infraštruktúra špecifikované opatrenie 1.2 Podpora investícií do ochrany životného prostredia je komplementárne s cieľom P2 AT Prístupnosť a trvalo udržateľný rozvoj s dôrazom na priority 2.3 Sieť národných a prírodných parkov a implementácia projektov NATURA 2000 a 2.4 Trvalo udržateľný rozvoj územia a ochrana životného prostredia. Tieto priority sú zároveň v súlade s prioritami P2 SK 2.1 Zlepšenie dopravných spojení, 2.3 Manažment cezhraničných environmentálnych zdrojov a 2.4 Trvalo udržateľný cezhraničný rozvoj územia. Previazanosť OPBK a INTERREGU SK – A, prostredníctvom projektov môže priniesť synergický efekt pre obidva susediace regióny. **Ku dnešnému dňu (30.09.2007) nebol operačný program schválený Európskou komisiou.**

Program Cezhraničná spolupráca Maďarsko - Slovensko

V rámci programu cezhraničnej spolupráce v nadväznosti na cieľ Európska územná spolupráca bol v spolupráci s Maďarskou stranou vypracovaný Program Cezhraničná spolupráca Maďarsko - Slovensko na obdobie rokov 2007 – 2013. (Hungary – Slovakia Cross-Border Cooperation Programme

2007-2013). Na rozdiel od Programu Cezhraničná spolupráca Slovensko – Rakúsko v Programe Cezhraničná spolupráca Maďarsko - Slovensko boli určené spoločné strategické priority.

V tomto programe sú na obdobie rokov 2000 – 2013 navrhované dve strategické priority 1. Ekonomika a spoločnosť a 2. Životné prostredie, ochrana prírody a prístupnosť. Opatrenie 1.2 Podpora investícií do ochrany životného prostredia špecifikované v OPBK je v súlade s prioritou 2. Navrhovaného programu územnej spolupráce Maďarsko - Slovensko, skonkretizované v opatreniach 2.2 Životné prostredie a ochrana prírody a 2.3. Prístupnosť – plánovanie a investovanie. Podobne ako Program Cezhraničná spolupráca Slovensko – Rakúsko aj Program Cezhraničná spolupráca Maďarsko – Slovensko zabezpečuje prostredníctvom projektov rozvoj obidvoch susediacich regiónov a tým aj synergický efekt cieľov OPBK.

V rámci cezhraničnej spolupráce však projekty musia byť realizované v prihraničných oblastiach (v ciele RKZ ide o slovensko–maďarskú a slovensko–rakúsku spoluprácu) a musia budovať cezhraničnú spoluprácu. Projekty musia mať nadnárodný charakter spolupráce. Preto ani v jednom prípade realizácie projektov z vyššie uvedených priorít nedôjde k ich duplicite. **Ku dnešnému dňu (30.09.2007) nebol operačný program schválený Európskou komisiou.**

V organizačnej oblasti bol systém samosprávy zavedený zákonom č. 369/1990 o obecnom zriadení a zákona č. 416/2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej samosprávy na obce a na vyššie územné celky. Organizačná štruktúra miestneho úradu MČ Bratislava – Lamač je súčasťou príloh (viď príloha č. 5). Mapa procesov MÚ MČ Bratislava – Lamač je súčasťou príloh (viď príloha č. 4).

Starosta

1. Starosta je výkonným orgánom mestskej časti, zastupuje ju navonok. Má právo nosiť insígnie.
2. Starostu volia obyvatelia mestskej časti v priamych voľbách. Volebné pravidlá upravuje osobitný zákon.
3. Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch mestskej časti a v pracovnoprávných vzťahoch pracovníkov miestneho úradu; v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom.
4. Starosta zvoláva a vedie zasadnutia miestneho zastupiteľstva a miestnej rady a podpisuje ich uznesenia.
5. Starostu zastupuje jeho zástupca, ktorého na tento účel zvolí miestne zastupiteľstvo z radov svojich poslancov. Miestne zastupiteľstvo vymedzí okruh právomocí starostu, ktoré nie je oprávnený vykonávať zástupca.

Ustanovenie § 17 ZÁKONA č. 377/1990 Zb. Slovenskej národnej rady z 13. septembra 1990 o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení

Miestne zastupiteľstvo

1. Miestne zastupiteľstvo je zastupiteľským orgánom obyvateľov mestskej časti a orgánom samosprávy mestskej časti.
2. Miestne zastupiteľstvo rozhoduje o najdôležitejších otázkach miestneho významu, najmä
3. uznáva sa na všeobecne záväzných nariadeniach mestskej časti,

4. rozhoduje vo veciach týkajúcich sa nakladania a zásad hospodárenia so zvereným majetkom a so zverenými finančnými príjmami a vlastnými finančnými príjmami i vlastným majetkom získaným vlastnou činnosťou, schvaľuje najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a finančných príjmov a kontroluje hospodárenie s ním,
5. rozhoduje vo veciach týkajúcich sa ochrany a tvorby životného prostredia mestskej časti,
6. schvaľuje rozpočet mestskej časti a jeho zmeny, kontroluje jeho čerpanie a schvaľuje záverečný účet,
7. rozhoduje o zavedení a zrušení miestneho poplatku v mestskej časti podľa osobitných predpisov, 1) pokiaľ sa neuznesie, že rozhodnutie o tom prenechá na hlasovanie obyvateľov mestskej časti podľa § 9 ods. 1 písm. b) a okrem prípadu, že o zavedení alebo zrušení tohto poplatku sa rozhodlo hlasovaním na základe petície skupiny obyvateľov mestskej časti podľa § 9 ods. 1 písm. c) tohto zákona,
8. určuje náležitosti miestneho poplatku a verejnej dávky v mestskej časti a rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky,
9. zriaďuje a zrušuje účelové fondy,
10. vyhlasuje hlasovanie obyvateľov mestskej časti,
11. zriaďuje podniky mestskej časti a rozpočtové a príspevkové organizácie,
12. rozhoduje o združení prostriedkov mestskej časti a o účasti v regionálnych a záujmových združeníach,
13. určuje organizáciu miestneho úradu, plat starostu a miestneho kontrolóra a schvaľuje poriadok odmeňovania pracovníkov miestneho úradu.

Podrobnejšiu úpravu právomoci a pôsobnosti miestnych zastupiteľstiev a ich vzťahy k orgánom hlavného mesta upravuje štatút.

Ustanovenie § 15 ZÁKONA Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. z 13. septembra 1990 o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení.

Miestna rada

1. Miestna rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom miestneho zastupiteľstva. Plní aj funkciu poradného orgánu starostu.
2. Počet členov miestnej rady určí miestne zastupiteľstvo. V zložení miestnej rady sa prihliada na zastúpenie politických strán zastúpených v miestnom zastupiteľstve.
3. Miestna rada sa schádza podľa potreby. Jej zasadnutie zvoláva a vedie starosta.

Ustanovenie § 18 ZÁKONA Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. z 13. septembra 1990 o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení

Komisie

Orgánmi miestneho zastupiteľstva sú:

- miestna rada
- komisie:
  - Komisia financií, podnikateľských aktivít a dopravy
  - Komisia výstavby, územného rozvoja a regionálnej politiky

- Komisia pre veci sociálne, zdravotnícke a bytové
- Komisia pre kultúru, voľný čas a revitalizáciu ihrísk
- Komisia bezpečnosti a životného prostredia
- Komisia pre školstvo a šport
- Komisia strategického rozvoja

Miestne zastupiteľstvo zriaďuje podľa potreby, alebo ak to ustanovuje štatút, ďalšie svoje stále alebo dočasné výkonné, kontrolné a poradné orgány a určuje im náplň práce.

Ustanovenie § 7 ods. 2,3 ZÁKONA Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. z 13. septembra 1990 o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány.

Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom.

Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Ustanovenie § 15 ZÁKONA Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. zo 6. septembra 1990 o obecnom zriadení v platnom znení.

Miestny úrad

- Miestne zastupiteľstvo môže zriadiť na zabezpečenie odborných, administratívnych a organizačných vecí mestskej časti miestny úrad.
- Odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh mestskej časti plní miestny úrad.
- Na čele miestneho úradu je prednosta, ktorého na návrh starostu na dobu neurčitú vymenúva a odvoláva miestne zastupiteľstvo. Prednosta miestneho úradu sa môže zúčastňovať zasadnutí miestnej rady s hlasom poradným.

Ustanovenia § 7 ods. 5 a § 19 ZÁKONA Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. z 13. septembra 1990 o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení.

Spoločný stavebný úrad so sídlom - Miestny úrad Devínska Nová Ves, Novoveská 17/A, 84310 Bratislava.

K najdôležitejším uskutočneným štrukturálnym reformám patria reforma riadenia verejných financií, daňová reforma, reforma sociálneho systému, reforma trhu práce, dôchodková reforma, reforma financovania regionálneho školstva a reforma verejnej správy. Uskutočnené štrukturálne reformy vytvárajú nevyhnutné predpoklady na dosiahnutie čo najvyššieho rastu zamestnanosti a produktivity a tým aj životnej úrovne. Ich hlavnou konkurenčnou výhodou sú v súčasnosti dobré podmienky pre efektívnu výrobu. MČ Bratislava -Lamač však z nej bude môcť plne ťažiť len istý čas. Okrem iného aj preto, že s postupným dobiehaním úrovne najvyspelejších Európskych regiónov bude ekonomika túto výhodu strácať. Dlhodobá konkurencieschopnosť sa dá zabezpečiť vytváraním podmienok pre rozvoj tzv. znalostnej ekonomiky. To znamená, že hospodársky rast musí byť založený na schopnosti občanov pracovať s neustále novými informáciami, produkovať nové poznatky a využívať ich v praxi.

ROZPOČTOVÁ POLITIKA MČ - LAMAČ

MČ Lamač vychádza pri svojom hospodárení zo zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy 583/2004 Z.z. ako aj zo všeobecne záväzných nariadení súvisiacich z hospodárením MČ, ako je VZN o miestnych daniach na území MČ Bratislava-Lamač (6/2004 v znení neskorších VZN), ktoré upravuje miestne dane za psa, za užívanie verejného priestranstva (okrem miestnych komunikácií II. a III. triedy), za predajné automaty a nevýherné hracie prístroje. Ďalšie VZN vzťahujúce sa k hospodáreniu s verejnými prostriedkami MČ sú VZN o prenájme parkovacích miest (5/2004), o prenájme pozemkov neslúžiacich na podnikateľské účely (4/2004), o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí (3/2004), o podmienkach nájmu v nájomných bytoch (2/2004), o podmienkach poskytovania sociálnych služieb mestskou časťou (1/2004), o poskytovaní dotácií (1/2005), a pod.

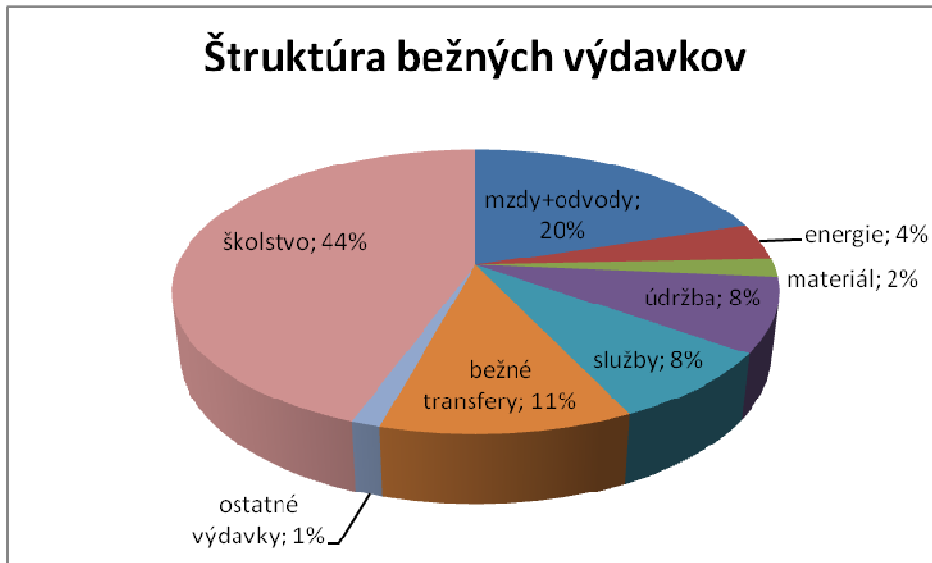
Hospodárenie MČ Lamač vychádza z rozpočtu, ktorý je každoročne pripravovaný a schvaľovaný mestským zastupiteľstvom. Vyhodnotenie hospodárenia za daný rok je každoročne uvedené v záverečných účtoch.

Pri hodnotení hospodárenia mesta sa posudzovali posledné dva roky hospodárenia (2005, 2006) z údajov záverečných účtov ako aj rozpočet na roky 2007 – 2009, ktorý bol schválený

uznesením MZ č. 48/2007/V dňa 22.3.2007. Záväzný je len rozpočet na rok 2007, rozpočty na roky 2008-2009 sú len indikatívne. Nakoľko rozpočet na rok 2007 bol schválený až týmto uznesením, od 1.1.2007 MČ hospodárila v zmysle zákona v rozpočtovom provizóriu, t.j. výdavky počas tohto obdobia v každom mesiaci nesmeli prekročiť 1/12 celkových výdavkov predchádzajúceho roku.

Výdavky MČ

Výdavky MČ možno rozdeliť na bežné a kapitálové. Bežné výdavky slúžia na krytie zabezpečenia chodu samosprávy (cca 55% z objemu bežných výdavkov) a na školstvo (originálne a prenesené kompetencie) v objeme cca 45% bežných výdavkov. Najväčšie výdavky na chod samosprávy predstavujú osobné náklady na pracovníkov MÚ (mzdy + odvody) a to v priemere 21% výdavkov.

Obrázok: Štruktúra bežných výdavkov (rok 2006)

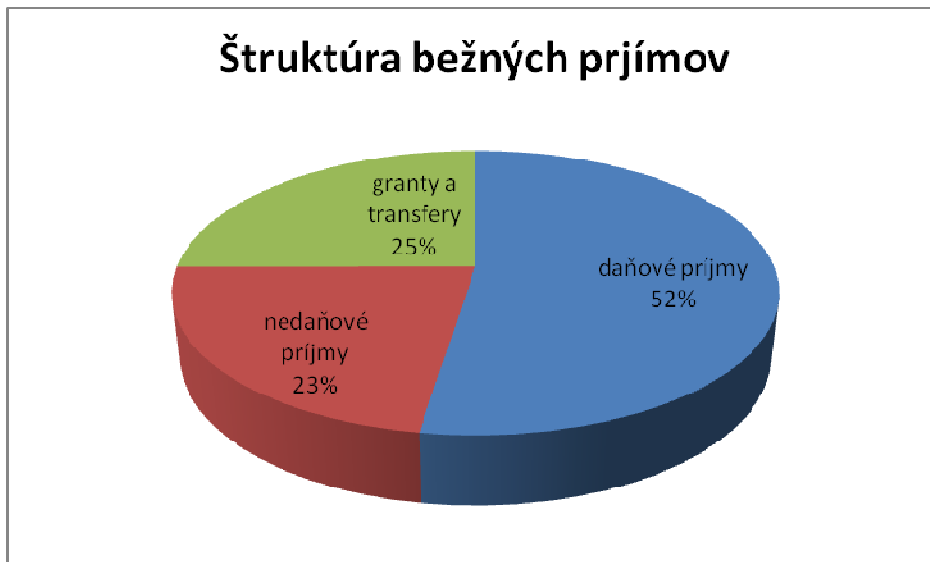
Kapitálové výdavky mesta zaznamenali v posledných dvoch rokoch významnú položku výdavkovej časti rozpočtu MČ. V roku 2005 bolo preinvestovaných viac ako 19 mil. Sk a v roku 2006 takmer 15 mil. Sk. Medzi najväčšie investičné akcie patrili výstavba obecných bytov v nadstavbe nad MÚ realizovaná v roku 2005 a výmena okien na ZŠ, MŠ a MÚ spolu so zateplením za 11,6 mil. Sk. Kapitálové výdavky predstavovali až 34% (2005) resp. 26% (2006) podiel z celkových výdavkov MČ Lamač v danom roku. Pre rok 2007 sa počíta s rovnakou mierou investícií, a to vo výške 14 mil. Sk (čo predstavuje 27% z celkových výdavkov). Najviac kapitálových výdavkov v tomto roku je naplánovaných do nákupu budov, prípravy územnoplánovacej dokumentácie (2,75 mil. Sk), budovaniu kanalizácie a rekonštrukciu komunikácií.

Príjmy MČ

Bežné výdavky MČ sú kryté z jej bežných príjmov, ktoré tvoria daňové príjmy, nedaňové príjmy a granty a transfery. Najväčšiu položku bežných príjmov predstavujú daňové príjmy, a to v prevažnej miere daň z príjmov fyzických osôb (výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve), ktorá tvorí najväčšiu časť bežných príjmov MČ (až 70% z bežných príjmov bez príjmov pre školstvo zo ŠR). Príjmy z miestnych daní (za psa, hracie automaty, za užívania verejného priestranstva) sú len doplnkové a tvoria 2% z celkových bežných príjmov (bez príjmov pre školstvo zo ŠR).

Nedaňové príjmy tvoria hlavne príjmy z prenájmu majetku, v menšej miere príjmy z administratívnych poplatkov a ostatných platieb. Poslednou položkou sú príjmy vo forme grantov a transferov. Najväčšiu položku z nich tvoria transfery zo štátneho rozpočtu na školstvo, z titulu prenesených kompetencií na prevádzku školských zariadení MČ Lamač. V roku 2005 predstavovali príjmy

zo ŠR na školstvo 7,9 mil. Sk a v roku 2006 9,7 mil. Sk (z toho 1 mil. Sk príspevok na rekonštrukciu - výmenu okien).

Obrázok: Štruktúra bežných príjmov (rok 2006)

Kapitálové príjmy predstavujú len nepatrnú časť príjmov MČ Lamač. V roku 2005 bol príjem vo výške 23 tis. Sk a v roku 2006 vo výške 29 tis. Sk. Ide o príjmy zo splátok bytov, ktoré MČ predala. Pre rok 2007 bol realizovaný príjem z predaja pozemkov a budov vo výške 30,5 mil. Sk.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že kapitálové výdavky za minulé roky neboli kryté z kapitálových príjmov. Investície boli kryté z prebytkov bežného rozpočtu a z naakumulovaných finančných zdrojov z minulých rokov ako aj z úverových zdrojov. V roku 2005 MČ Lamač čerpala úver z Dexia banky vo výške 7 mil. Sk a bezúročnú pôžičku z Hl. m. Bratislava vo výške 2 mil. Sk na výstavbu bytov v nadstavbe nad MÚ Lamač. Bankový úver bol poskytnutý na obdobie 30 rokov (splácanie mesačne do r. 2035), pôžička od Hlavného mesta na obdobie 6 rokov (splácaná ročne od roku 2008 do roku 2011).

Výsledok finančného hospodárenia za roky 2005 a 2006 a schválený rozpočet na roky 2007 – 2009 sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Rozpočet MČ - Lamač za roky 2005 – 2009

	2005- skut	2006- skut	2007	2008	2009
Bežné príjmy, z toho	39 852	42 902	38 706	45 400	48 500
MČ bez prenesených kompetencií v školstve	31 943	33 191	29 267	36 180	39 090
príjmy na školstvo zo ŠR	7 909	9 711	9 439	9 220	9 410

Kapitálové príjmy	23	29	30 500	0	0
A. Príjmy celkom	51 998	42 931	69 206	45 400	48 500
Bežné výdavky, z toho:	38 024	41 623	38 706	43 812	46 785
MČ bez školstva	30 115	31 912	21 267	25 067	26 672
výdavky na školstvo zo ŠR a MČ	7 909	9 711	17 439	18 745	20 113
Kapitálové výdavky	19 478	14 707	14 230	1 000	0
B. Výdavky celkom	57 502	56 330	52 936	44 812	46 785
B. Výsledok rozpočtového hospodárenia	-17 627	-13 399	16 270	588	1 715

Negatívny výsledok rozpočtového hospodárenia v rokoch 2005 a 2006 vznikol hlavne zvýšenými kapitálovými výdavkami do rekonštrukcie a obnovy majetku mestskej časti. Tieto výdavky boli kryté úverovými zdrojmi a prebytkami z hospodárenia z predchádzajúcich rokov. K 1.1.2007 bolo celkovo naakumulovaných 13 843 tis. Sk disponibilných finančných prostriedkov.

V prípade naplnenia rozpočtov na nasledujúcich rokoch, kedy sa počíta s prebytkovým hospodárením, budú tieto prebytky slúžiť na úhradu záväzkov z titulu splácania úverov ako i na kumuláciu prostriedkov na ďalšie rozvojové aktivity MČ Lamač pripravované do budúcnosti.

1.4. SWOT analýza

SWOT analýza vychádza z výsledkov socio - ekonomickej analýzy, ako aj z analýzy výsledkov realizovaných opatrení. SWOT analýza (Strong points, Weak points, Oportunities, Threats – silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby) – štandardná metóda, ktorá sa používa na prezentáciu analytických poznatkov. Jej výhody sú:

- oproti obvyklým analytickým metódam prezentuje vyvážený pohľad na minulosť a súčasnosť
- svojím usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah, ktoré sú potrebné pri formulovaní stratégie a jej implementácie počas celého programovacieho obdobia.
- umožňuje pružne realizovať spätné korekcie jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradenia do iných kvadrantov, ak si to vyžadujú meniace sa pohľady na budúci vývoj analyzovaného subjektu.
- vytvára predpoklady na to, aby v rovnako prehľadnej štruktúre, ako bola vytvorená analýza, bola formulovaná aj stratégia usmernenia budúceho vývoja:
  - ako zachovať, resp. rozvíjať stránky regiónu
  - ako odstraňovať, resp. eliminovať jeho slabé stránky
  - ktoré z budúcich príležitostí možno využiť pre jeho ďalší rozvoj
  - akými aktivitami možno čeliť očakávaným ohrozeniam jeho ďalšieho rozvoja.

Pre MČ Bratislava - Lamač pri navrhovaní programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja bola formulovaná matica silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození.

Pri zostavovaní SWOT analýzy boli zohľadnené výsledky dotazníka, ktorý bol dotazník, ktorý je súčasťou prípravy Strategického plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Lamača do roku 2010, riadenej poslancami miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava - Lamač.

Dotazník obsahuje otázky zamerané na prieskum názorov obyvateľov na kvalitu života v Lamači a osobitne na kvalitu poskytovania verejných služieb mestskej časti. Cieľom prieskumu bolo tiež zistiť, čo je občanmi považované za kladné a záporné stránky Lamača, ako hodnotia podmienky bývania a spôsoby riešenia bytovej situácie, čo považujú za najvýraznejšie možnosti a najväčšie prekážky jeho rozvoja, čo by mal rozvojový program v podobe strategického plánu prioritne riešiť a ktoré zdroje financovania programov a projektov sú preferované.

Cieľom SHSR MČ Lamač je naplnenie vízie vytvorenia územia, v ktorom sa neustále zvyšuje kvalita života, posilňuje sociálna súdržnosť, skvalitňuje životné prostredie, zlepšujú podmienky na podnikanie a hospodársky rast a podporuje kultúra a vzdelanosť jeho obyvateľov.

Všeobecná SWOT analýza MČ Bratislava - Lamač

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ MČ Bratislava - Lamač ako súčasť hlavného mesta SR - spoločenského, hospodárskeho a administratívneho centra národného a nadnárodného významu, ▪ Strategická poloha MČ vzhľadom na územie mesta, ▪ Priaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľstva MČ s vysokým podielom obyvateľstva s vysokoškolským a úplným stredoškolským vzdelaním, ▪ Nízka miera nezamestnanosti, ▪ Tradícia kultúrno – spoločenských akcií typických pre MČ a viažucich sa k histórii obce, ▪ Tradícia a rozvíjajúce sa medzinárodné vzťahy s Chorvátskom a Rakúskom vzájomná výmena skúseností, ▪ Prírodný potenciál územia katastra MČ, ▪ Možnosť využívania okolia MČ na voľnočasové a športové aktivity – lesopark, ▪ Dostupnosť ihrísk širokej verejnosti, ▪ Dobré dopravné napojenie, ▪ Sústredená štruktúra inžinierskych sietí, ▪ Vysoký stupeň elektrifikácie, plynofikácie, vodovodných a kanalizačných sietí, ▪ Dobre rozvinutá podnikateľská i nepodnikateľská (nezisková) oblasť, ▪ Dobudovanie nultého okruhu Bratislavy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dlhodobý trend celkového starnutia obyvateľstva, ▪ Obmedzená schopnosť vzdelávacieho systému flexibilne reagovať na aktuálne a budúce potreby regionálneho trhu práce, ▪ Nedostatočné zavádzanie a využívanie informačných a komunikačných technológií vo verejnom sektore, ▪ Slabé využitie obnoviteľných zdrojov energie, ▪ Nízky stupeň informatizácie samosprávy, ▪ Nadpriemerné zaťaženie a obmedzená priepustnosť niektorých úsekov cestnej siete, ▪ Vysoká koncentrácia obyvateľov so sprievodnými negatívnymi javmi, ▪ Narušené životné prostredie, zhoršená kvalita prostredia a nedostatočné využívanie potenciálu územia, ▪ Chýbajúce plány starostlivosti o chránené územia vrátane území zaradených do NATURA 2000, ▪ Problémy správy, údržby a rozšírenia cintorína, ▪ Nedostatočná podpora (morálna aj fyzická) športových a voľnočasových aktivít detí a obyvateľov MČ, ▪ Slabá podpora vyhľadávania a rozvoja „mladých talentov“ v rôznych oblastiach – šport, kultúra a pod., ▪ Zdevastované a morálne zastaralé využívanie verejných priestranstiev, ▪ Nedostatočná propagácia MČ Lamač, ▪ Nedostatočné poskytovanie služieb prvého kontaktu občana s úradom vrátane informácií na podporu cestovného ruchu a turistiky, ▪ Nedostatočné investície do nájomného a sociálneho bývania, ▪ Vysoká zaťaženosť niektorých území hlukom, ▪ Nespracovaná ÚPD na úrovni zón.

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posilnenie funkčných väzieb medzi Bratislavou a jednotlivými MČ, ▪ Vysoký polohový potenciál MČ, súčasť dynamicky sa rozvíjajúceho stredoeurópskeho regiónu, ▪ Intenzívne zapojenie do medzinárodnej spolupráce a výmeny poznatkov a skúseností (aj Európska územná spolupráca), ▪ Prílev zahraničných investícií do high-tech odvetví a odvetví s vysokou pridanou hodnotou, ▪ Premena tradičnej školy na modernú s dôrazom na rozvoj kľúčových zručností a kompetencií, ▪ Zvyšovanie adaptability pracovnej sily pre potreby vedomostnej spoločnosti zapojením sa do systému celoživotného vzdelávania, ▪ Útlm rastu osobnej dopravy spojený so zvyšovaním preferencií pre ekologické formy dopravy, ▪ Synergické efekty s ostatnými intervenciami podporovanými z iných operačných programov, ▪ Stavanie na tradíciách obce, podporovanie existujúcich väzieb a obnovenie starých partnerstiev aj na medzinárodnej úrovni (Chorvátsko, Rakúsko), ▪ Vytvorenie lokálneho kultúrno – spoločenského centra využívaného na široké spektrum voľnočasových aktivít, ▪ Využitie existujúce chátrajúce objekty na umiestnenie nových funkcií - chýbajúce služby, aktivity a pod. ▪ Vytvorenie integrovaného systému sociálnej a zdravotnej pomoci a sociálneho poradenstva, ▪ Rozvoj nových urbanistických celkov v rámci MČ, ▪ Vytváranie podmienok na zvyšovanie návštevnosti Lamača. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ďalšie starnutie populácie s negatívnym dopadom na vekovú štruktúru disponibilných pracovných síl, ▪ Zvyšujúca sa nerovnováha medzi dopytom a ponukou na regionálnom trhu práce, ▪ Odliv kvalifikovanej pracovnej sily v dôsledku otvorenia trhu práce v zahraničí, ▪ Znížená intenzita priamych zahraničných investícií smerujúca do kraja, ▪ Rastúci negatívny vplyv dopravy na životné prostredie, ▪ Ďalšie zhoršovanie sa stavu životného prostredia, ▪ Strata konkurencieschopnosti regiónu v porovnaní s vyspelými regiónmi EÚ, ▪ Minimalizované disponibilné hmotné aktíva MČ Lamač spôsobené odpredajom môžu mať za následok nutnosť výrazného zvýšenia lokálnych daní obyvateľov, ▪ Nedostatočné kapacity ľudských zdrojov na realizáciu projektov, ▪ Nedostatočné finančné zabezpečenie spolufinancovania investičných zámerov.

SWOT analýza - Infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatívne dobrá vybavenosť územia, ▪ Vysoký polohový potenciál MČ, ▪ Pozitívny trend v oblasti zaťaženia životného prostredia a jeho jednotlivých zložiek, ▪ Zavádzanie nových technológií znižujúcich nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, ▪ Technická infraštruktúra - napojenosť na vodovodnú a kanalizačnú sieť, el. a plyn, ▪ Zvýšenie kvality legislatívneho prostredia pre oblasť ochrany životného prostredia a prírody, ▪ Dobudovaná sústava chránených území, ▪ Dobudovanie nultého okruhu Bratislavy - najvýkonnejší slovenský uzol cestnej dopravy v SR – tunel Sitiny + autostrádnny uzol - dobrá dostupnosť, ▪ Priame napojenie na železničnú sieť - Lamačská žel. stanica priamo na hlavnom bratislavskom železničnom ťahu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neefektívne využívanie verejných priestorov a území v MČ, ▪ Nízka kvalita a hustota cestnej siete, nedostatočný počet parkovacích miest, ▪ Nadpriemerné zaťaženie ciest, ▪ Preťažená statická doprava, ▪ Nedobudovaný integrovaný systém hromadnej dopravy v kraji, hromadná doprava mesta Bratislava nezodpovedá potrebám, ▪ Narušené životné prostredie, ▪ Nedoriešený systém separovaného odpadu, ▪ Nedoriešený systém protipovodňovej ochrany - regulácia koryta a rekonštrukciu objektov na Lamačskom potoku, ▪ Nedostatočná infraštruktúra ochrany prírody a absencia plánov starostlivosti o chránené územia, ▪ Nízka informovanosť a povedomie verejnosti o prírodnom bohatstve MČ, ▪ Chýba odkanalizovanie ulíc Lamačská, Furmanská, Povožnícka, Kuneradská, Skerličova a Rozálska, ▪ Chýba plynofikácia ulíc Lamačská a Furmanská, ▪ Zlý stav verejných komunikácií a chodníkov.

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyvážený regionálny rozvoj MČ zohľadňujúci ekonomické, sociálne a environmentálne aspekty, ▪ Nárast atraktivity MČ pre občanov, návštevníkov a investorov, ▪ Zavádzanie nových technológií znižujúcich zaťaženie životného prostredia, ▪ Prijatie novej legislatívy ako účinného nástroja na predchádzanie znižovania kvality životného prostredia a zachovania prírodného dedičstva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Silnejúce negatívne javy spojené s vysokou koncentráciou obyvateľstva, ▪ Ďalší nárast osobnej dopravy, ▪ Zhoršovanie stavu životného prostredia v dôsledku zvyšovania ekonomickej aktivity v regióne.

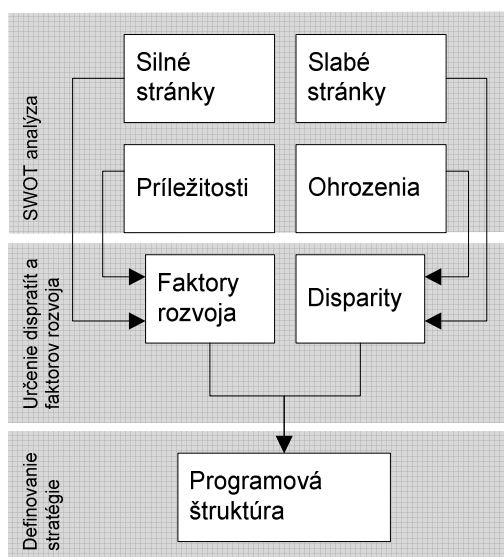
SWOT analýza - Inovácie a informatizácia – Globálne vplyvy

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostupnosť a diverzia vedeckovýskumných pracovísk na území mesta Bratislavy, ▪ Dostupnosť vzdelávacích kapacít v MČ , ▪ Dostupnosť kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sily, ▪ Dynamický rast trhu a dobrá dostupnosť nových trhov, ▪ Koncentrácia vzdelanej pracovnej sily, ▪ Ochota využívať nové riešenia v oblasti informatizácie verejnej správy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nízka inovačná aktivita podnikov, ▪ Nízky objem financií na vedu, výskum a inovácie, nedostatok rizikového kapitálu, ▪ Nízka reálna podpora inovácií zo strany verejného sektora, ▪ Nedostatočná úroveň výdavkov na inovácie v podnikateľskom sektore, ▪ Nedostatočná ochrana duševného vlastníctva (nízky počet patentových prihlášok), ▪ Nízke inovatívne povedomie firiem, ▪ Nízka penetrácia širokopásmovým internetom, ▪ Priemerná úroveň IKT zručností, ▪ Nedostatočné využívanie e-obchodu, ▪ Nedostatočné vybavenie IKT v lokálnej samospráve MČ, ▪ Nízky podiel verejných e-služieb s vyššou pridanou hodnotou, ▪ Nízka digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj stredoeurópskeho regiónu, posilňovanie postavenia MČ Lamač, ▪ Transfer skúseností z iných regiónov, ▪ Budovanie medzinárodných väzieb firiem a inštitúcií v rámci výskumných štruktúr EU, ▪ Príliv mimoregionálnych (zahraničných) investícií v oblasti vyšších technológií, ▪ Multiplikačný efekt informatizácie na fungovanie verejnej správy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odliv vysokošpecializovanej pracovnej sily, ▪ Nedostatočná podpora inovácií zo strany štátu, ▪ Zaostávanie domácich firiem v konkurencieschopnosti, ▪ Strácanie konkurenčnej schopnosti ako dôsledok zaostávania v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, ▪ Pokles zahraničných investícií do sektorov s vyššou pridanou hodnotou.

1.5. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja

Potreba určenia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečiť čo najvyššiu adresnosť programového dokumentu. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Schéma č. 2 Postup určenia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja a definovania stratégie

Prameň: MVRR SR: Metodická príručka pre vypracovanie PHSR obce

K hlavným disparitám v MČ Bratislava -Lamač patria nasledovné fakty:

v priemysle

- pomerne rozsiahla priemyselná výroba priamo v Bratislave, čo si vyžaduje rozsiahlu dopravu (materiálov, zásob, osôb ap.), čím sa vytvára negatívne životné prostredie zvýšenými exhalátmi v ovzduší, ako z výrobných procesov, tak aj z výfukových plynov z cestnej dopravy. Túto disparitu je potrebné riešiť do budúcnosti presunom výrobných procesov mimo mesta Bratislavy.
- nedostatočný inovačný potenciál pre nedostatok vlastných zdrojov na financovanie resp. spolufinancovanie

v službách

- disparity vo vzťahu mesta a okolia jestvujúce nerovnomerným rozmiestnením služieb a vzdelávacích inštitúcií.
- nedostatočná kvalita služieb MHD, nedostatočná sieť, frekvencia a dochvilnosť MHD
- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity cestnej siete a parkovacích plôch na území MČ má za následok zvýšenie ekologického zaťaženia v dôsledku rozvoja dopravy, bývania a zvyšujúcej sa mobilizácie (zvyšovanie exhalátov a hlukovej situácie).

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- značný podiel poproduktívneho obyvateľstva v MČ Bratislava - Lamač, čo si vyžaduje riešenie otázok sociálneho zabezpečenia obyvateľstva v dôchodkovom veku. Ide o kvalitu poskytovaných služieb, výhod a budovanie sociálnych zariadení.
- značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady. Táto disparita priamo súvisí s finančným ohodnotením pracovníkov, čo v našich ekonomických podmienkach zatiaľ nie je možné realizovať a z tohto titulu je riešenie dlhodobého charakteru.
- nedostatočné investície do nájomného bývania spôsobuje disparita v nedostatku vlastných finančných zdrojov pre spolufinancovanie rozvojových a investičných projektov.

K hlavným faktorom rozvoja patria:

v priemysle

- rozvinutá priemyselná výroba a rôznorodosť hospodárskej základne s dlhodobým pôsobením dáva možnosť transferu technológií do perspektívnych odvetví na základe využitia eurofondov v službách
- geopolitický polohový potenciál umožňuje priame kontakty s vyspelými regiónmi s možnosťou zintenzívnenia zahraničných investícií a medzinárodnej spolupráce, predovšetkým s Rakúskom, najmä v oblasti rozvoja cestovného ruchu
- rozsiahla koncentrácia zahraničných investícií dáva predpoklad k využívaniu nových technológií a inovácií

v službách

- dobre rozvinutá podnikateľská i nezisková sféra dáva predpoklad pre zvýšenie medzinárodného obchodu i spolupráce

v technickej infraštruktúre

- križovanie dopravných koridorov cestnej a železničnej dopravy umožňuje lepšie využívanie dopravy na základe zapojenia do medzinárodnej dopravy

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva a sústredenie vedecko-výskumných kapacít je predpokladom možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu
- silný kultúrno-spoločenský potenciál dáva možnosť využitia kultúrno-historického potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a vytváranie medzinárodných inštitúcií.

1.6. Zhrnutie analýzy

Na základe analýzy ekonomických a sociálnych východísk, možno konštatovať, že v MČ Bratislava – Lamač prevládajú viac pozitívne faktory, ako negatívne pri medzikrajovom porovnaní a porovnaní s celoslovenským priemerom. Tento fakt do určitej miery platí aj pri porovnaní s vyspelými krajinami EÚ, avšak pri porovnávaní na základe ekonomickej vyspelosti krajiny (napr. v súvislosti s vytvoreným HDP) je situácia aj pre MČ menej priaznivá. Významnou mierou sa na rozvoji MČ podieľa fakt, že má výhodnú geografickú polohu, ktorá je zdrojom rastu najvyššieho významu.

V porovnaní s ostatnými MČ Bratislavy možno konštatovať, že MČ Bratislava - Lamač využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Dôsledkom je jeho slabé prenikanie do priemyslu a služieb v odvetviach alokovaných v MČ. Verejné služby MČ sú málo efektívne. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie MČ nízka.

Predmetom analýzy realizovaných opatrení v MČ Bratislava – Lamač ako súčasti vyššieho územného celku BSK boli oblasti legislatívnych, finančno-ekonomických, organizačných a technických opatrení. Najviac ich bolo v oblasti životného prostredia, správy majetku financovania, školstva a pracovných vzťahov. Tieto umožnili prevzatie väčších kompetencií a zároveň aj zodpovednosti na regionálnu úroveň. Konkrétne zasahujú najmä oblasti riadenia školstva, sociálnych vecí, kultúry, časti dopravy, územného rozvoja, životného prostredia a zdravotníctva.

V rámci finančno-ekonomických opatrení MČ Bratislava – Lamač využívala dotácie zo štátneho rozpočtu, podporné bankové produkty a vlastné prostriedky. Doposiaľ, v rámci programovacieho obdobia 2004-2006 MČ Bratislava – Lamač nevyužívala európske fondy na podporu regionálneho rozvoja v rámci programov NUTS II, Cieľ 2 a Cieľ 3.

K silným stránkam MČ a rozvojovým faktorom patrí polohový potenciál miestnej časti, rozvinutý produkčný sektor a vzdelaná pracovná sila, čo láka najmä zahraničných investorov a spôsobuje v Bratislave najvyššiu koncentráciu zahraničných investícií na Slovensku. Okrem toho je v MČ Bratislava - Lamač široká podnikateľská sféra, sústredená štruktúra inžinierskych sietí, nízka miera nezamestnanosti, dostupnosť vzdelávacích, sociálnych a zdravotných zariadení a silný kultúrno-spoločenský potenciál.

K slabým stránkam MČ a k disparitám patrí vysoká energetická a surovinová náročnosť výroby, nízky stupeň informatizácie verejnej správy a celkovo prístup verejnosti k internetu, nedostatočné kapacity cestnej siete v celej Bratislave, nedostatočný počet parkovacích miest, nárast počtu poproduktívneho obyvateľstva, značný odliv produktívneho obyvateľstva za prácou do zahraničia a nedostatok predproduktívneho obyvateľstva. Tento fakt negatívne sa môže odraziť v sociálnom zabezpečení poproduktívneho obyvateľstva. V tomto smere badať prvé nové motivačné aspekty pre mladé rodiny.

Záverom možno konštatovať, že súčasná sociálno-ekonomická situácia v MČ Bratislava – Lamač vychádza zo stagnujúceho prirodzeného prírastku obyvateľstva, čo možno pozorovať posledné desaťročie. Absolútny prírastok obyvateľstva v MČ je v súčasnosti spôsobený vyšším počtom prisťahovaných, ako je počet vystáňovaných. Tento fakt súvisí najmä s vyššou ponukou pracovných

príležitostí. Stagnujúci resp. mierne klesajúci prírastok obyvateľstva je možné pocíťovať aj v základných a stredných školách. Z tohto titulu sa otvára menej tried v jednotlivých ročníkoch, najmä na základných školách. Taktiež sa začínajú objavovať problémy s počtom žiakov na súkromných stredných školách, ktoré sú výslovne závislé na počtoch žiakov.

Absolventi nastupujúci do zamestnania po ukončení škôl majú relatívne dobrú východziu pozíciu, nakoľko pre odborne kvalifikované sily sú vytvárané kontinuálne nové pracovné miesta. Zabezpečujú ich etablované sa zahraničné firmy, novovznikajúce domáce firmy a expandujúce existujúce firmy. Okrem toho časť absolventov odchádza do zahraničia na dočasné brigády resp. aj nastupujú do firiem ako kvalifikované pracovné sily. Na trhu práce dlhodobo zostávajú predovšetkým osoby s nedokončeným vzdelaním, všeobecným vzdelaním a marginálne skupiny, ktoré majú resp nemajú ani ukončené základné vzdelanie. Zároveň je treba aj dodať fakt, že nezamestnanosť do 3% možno všeobecne pokladať za bežný a normálny stav, nakoľko absolventi musia určitý čas si musí hľadať zamestnanie, časť pracovníkov rozvážuje pracovný pomer, časť pracovníkov dostáva výpoveď z rôznych dôvodov a žiaľ existuje aj malá časť obyvateľstva, ktorá sa vyhýba práci.

MČ Bratislava – Lamač disponuje pomerne vysokým percentom vysokoškolsky i stredoškolsky vzdelanými jednotlivcami, čo je dobrý predpoklad k hospodárskemu rozvoju, ako v tradičných oblastiach ako sú priemysel, stavebníctvo, doprava, poľnohospodárstvo, služby a pod., ale aj v nových odvetviach tzv. znalostnej ekonomiky ako sú automatizácia, informatizácia, digitalizácia, biotechnológie a pod. Súčasná vzdelaná populácia, jazykovo dobre vybavená je predpokladom k úspešnej medzinárodnej spolupráci, ku ktorej je potrebné neustále vytvárať podmienky. Súčasná medzinárodná spolupráca inštitúcií sa zakladá na výmene informácií, odborných materiálov a literatúry. Pre jej účinnejšie formy je potrebné časom hľadať vyššie formy spolupráce, najmä práce v spoločných riešiteľských kolektívoch, odborných stážach, štúdiách a pod. Na základe takejto spolupráce je možné v budúcnosti účinnejšie a rýchlejšie riešiť problémy vo všetkých oblastiach hospodárskeho a spoločenského života.

V súčasnosti prebieha v Bratislave, intenzívna výstavba najmä polyfunkčných a administratívnych budov. Pomaly sa znižujú nájom za podnikateľské a kancelárske priestory, nakoľko sa trh nasycuje uvedenými stavbami. Neklesajú však ceny nehnuteľností, ale skôr stúpajú.

Poskytované služby majú rôznu úroveň, najmä v cestovnom ruchu. Každopádne badať vzostupnú tendenciu, i keď stále pretrvávajú kvalitnejšia propagácia, ako skutočne poskytnuté služby. Nedostatky sú aj v prístupe k zákazníkom, jazykovej vybavenosti a komunikácii, organizácii práce a pedantnosti vykonaných služieb. Vyplýva to aj z faktu, že časť poskytovateľov začala podnikáť viac menej amatérsky, bez príslušného vzdelania a praxe. Časť týchto znakov (prístup ku klientom a komunikácia s nimi) sa prejavuje aj v ostatných odvetviach služieb, napríklad súkromné školstvo, zdravotníctvo, šport a pod. V remeselných službách absentuje organizácia práce, nižšia technická vybavenosť a skôr vyniká profesionalita vykonaných služieb.

Prezentované nositeľa analýzy ekonomických a sociálnych východísk MČ Bratislava – Lamač odkryli značnú časť predností i nedostatkov, ktoré bude v programovacom období do roku 2010 nutné

zlepšovať, využívať a zdokonaľovať. Na základe vykonanej analýzy súčasného stavu možno predbežne konštatovať, že v následnom období je nutné zamerať sa najmä na nasledovné konkrétne úlohy:

- rozvoj nových i existujúcich podnikateľských centier
- riešiť sociálne bývanie (krízové strediská, resocializačné strediská, sociálne byty) pre marginálne skupiny obyvateľstva v Bratislave (bezdomovci, sociálne prípady, duševne chorí a pod.)
- riešiť a podporovať výstavbu nájomných bytov pre mladé rodiny
- dobudovať riadené skládky a separovaný zber odpadov
- zvyšovať vybavenosť a technickú úroveň školských zariadení
- zlepšovať vybavenie a kvalitu poskytovaných služieb v zdravotníckych zariadeniach a v sociálnych zariadeniach,
- pamiatkovo chrániť pamiatkovú zónu Lamač
- zlepšovať životné prostredie v oblasti znižovania znečistenia ovzdušia na území MČ, vôd a pôdy,
- likvidácia odpadov v MČ Bratislava – Lamač.

Okrem investične náročných aktivít je potrebné venovať pozornosť aj neinvestičným projektom. Vyplýva to najmä z nutnosti zefektívnenia fungovania MČ, nakoľko doposiaľ sa podobné aktivity nerealizovali resp. sa realizovali minimálne. Ide konkrétne o nasledovné projekty:

- energetické audity objektov samosprávy (školy, nemocnice a pod.)
- personálne audity orgánov a organizácií samosprávy
- štúdie uskutočniteľnosti PPP projektov (Public Privat Partnership) verejno-súkromné partnerstvo
- navigátor podnikateľských aktivít a databáza podnikateľov v MČ na internete
- komplexná automatizácia a internetizácia samosprávy
- certifikácia kvality pre samosprávne organizácie (obchodné spoločnosti, zdravotnícke zariadenia a pod.)
- územné plány, digitálne mapy a plány hospodárskeho rozvoja na úrovniach obcí a ich aktualizácia
- projekty krízového riadenia a bezpečnostné projekty
- pasportizácia majetkov MČ
- marketingová propagácia MC v rôznych jazykových mutáciách.

Uvedené projekty prispievajú k efektívnejšiemu vynakladaniu finančných prostriedkov samosprávy a profesionálnemu prístupu riešenia problémov. Tieto projekty je nutné zadávať na báze súťaží, najmä verejným obstarávaním, resp. u malých projektov obchodnou súťažou, čím je možnosť vygenerovania optimálnej ceny.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1. Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja, 2003, BSK
2. Metodická príručka pre vypracovanie „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, 2004, MVaRR SR
3. Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, MVaRR SR, 2006
4. Regionálny operačný program Bratislavského kraja, 2001
5. Autorský kol.: Vytvárame a realizujeme stratégiu prosperity, Haufe Praha, 1992
6. Papula J.: Strategický manažment, Elita 1993
7. Strategický plán ekonomicko-sociálneho rozvoja mesta Bardejov, Berman Group, 2004
8. Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
9. Zákon č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch,
10. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
11. Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,
12. Zákon č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy,
13. Zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
14. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Levoča, MESA 10, 2004
15. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice, MsÚ Košice, 2004
16. Návrh strategického cieľa a priorít SR prepojených na kohéznú politiku EÚ pre budúce programovacie obdobie 2007 – 2013, schválený uznesením vlády SR č. 499/2005 doplneným o uznesenie vlády SR č. 583/2005
17. Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001
18. Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, schválená uznesením vlády SR č. 140/2005 a Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 – Akčné plány, schválené uznesením vlády SR č. 557/2005
19. Národná stratégia trvaloudržateľného rozvoja SR, schválená uznesením vlády SR č. 978/2001 a Akčný plán trvaloudržateľného rozvoja v SR na roky 2005 – 2010, schválený uznesením vlády SR č. 574/2005
20. Národný program reforiem SR na roky 2006 – 2008, schválený uznesením vlády SR č. 797/2005
21. Aktualizovaný konvergenčný program Slovenska na roky 2005 – 2010, schválený uznesením vlády SR č. 1121/2004, Konvergenčný program Slovenska na roky 2005 – 2010, schválený uznesením vlády SR č. 949/2005
22. Kohézna politika na podporu rastu a zamestnanosti: Strategické usmernenia Spoločenstva na roky 2007 – 2013
23. Národný environmentálny akčný plán (NEAPII), MŽP SR, 2003
24. Štatistická ročenka 2005, 2006
25. ŠÚ SR, Krajská správa v Bratislave, Bulletin 4/2005, 2006

PRÍLOHOVÁ ČASŤ

- 8. Zoznam skratiek**
- 9. Symboly Mestskej časti Bratislava – Lamač**
- 10. Pôsobenie miestnej samosprávy v ekonomickej a sociálnej oblasti**
- 11. Mapa procesov MÚ MČ Bratislava – Lamač**
- 12. Organizačná štruktúra MÚ MČ Bratislava – Lamač**
- 13. Zoznam subjektov MČ, ktorým boli vydané záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti**
- 14. Miestne komunikácie v priamej správe Hlavného mesta SR Bratislavy na území MČ BA - Lamač**

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Lamač

Príloha č. 1

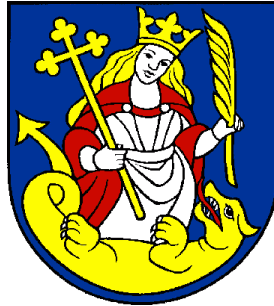
Príloha č. 1 Zoznam použitých skratiek

BK	Bratislavský kraj (skratka používaná pri štatistických údajoch)
BSK	Bratislavský samosprávny kraj (skratka používaná pri samosprávnych údajoch)
CKO	Centrálny koordinačný orgán NSRR, MVRR SR
CO	Certifikačný orgán, MF SR
CSF	Community Support Framework - Rámec podpory Spoločenstva
EA	ekonomická aktivita
EFF	European Fisheries Fund - Európsky fond pre rybné hospodárstvo
EIB	Európska investičná banka
EK	Európska komisia
ERDF	European Regional Development Fund - Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	European Social Fund - Európsky fond sociálneho rozvoja
EÚ 15	tzv. „staré“ členské štáty Európskej únie (Veľká Británia, Taliansko, Francúzsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Grécko, Írsko, Luxembursko, Holandsko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko, Švédsko)
EÚ 25	„staré“ členské krajiny plus „nové“ členské krajiny (Slovensko, Česko, Poľsko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Estónsko, Slovinsko, Cyprus, Malta)
HDP	hrubý domáci produkt
HND	hrubý národný dôchodok
IKT	informačno-komunikačné technológie
KF	Kohézny fond
KURS 2001	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
MČ	mestská časť
MRK	marginalizované rómske komunity
MSP	malé a stredné podniky
NDP	National Development Plan - Národný rozvojový plán
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques - klasifikačný systém štatistických územných jednotiek zavedených EUROSTATom v spolupráci s národnými štatistickými úradmi.
OA	Orgán auditu, MF SR
PhaSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PKS	Parita kúnej sily
PPP	public private partnership – verejno – súkromné partnerstvo
RO	riadiaci orgán
SAV	Slovenská akadémia vied
SO/RO	sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SR	Slovenská republika
ŠF	štrukturálne fondy
TUR	trvalo-udržateľný rozvoj
VÚC	vyšší územný celok
VVZ	vedecko – výskumná základňa
MDPT SR	Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠ SR	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MVRR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

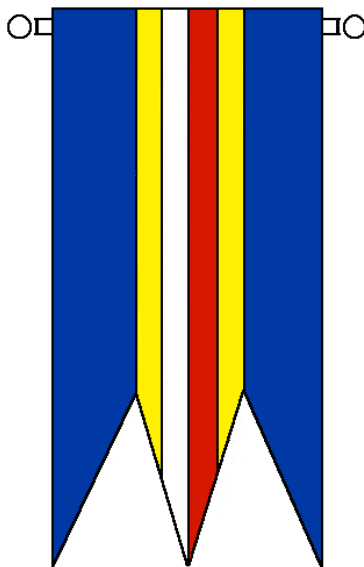
Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Lamač
Príloha č. 2

Príloha č. 2 Symboly Mestskej časti Bratislava – Lamač

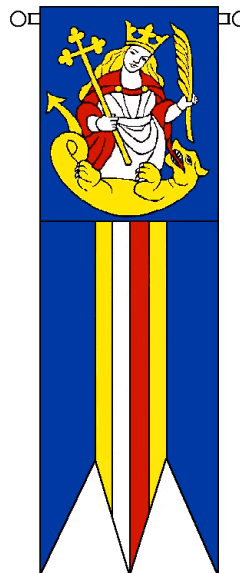
Erb

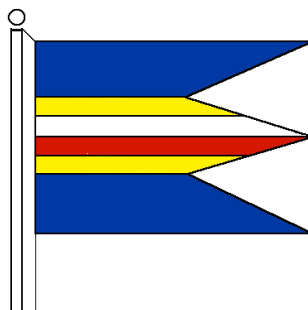
Koruhva

Veľká koruhva

Vlajka

Pôsobenie miestnej samosprávy v ekonomickej a sociálnej oblasti

(Analytická štúdia)

Obsah

1. Pôsobenie miestnej samosprávy v ekonomickej oblasti	1
Funkcie samosprávy	2
Príjmy samosprávy	2
Zmeny v príjmovej stránke od roku 2005	2
Výdavky miestnej samosprávy	4
Ukazovatele efektívnosti využitia finančných prostriedkov	4
Poskytovanie služieb miestnou samosprávou	5
2. Pôsobenie miestnej samosprávy v sociálnej oblasti	5
Zákon o obecnom zriadení	5
Zákon o sociálnej pomoci	6
Zákon o pomoci v hmotnej núdzi	8
Zákon o službách zamestnanosti	9

Pôsobenie miestnej samosprávy v ekonomickej a sociálnej oblasti

Miestna samospráva je charakterizovaná špecificky vymedzenou pôsobnosťou v oblasti ekonomiky a sociálnej politiky. Samospráva samotná je charakterizovaná ako organizácia a činnosť, ktorá zabezpečuje samostatné spravovanie spoločných vecí. Miestna samospráva sa vykonáva na konkrétnom a ohraničenom území. Jej základ spočíva v kompetenciách, ktoré jej boli zverené vyššou vládnu úrovnou, ale i samotnými občanmi.

1. Pôsobenie miestnej samosprávy v ekonomickej oblasti

Ekonomický základ pôsobenia samosprávy tvoria osobitné právne normy, upravujúce financovanie jej činnosti a hospodárenie s majetkom.

Finančný systém samosprávy by mal spĺňať tieto základné princípy¹:

1. súlad so všeobecne vytýčenými cieľmi fiškálnej politiky
2. primeraný stupeň samosprávnej autonómie a zodpovednosti, ako i sebestačnosti
3. prehľadnosť vyberania príjmov a ich používania
4. stabilita príjmov, čo sa týka ich objemu a štruktúry
5. hospodárne využitie financií
6. administratívna nenáročnosť systému

---

¹ Neubauerová, E. a kol.: *Financie územnosprávnych celkov*. Bratislava : EKONÓM, 2002.

Funkcie samosprávy

Podľa zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení a zákona č. 416/2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej samosprávy na obce a na vyššie územné celky má obec v ekonomickej oblasti niekoľko kompetencií:

1. vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením so svojim majetkom a majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do používania
2. zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet
3. rozhoduje vo veciach miestnych daní a poplatkov a vykonáva ich správu
4. usmerňuje ekonomickú činnosť obcí
5. reguluje podnikateľskú a investičnú činnosť na svojom území
6. vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce
7. prostredníctvom hlavného kontrolóra vykonáva kontrolnú činnosť na poli ekonomiky
8. vypracovanie stratégie regionálneho rozvoja

Okrem toho je zodpovedná za financovanie ďalších originálnych i prenesených kompetencií a za financovanie obecného úradu a poskytovania služieb nad rámec svojich kompetencií.

Príjmy samosprávy

Na plnenie svojich funkcií miestna samospráva potrebuje finančné zdroje. Tieto príjmy možno členiť:

1. miestne dane – vlastné príjmy, ktoré sa do slovenského právneho poriadku dostali len nedávno, i keď predtým využívané poplatky mali tiež charakter daní
2. podielové dane – majú charakter transferu od vyššej úrovne verejnej správy, na rozdiel od miestnych daní samospráva nemôže ovplyvňovať ich výšku
3. vlastné nedaňové príjmy – a) príjmy z vlastného podnikania
b) užívateľské poplatky za poskytované služby obyvateľom
c) príjmy z vlastnej správnej činnosti – poplatky za správne úkony, miestne poplatky, pokuty a príjmy z mimorozpočtových fondov
4. nenávratné peňažné transfery – sú alebo zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu VÚC či iných obcí, ich poskytnutie môže byť viazané na nejaký účel (účelové dotácie) alebo nie (všeobecné, neúčelové dotácie)
5. ostatné príjmy – príjmy zo združovania prostriedkov, dary a výnosy verejných zbierok, ostatné náhodné príjmy.

Zmeny v príjmovej stránke od roku 2005

Od 1. januára 2005 vstúpila do platnosti fiškálna decentralizácia, najvýraznejší krok v decentralizácii verejnej správy z finančného hľadiska. Po decentralizácii politickej a kompetenčnej tak obce dostali väčšiu samostatnosť v získavaní príjmov a ich spravovaní.

Dovtedy boli na financovanie využité transfery zo štátneho rozpočtu (rozpočtová kapitola Súhrnný finančný vzťah k obciam a územným celkom), v tomto systéme však bolo veľké riziko korupcie, netransparentnosti a nestability v príjmoch obcí.

Cieľom nového systému financovania je posilniť **samostatnosť** a zodpovednosť územnej samosprávy pri rozhodovaní o použití verejných zdrojov na poskytovanie služieb občanovi, prechod od dotačného financovania samosprávy k financovaniu prostredníctvom vlastných daňových príjmov.

Zákon sa snaží tiež o **stabilizáciu** príjmov územnej samosprávy na dlhšie časové obdobie, čiže samospráva už nebude závislá od určenia príjmov zákonom o štátnom rozpočte, kde často vystupovala len ako akési reziduum.

“Je známe, že zodpovednosť všetkých volených orgánov za verejné výdavky zvyšuje efektívnosť týchto výdavkov. Táto zodpovednosť sa znižuje vždy, ak predstavitelia miestnej samosprávy vynakladajú peniaze, ktoré boli vytvorené mimo ich miestnej pôsobnosti, pretože priamo nezodpovedajú za vynaloženie peňazí na tieto výdavky daňovým poplatníkom, ktorí ich zaplatili.”²

Fiškálna decentralizácia tak má posilniť **hospodárnosť** vynakladania verejných zdrojov.

Ďalším dôvodom pre fiškálnu decentralizáciu je snaha o **vylúčenie subjektívnosti** pri pridelovaní dotácií obciam zo štátneho rozpočtu. Nová zákonná úprava sa taktiež v porovnaní s dovtedajším stavom snaží o vytvorenie **transparentnejších a spravodlivejších pravidiel** financovania samosprávy.

Na určenie príjmov samospráv bolo podstatné definovať verejné služby, ktoré budú musieť financovať. Z hľadiska ich financovania sa rozdeľujú na:

- Všeobecné verejné služby, ktoré slúžia všetkým obyvateľom, pričom definovanie ich užívateľom a rozdelenie nákladov medzi obyvateľov je zložité, napríklad verejné osvetlenie, hasiči ... Tieto služby je najvhodnejšie financovať všeobecným zdanením všetkých územne príslušných obyvateľov.
- Verejné služby, pri ktorých je možné identifikovať užívateľa a rozsah spotreby (voda, električka, odvoz a likvidácia odpadov), je najvhodnejšie financovať poplatkami užívateľov.
- Služby prinášajúce prospech aj obyvateľom iných území (ochrana životného prostredia, preventívna zdravotnícka starostlivosť) sú najčastejšie financované vyššou úrovňou verejnej správy.
- Infraštruktúra, prinášajúca dlhodobý úžitok, ale vyžadujúca vysoké náklady, by sa mala financovať úvermi.

Od januára 2005 sú príjmami obce:

- a) Výnosy miestnych daní podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- b) Nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií
- c) Výnosy z finančných prostriedkov obce
- d) Sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou
- e) Dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce

---

² Nižňanský V., Valentovič M.: *Financovanie samosprávy obcí od roku 2005. Podkladová štúdia*. MESA 10, marec 2004.

- f) Podiely na daniach v správe štátu podľa zákona č 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- g) Dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov
- h) Ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok
- i) Účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov
- j) Prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel
- k) Iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi³.

Okrem prechodu časti dane z fyzických osôb, na ktorú ale obec nemá vplyv, sa posilnila úloha miestnych daní v rozpočtoch samospráv. Tie sa tak posunuli k väčšej samostatnosti a keďže sa predpokladá, že väčší objem finančných prostriedkov pritiahne viac pozornosti občanov, aj k väčšej kontrolovateľnosti.

Výdavky miestnej samosprávy

Obce u nás majú veľký problém s financovaním vlastnej činnosti, najmä čo sa týka prevádzkových nákladov, plátov a odmien pracovníkov a členov orgánov obce, ktoré niekedy predstavovali tretinu až polovicu celého rozpočtu obce. Pri malých mestách tento podiel klesá, najviac prostriedkov smeruje do školstva (avšak z dotácie Ministerstva školstva SR), bytovej výstavby, starostlivosti o pozemné komunikácie, odpadové hospodárstvo, menej na kultúru či telovýchovu. Čoraz väčším problémom je narastanie výdavkov na dlhovú službu.

Vo všeobecnosti sa dá povedať, že stále existujú rezervy na šetrenie, tak v prípade samotnej verejnej správy, ako aj v obmedzovaní výdavkov, ktoré nie sú nevyhnutné a snád' ani žiadané.

Ukazovatele efektívnosti využitia finančných prostriedkov

Pre zachovanie princípu efektívneho využitia peňazí je dôležité poznať ukazovatele výkonnosti samosprávy v oblasti poskytovania služieb⁴. Prvým sú celkové **náklady** poskytovania služieb, tie možno porovnávať v rámci jednotlivých oddelení úradu ale i s nákladmi, ktoré by mal súkromný sektor pri vykonávaní rovnakých služieb.

Ďalším je **využitelnosť**, pri ktorom sa skúma rozsah poskytovaných služieb v závislosti od potrieb ľudí. **Kvalita a úroveň** sú subjektívne kategórie, existujú však absolútne i selektívne ukazovatele kvality, ktoré ju dokážu aspoň približne kvantifikovať. **Pokrytie** ukazuje, koľko percent domácností má možnosť poskytovanú službu využívať. Posledným ukazovateľom je **spokojnosť**, zvyčajne meraná výskumom verejnej mienky, sčasti i mierou využitia.

---

³ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, §5

⁴ Čapková, S., Davey, K.: *Finančný manažment obcí – rozpočtovanie*. Inštitút rozvoja miest a regiónov. EF UMB v Banskej Bystrici, Britský Know How Fond, 1996.

Poskytovanie služieb miestnou samosprávou

Samospráva na zabezpečenie požadovaných služieb môže použiť vlastné zdroje, čo je najjednoduchšie, ale skúsenosti ukazujú, že aj najnákladnejšie. Spôsobuje to čiastočne neskúsenosť, alebo nedostatočné kapacity, ale i korupčné správanie a neefektívna alokácia finančných prostriedkov⁵.

Preto sa v západných krajinách už dávnejšie pristúpilo k tzv. partnerstvu medzi verejným a súkromným sektorom (private public partnership – PPP). Prináša vyššiu hospodárnosť, zlepšený prístup užívateľov k službám, obec má prístup k väčším prostriedkom a riziko sa rozdeľuje medzi oboch partnerov. Medzi základné formy PPP patria⁶:

1. zmluvné zabezpečovanie a riadenie existujúceho obecného podniku – obec prenajme existujúci alebo vytvorí a prenajme nový obecný podnik investorovi, ktorý poskytuje služby občanom a z ich poplatkov spláca nájomné a tvorí zisk.
2. stavba a prevádzkovanie podniku súkromným investorom – po dostavbe prechádza podnik do vlastníctva obce, ale spravuje ho investor, ktorý si náklady kompenzuje z poplatkov vyberaných za poskytovanie služieb.
3. joint venture medzi obcou a súkromným investorom – zo spoločných prostriedkov (z prostriedkov spoločnej firmy) sa vystaví a prevádzkuje podnik, jeho zisk sa rozdeľuje medzi oboch vlastníkov.
4. predaj alebo dlhodobý prenájom obecného podniku – obec pri predaji musí zabezpečiť zmluvu o zabezpečení verejných statkov, predpokladá sa i fixovanie cien a dotácie z obecného rozpočtu.

Prvé tri formy PPP zachovávajú vlastníctvo obce, joint venture dokonca robí z obce podnikateľa. Spomedzi všetkých alternatív sa najvýhodnejšou a trhovo najkonformnejšou javí posledná. Po uplynutí prechodného obdobia, pokiaľ sa postupnými krokmi nezrealizuje cena poskytovaného statku, je dokonca možné úplne upustiť od zásahov samosprávy a prenechať poskytovanie služby výhradne na súkromný sektor.

2. Pôsobenie miestnej samosprávy v sociálnej oblasti

Pôsobnosť miestnej samosprávy v sociálnej oblasti je vymedzená predovšetkým nasledovnými právnymi normami:

- a) zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- b) zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
- c) zákon č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov,
- d) zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

Zákon o obecnom zriadení

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktorý vytvára základný právny rámec pôsobenia miestnej samosprávy, určuje, že obec pri výkone samosprávnych

⁵ Bližšie pozri: Schleifer, A., Vishny, R. W.: *Kradmá ruka. Patológia vlády a ich liečba*. Bratislava : Kalligram, 2000.

⁶ Neubauerová, E. a kol.: *Financie územnosprávnych celkov*. Bratislava : EKONÓM, 2002.

funkcií "plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu" (§ 4 ods. 3 písm. p), pričom osobitným predpisom sa myslí zákon o sociálnej pomoci.

Zákon o sociálnej pomoci

Zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov vymedzuje základné povinnosti obce v sociálnej oblasti.

Sociálna pomoc je jedným z troch základných prvkov systému sociálnej ochrany občana. Systém sociálnej ochrany v SR je tvorený nielen sociálnou pomocou, ale aj sociálnym poistením a štátnou sociálnou podporou.⁷

Vo vzťahu k náhrade pracovného príjmu má sociálna pomoc iba doplnkový charakter. Do subsystému sociálnej pomoci sa občan dostáva až vtedy, keď mu prvé dva subsystémy sociálnej ochrany nedokážu nahradiť výpadok pracovných príjmov aspoň do tej miery, aby pokryli jeho základné životné potreby. Na rozdiel od sociálneho poistenia a sociálnej podpory však sociálna pomoc nemá iba charakter poskytovania finančných dávok⁸, ale realizuje sa aj inými formami a plní aj iné úlohy ako len náhradu pracovného príjmu.

Kým dávky sociálneho poistenia a štátnej sociálnej podpory sa poskytujú na základe všeobecne definovaných kritérií a pri splnení týchto kritérií sú nárokovateľné, sociálna pomoc sa poskytuje na základe individuálneho posúdenia sociálnej situácie občana a jeho rodiny. Sociálna pomoc je určená na riešenie hmotnej alebo sociálnej núdze, v dôsledku ktorej si občan nemôže sám ani s pomocou rodiny zabezpečiť základné životné podmienky a na riešenie sociálnej núdze občana s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzáciou sociálnych dôsledkov jeho postihnutia.⁹ Do roku 2003 bolo riešenie problémov hmotnej núdze i sociálnej núdze upravené v rámci zákona o sociálnej pomoci. Od roku 2004 sa problematika riešenia hmotnej núdze vyčlenila do samostatného zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

Formami riešenia sociálnej núdze podľa zákona o sociálnej pomoci sú:

- a) sociálne poradenstvo,
- b) sociálnoprávna ochrana,
- c) sociálne služby,
- d) sociálne služby, peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažný príspevok za opatrovanie.

Z hľadiska miestnej samosprávy spočíva ťažisko jej pôsobenia v sociálnej oblasti v poskytovaní sociálnych služieb. Sociálne služby sú špecializované činnosti na riešenie hmotnej, predovšetkým však sociálnej núdze. Patria medzi nich:

---

⁷ Sociálne poistenie sa realizuje prostredníctvom Sociálnej poisťovne, štátna sociálna podpora prostredníctvom štátnej správy, sociálna pomoc prostredníctvom širšieho spektra inštitúcií, vrátane regionálnej a miestnej samosprávy a nimi zriadených právnických osôb.

⁸ V rámci sociálneho poistenia najmä dávok na starobné a invalidné dôchodky, nemocenských dávok a podpory v nezamestnanosti a v rámci štátnej sociálnej podpory napríklad prídavkov na deti.

⁹ Hmotná núdza je stav, keď príjem občana nedosahuje zákonom ustanovené životné minimum. Sociálna núdza je stav, keď si "občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, starostlivosť o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie svojich práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím, najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, sociálnu neprispôsobenosť alebo stratu zamestnania". Za

- a) opatrovateľská služba,
- b) organizovanie spoločného stravovania,
- c) prepravná služba,
- d) starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS),
- e) sociálna pôžička.

Opatrovateľská služba sa poskytuje najmä občanom, ktorí pre svoj nepriaznivý zdravotný stav potrebujú pomoc inej osoby pri zabezpečovaní nevyhnutných životných úkonov, prác v domácnosti alebo kontaktu so spoločenským prostredím¹⁰.

Spoločné stravovanie sa poskytuje starobným dôchodcom a občanom, ktorí sú pre svoj nepriaznivý zdravotný stav odkázaní na spoločné stravovanie, ak toto stravovanie nemožno zabezpečiť inak.

Prepravnú službu možno poskytovať občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb sa poskytuje občanom, ktorým nemožno poskytnúť inú sociálnu službu alebo ak poskytnutie inej sociálnej služby dostatočne nerieši hmotnú alebo sociálnu núdzu občana.

Zariadeniami sociálnych služieb sú:

- a) domov sociálnych služieb (pre dospelých a deti s telesným, duševným alebo zmyslovým postihnutím alebo kombináciou postihnutí),
- b) domov dôchodcov,
- c) zariadenie chráneného bývania,
- d) detský domov,
- e) domov pre osamelých rodičov,
- f) stanica opatrovateľskej služby,
- g) zariadenie pestúnskej starostlivosti,
- h) útulok,
- i) krízové stredisko,
- j) resocializačné stredisko,
- k) rehabilitačné stredisko,
- l) zariadenie opatrovateľskej služby,
- m) domov-penzión pre dôchodcov,
- n) klub dôchodcov,
- o) jedáleň pre dôchodcov,
- p) stredisko osobnej hygieny,
- r) práčovňa.

---

sociálnu núdzu sa považuje aj stav, keď občan potrebuje zmierniť sociálne dôsledky svojho ťažkého zdravotného postihnutia.

¹⁰ Okrem toho možno opatrovateľskú službu poskytnúť dieťaťu, ktorému ju z vážnych dôvodov nemôžu zabezpečiť rodičia, alebo matke, ktorej sa súčasne narodili tri a viac detí alebo v priebehu dvoch rokov opakovane dvojčatá.

Sociálnu pôžičku poskytuje obec občanovi v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov na kúpu alebo opravu základného vybavenia domácnosti.

Zákon o sociálnej pomoci v roku 1998 zveril výkon sociálnej pomoci, vrátane sociálnych služieb, predovšetkým orgánom štátnej správy. Neštátni poskytovatelia sociálnych služieb (právnické a fyzické osoby) mohli sociálne služby vykonávať na základe zápisu do registra poskytovateľov, ktorý viedol krajský úrad. Obce mali možnosť poskytovať sociálne služby bez zápisu do registra. "Tieto činnosti boli zo strany obce dobrovoľné. Z hľadiska účasti štátneho rozpočtu na financovaní týchto aktivít mala pritom obec postavenie neštátneho subjektu, čiže postavenie právnickej osoby rovnako ako občianske združenia, neziskové organizácie, či účelové organizácie cirkví. Rovnako ako na neštátne subjekty sa na obce vzťahovali paragrafy, ktoré hovoria o príspevku štátu na úhradu nákladov, spojených s poskytovaním sociálnych služieb. Výška príspevku nebola pôvodne v zákone garantovaná. Až v roku 2000 sa podarilo ustanoviť garanciu najnižšej hranice príspevku."¹¹

Decentralizácia sociálnych služieb sa realizovala zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (tzv. kompetenčný zákon). Obce získali originálnu kompetenciu zriaďovať zariadenia opatrovateľskej služby a domovy dôchodcov a poskytovať opatrovateľskú a prepravnú službu. Spolu s dovtedajšími kompetenciami¹² sa tak obce stali orgánom verejnej služby, ktorý môže starším občanom poskytovať komplexné sociálne služby.

Zákon o pomoci v hmotnej núdzi

Zákon č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi vyčlenil problematiku riešenia hmotnej núdze zo zákona o sociálnej pomoci. Zákon definuje hmotnú núdzu ako "stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením".

Dávky v hmotnej núdzi a príspevky k nim poskytujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Po uplynutí dvoch rokov od vzniku nároku na dávku prechádzajú do pôsobnosti obce nárok na zabezpečenie základných životných podmienok, nárok na príspevok na zdravotnú starostlivosť, ochranný príspevok a aktivačný príspevok. Pričom zabezpečenie základných životných podmienok a poskytovanie príspevku na zdravotnú starostlivosť, ochranný a čiastočne aktivačný príspevok vykonáva obec pri prenesenom výkone štátnej správy, príspevok na bývanie a čiastočne aktivačný príspevok pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti.

Obec zákonom vymedzeným spôsobom rozhoduje o pomoci v hmotnej núdzi, o zániku hmotnej núdze a pomoci v hmotnej núdzi, o zániku nároku na príspevky, ako aj o jednorázovej dávke v hmotnej núdzi. Obec vykonáva poradenstvo pri zabezpečovaní základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi, vedie evidenciu občanov poberajúcich dávku v hmotnej núdzi a príspevky

---

¹¹ *Koncepcia podpory reformy sociálnych služieb v Slovenskej republike*, Pracovný materiál MPSVaR SR. Bratislava, jún 2003.

¹² Zriaďovanie klubov dôchodcov, jedální pre dôchodcov, pracovní, stredísk osobnej hygieny a domovov-penziónov pre dôchodcov.

k nej, koordinuje činnosť orgánov a organizácií pri zabezpečovaní základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi.

Obec môže byť ustanovená za osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k nej, ak sa výplatom dávok alebo príspevkov nedosiahol účel, na ktoré sú určené, a nie je predpoklad, žeby sa tento účel dosiahol, alebo ak sa na výzvu obce občan v hmotnej núdzi odmietne zúčastniť na vykonávaní menších obecných služieb. Osobitný príjemca používa dávku a príspevky v prospech občana v hmotnej núdzi, môže mu ich poskytovať nielen vo finančnej, ale aj vo vecnej forme.

Zákon o službách zamestnanosti

Zákon č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určuje obci úlohy najmä pri zabezpečovaní aktivačnej činnosti, ktorá slúži na podporu udržiavania pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie a vykonáva sa v rozsahu najmenej 10 hodín týždenne. Aktivačná činnosť sa môže vykonávať formou menších obecných služieb pre obec organizovaných obcou a formou dobrovoľníckych prác organizovaných právnickou alebo fyzickou osobou, medzi inými aj organizáciami, ktorých zriaďovateľom je obec (napr. zariadenie sociálnych služieb, škola, zdravotnícke zariadenie, organizácia pôsobiaca v oblasti kultúry). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny poskytuje obci, ktorá organizuje aktivačné činnosti, príspevok na aktivačnú činnosť vo výške 10 % z minimálnej ceny práce. Pre občana v hmotnej núdzi vzniká účasťou na aktivačných prácach nárok na poberanie aktivačného príspevku vo výške 1 500 Sk mesačne.

Obce môžu spolu s inými právnickými osobami vytvárať partnerstvá ako záujmové združenia právnických osôb s cieľom realizovať konkrétne projekty a programy podpory zamestnanosti. Partnerstvo môže byť okrem obcí tvorené úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, obvodným úradom, samosprávnym krajom, mimovládnu organizáciou, podnikateľským subjektom, bankou a charitatívnou organizáciou.

Mapa procesov MÚ MČ Bratislava - Lamač

1 Riadenie úradu

2
Rozpočtovanie

3
Partnerstvá

4
PR

5
RLZ

6
Plánovanie

7
Kontrola

I. manažérske procesy

8 Programové riadenie

9
Kancelária prvého kontaktu

10
Matričná agenda

11
Životné prostredie a verejný poriadok

12
Verejnoprospešné služby

II. kľúčové procesy

13
Územné konanie a stavebný poriadok

14
Územný plán, doprava a invest. výstavba

15
Starostlivosť o obyvateľov v núdzi

16
Zdravotníctvo a bývanie

17
Správa majetku

18
Podpora podnikania

19
Školstvo, kultúra a šport

20
Príprava a financovanie projektov

21
Klientske centrum

22 Implementácia modelu CAF na MÚ

23
Technické služby

24
Ukazovatele kvality a výkonnosti

25
Prieskumy názorov obyvateľov

26
Adaptačný proces

27
Financovanie a správa miestneho úradu

III. podporné procesy

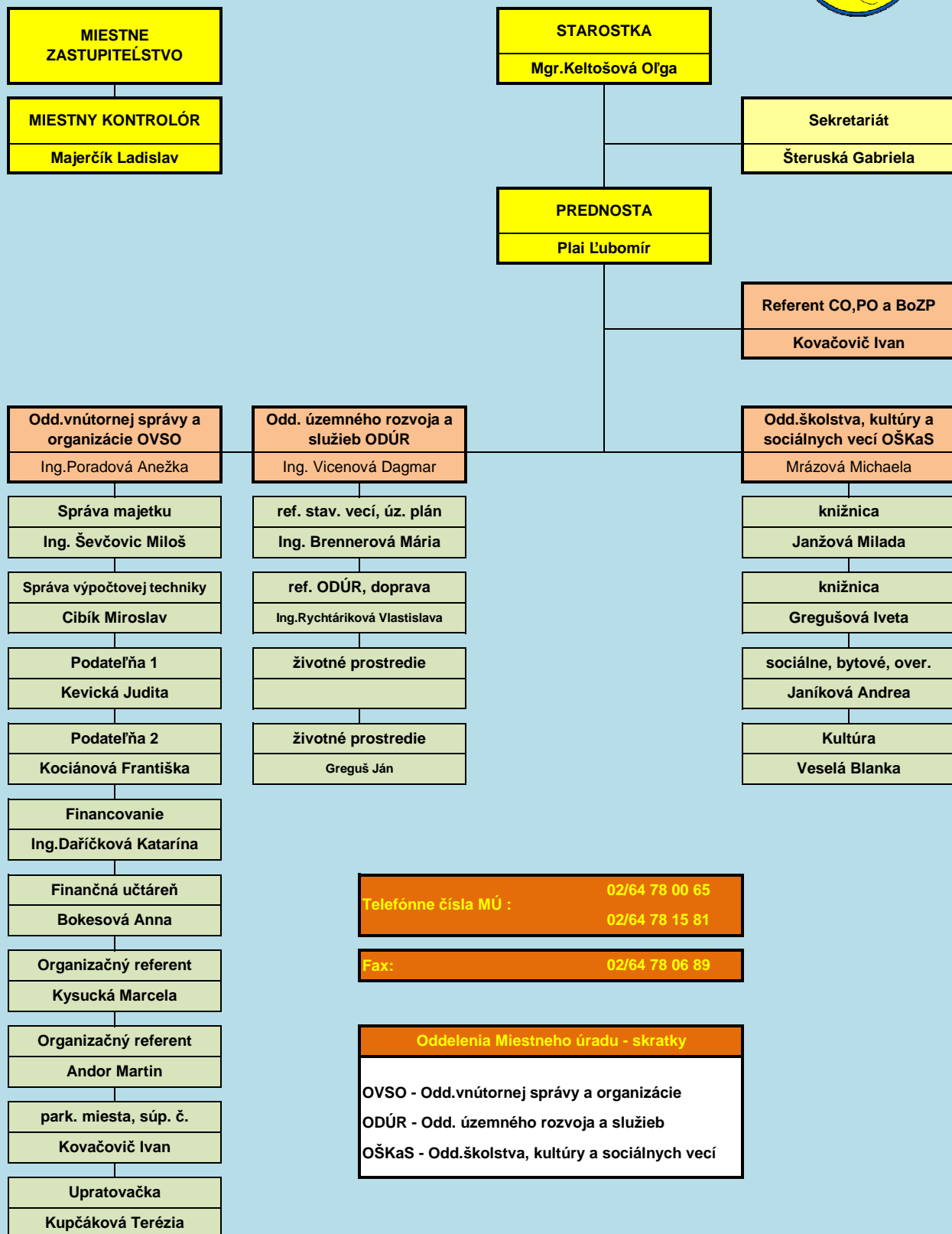
Z
A
I
N
T
E
R
E
S
O
V
A
N
É

S
T
R
A
N
Y

Z
A
I
N
T
E
R
E
S
O
V
A
N
É

S
T
R
A
N
Y

Organizačná štruktúra Miestneho úradu mestskej časti Bratislava Lamač

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Lamač
Príloha č. 6

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti
vydané v roku 2007

1. IPAT – TAN	predaj okrasných drevín Fridrich Tanglmayer	Podháj 33
2. EuroOptika, s.r.o.	očná optika	Heyrovského 1

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti
vydané v roku 2006

1. Zelenská Herta	predaj, servis bicyklov	Lamačská 101
2. MIKONA, s.r.o.	predaj pneum. Autoservis	Lamačská 73
3. LIDL Slovensko, s.r.o.	predajňa potravín	Hodonínska
4. FILUX design, s.r.o.	krby, projekcia	Cesta na Klanec 1
5. PRAPOL, s.r.o.	zas. Služba – špedícia	Na barine 2/A
6. PRAPOL, s.r.o.	preprava	Lamačská 135
7. AVALON	relaxsačné centrum	Zhorínska 11
8. Mário Adamovič	bufet Kotrmelec- stanica	Lamačská
9. XXXL, s.r.o.	reštaurácia	Hodonínska
10. Klúcsiková Adriana	Cafe bar „KEVIN“	Malok. Nám 2
11. Vaculová Beata	Secon – Hand	Hodonínska
12. Bratislavské bývanie	predaj nábytku	Hodonínska 1
13. Kulla Andrej, Ing	kvetinarstvo	Malok. Nám. 2
14. DOMBYT-IN, s.r.o.	predaj dlažby, obklady,	Hodonínska 1

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti
vydané v roku 2005

1. FUXO	kopírovacie služby Martin Šimonič – konateľ	Rajtáková 58
2. FUTURAL , s.r.o.	výroba scénických dekorácií, rekvizít, kostýmov a reklamy Juraj Prachár – konateľ	Pod násypom 1
3. PENZIÓN	ubytovacie služby Táňa Nováková	Lediny 5/A
4. P.S. Víno	Predaj vína	Malokar. Nám. 3
5. DOSALA, s.r.o.	Pravá soľná jaskyňa	Studnoh. 2/D

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti
vydané v roku 2004

1. Adela Silbersdorfová	manikúra – pedikúra	Heyrovského 12
2. ANTIKA, s.r.o.	predaj autopríslušenstva František Harničar – konateľ	Hodonínska 1
3. Chov. potreby NIN	predaj chovateľských potrieb	Stanekova 10

4. UKRTRANSNAFTA, a.s.	Matejíčková Eva – konateľ zastúpenie firmy	Pod násypom 7/N
5. Šrkozi Pavol	Ing. Mikuláš Rakovský – konateľ oprava obuvi – zberňa	Malokarp. nám. 1
6. Auto Štandl Slovakia, s.r.o.	predaj autosúčiastok Jozef Štandl – konateľ	Rozálska 1
7. Miriam Plháková	Pizzeria	Malokarp. nám. 2
8. Algayer Juraj	školský bufet	Malokarp. nám. 1
9. ABRA,s.r.o.	predaj nábytku MAX Adriana Kotlanová	Hodoonínska 1
10. Marta Černá	predaj textilu a oprava textilu	Malokar. Nám. 1
11. Richard Nagy	oprava obuvi	Malokar. Nám. 1
12. Pošta BA 47	POŠTA	Malokarp. nám. 5
13. STANMED	MUDr. Olexová Alžbeta, neštátna ambulancia praktického lekára pre dospelých	Malokarp. nám. 2

Záväzná stanoviská k podnikateľskej činnosti

vydané v roku 2003

1. Simbungová Alena	Secon-Hand-predaj textilu	Malok. nám 3
2. MUDr. Cajchan Ľubomír	Súkromná ambulancia ušné, nosové a krčné	Rajtáková 17
3. Petříková Táňa	predaj rozličného tovaru Všetko za 59,- Sk	Malok. nám. 3
6. ARTO, s.r.o.	predaj pre zahrad., vinárov a hospodárov Ing. Vrbovský Jozef-konateľ	Malokarp. Nám. 3
7. Rastislav Čičmanec	predaj rozličného tovaru Všetko za 59,- Sk	Malokarp. Nám. 3
8. PIZZERIA LAMONT	stánok s rýchlim občerstvením Ján Galbavý	Malokarp. Nám. 3
9. TMS – MONTYS, s.r.o.	predajňa sanitárneho tovaru Pavel Jung – konateľ	Hodonínska 1
10. Veselý Bedřich – SONIX	predaj zdravot. a masáž. príst. r.	Malokarp. Nám. 3

Záväzná stanoviská k podnikateľskej činnosti

vydané v roku 2002

1. Ing. Vilibald BUKVA	predajňa ovocie, zelenina	Lamačská 22
2. Anna SPIŠIAKOVÁ	relaxačné masáže (v SQ)	OD Malp Carp.n.
3. ROS - N.I.,s.r.o.	Kuchyňa, jedáleň pri Penzióne	Na barine 5
4. František KUBINEC	krajčírstvo - Fermatex	Vrančovičova32
5. Ladislav PETRÍK	starožitnosti, reštaurátor. dielne	Furmanská 3
6. EuDent spol. s r.o.	veľkoobchod – stomatológia	Heyrovského 1
7. Peter IVIČIČ	Penzión + denný bar	Lediny 5/A
8. BARESTO – Marek Orlík	Espresso Haas	Na barine 2/A 8a.
9. Alexander Kalmár	klúč. Služ.,kamenárstvo,priem.tovar	Malok.nám. 3- Podháj – Kino
10. Kotraba Václav, Franz Jaroslav	oprava spotrebnej elektroniky	Heyrovského 14

11. Juza Miroslav – JAMIS	predaj papier – knihy	Malok. nám. 3
12. HUA LUN, s.r.o.	predaj textil – obuv	Malokar. Nám. 3
13. Szolt Varga, Ing.	Poradenstvo v obl. obch. a služ.	Malokarp. Nám. 3
14. PhDr. Hrnčiarová Anna, CSc.	Nešt. Amb. Klinickej logop.	Malokarp. Nám. 3 zdrav. Stredisko 1
15. Antonín Richard	oprava obuvy u RIŠA	Malok. nám. 3
16. Ivančík Jaroslav-Palma centrum	Vináreň U JARA	Malok nám. 2
17. PhDr. Lajčák Michal, CSc.		Čerpacia stan. OMV
Slovenské lotérie, a.s.	VIDEO – LOTÉRIA	Lamačská dialnica
18. Sasinek Štefan	zubné laboratórium	Podháj 145
19. FORMULA-tip,s.r.o.	stávková kancelária	Heyrovského 1
	Dr. Doťovský Jaroslav-konateľ	
20. Starčová Marta	Potraviny ECHO	Na barine 28a
21. Smrštíková Katarína	Secon-Hand-predaj textilu	Heyrovského 1

Záväzná stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 2001

1.	REMA 1000 Slovensko a.s.	predajňa potravín	OD Malokarp.n.3
2.	Ing. Marián JANÍK	inž.činnosť,stav.dozor/byt	Studenohorská 89
3.	Miroslav KURUC	stánok - tepelne uprav.výr.	Malokarp.nám.
4.	Peter DERMEK	predajňa VÍNO P.S.	OD Malokarp.n.3
5.	VICTORY TIP, s.r.o.	stávková kancelária	OD Malokarp.n.3
6.	Peter HANULÍK	bufet PEHA	pri žel. stanici
7.	BARESTO, s.r.o.	Pohostinstvo PODHÁJ	Malokarp. nám.
8.	František KUBINEC	stánok - predaj novín	Lamačská cesta
9.	Peter KOLLÁR	Večierka - potraviny MAJA	Heyrovského 18
10.	KAI DI spol. s r.o.	predaj textilu a obuvi	OD Malokarp.n.3
11.	Eva Petrášová	cukráreň	Heyrovského 1
12.	EKVIP, s.r.o.	obch.org.,sídlo firmy	Lamačská cesta 91
13.	BAZÉNSERVIS, s.r.o.	sídlo firmy	Lamačská cesta 91
14.	Roman Petrík	predajňa rozličný tovar	OD Malokarp.n.3
15.	Ľudová banka,a.s.	motobanka, expozitúra	OMV-diaľničná
16.	Katarína Máčalková	predajňa syp.čajov,suš.kvet.	OD Malokarp.n.3
17.	František Janeček	predajňa kvetov	Heyrovského 1,

Záväzná stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 2000

1. Daniel Krajčovič Predajňa detského ošatenia – BRUM-BRUM, Malokarpatské 3
Riazanská 64 , 831 05 Bratislava
2. IRM s.r.o. Predaj spodnej bielizne a textilu, Malokarpatské nám.3
Roman Okruhlica, Osuského 3, 852 67 Bratislava
3. NPG Grupp a.s. Sklad a predaj – veľkoobchod, Furmanská cesta
Ing. Ivan Škvarenina, Budovateľská 30, Šaľa
4. Roman Košťál Predaj vín, Malokarpatské nám. 5
ul. SNP 99, 900 91 Limbach
5. Pavel Karaba Predajňa textilu, obuvi, Malokarpatské nám.3
Osuského 1/a 851 03 Bratislava
6. Mgr. Igor Rajčák 101 drobností pre deti + solárium, Malokarpatské nám.5
Schn. Trnavského 20, 841 03 Bratislava
7. Alexander Šille Autoškola- kino Lamač, Malokarpatské nám.

- Heyrovského 11, 841 03 Bratislava
8. Martin Pipa Organizovanie jazykových kurzov, kino Lamač
Na barine 15, 841 03 Bratislava
9. Geoinfos Výroba softwaru, Heyrovského 2
Michal Dobre, Borinka 154
10. Komprint s.r.o. Polygrafická výroba, tlač, knihárske práce, Borinská 8
Matej Smrek, Matúšova 2, 811 04 Bratislava
11. I.R.M. Predajňa, drogéria, farby laky, parfuméria, Malokarpatské nám.3
Roman Okruhlica, Osuského 5, 852 67 Bratislava
12. Marta Černá Opravy odevov, metrový tovar galantéria, Malokarpatské nám.3
Studenohorská 51, 841 03 Bratislava
13. BEPON Predaj pančuchového a ponožkového tovaru, Malokarpatské 3
Peter Ondruš, Lachová 35, 851 03 Bratislava
14. MIRANTTES Montáž okenného tesnenia, fólií a žalúzií, Lamačská 1
Miroslav Antálek, Vyšehradská 5, 851 06 Bratislava
15. Variant Predaj svetidiel, Lamačská cesta 97
Ing. Pavol Molčányi, Beňovského 6, 841 04 Bratislava
16. DŽEVAIR PLUS Denný bar Oskar café – predaj alko-nealko, zmrzliny a denné
občerstvenia, Malokarpatské nám.3
Eisnerova 50
Roman Okruhlica, Osuského 3, 852 67 Bratislava
17. Branislav Sitár DrSc - Obchodná činnosť s medicínskou technikou (software), a servisná
činnosť, vo vlastnom dome
Lediny 35, 841 03 Bratislava
18. TAROKO-PRESTO, predaj O a Z, Lamačská cesta 22
Ing. Peter Mago, Na Hrádzi 44 Bratislava
19. Jozef Brunovský Predajňa obuvi a koženej galantérie, Farby -laky
Stanekova 12, 841 03 Bratislava Malokarpatské nám.1
20. Jaroslav Ivančík Chladená hydina a hydinové výrobky, Malokarpatské nám.2
Heyrovského 11, 841 03 Bratislava
21. Michal Held Internet café, kancelárske služby, PC herňa, predaj výpočtovej
techniky a príslušenstva, kopírovanie, Malokarpatské nám.3
Tajovského 4, 811 04 Bratislava
22. Rastislav Polák Prevádzkovanie zasielateľskej kancelárie (špeditárska činnosť)
PRAPOL v.o.s. Lamačská cesta 135.
Studenohorská 13, 841 03 Bratislava
23. Beáta Vaculová Predaj novin, časopisov a tabakových výrobkov- stánok na
Hodonínskej ceste (zmena vlastníka)
Tatranská 39, 841 06 Bratislava
24. Marta Masarovičová Predajňa potravín Na Barine 2/a (zmena nájomcu)
Komárnicka 2, 821 03 Bratislava
25. Anna Trepáčová Oprava odevov, predaj bižutérie v objekte
Heyrovského 16. 841 03 Bratislava
26. Iveta Stanková Masérske služby, rehabilitácia, ZS, Malokarpatské nám.2
Kolískova 6, 841 05 Bratislava
27. Lunakol spol. s.r.o. Autoservis, pneuservis, odťah. služby, Hodonínska 1
Bajkalská 25, 827 18 Bratislava
Ľubomír Kollárik, Továrenská 1
28. VV Design BAs.r.o Vydavateľská a reklamná činnosť – SOA Liberta, Borinská ul.
Ľubomír Pišteš, Studenohorská 41, 841 03 Bratislava

29. Janka Krasňanská Darčeková predajňa Prezenta, Malokarpatské nám. 3
Na Kopci 30, 811 02 Bratislava
30. Janka Krasňanská Predajňa štýlového nábytku Rustikal, Malokarpatské nám. 3
Na Kopci 30, 811 02 Bratislava
31. Lunakol spol.s.r.o. Espresso pri autoservise, Hodonínska 1
Bajkalská 25, 827 18 Bratislava
Ľubomír Kollárik, Továrenská 1
32. Ing. Jozef Pešta HAUSE OF FUN – predaj drob. tovaru, požičovňa videokaziet
Veternicová 9, Malokarpatské nám.3
841 05 Bratislava

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1999

1. Jozefa Horváthová	Drogéria, kozmetika, farby –laky	Podháj 35/a
2. Gražyna Vaigl	Polcostex - veľkosklad kozmetiky a kancelárske priestory	Pod násypom 8
3. Jana Boskovičová	Dámske kaderníctvo Cesta na Klanec 20.841 03 Bratislava	Heyrovského 12
4. KOBOK spol s.r.o.	Predaj vykur. telies a ich príslušenstva Strojárska 46 916 Valaská - /Piesok	Cesta na Klanec 1
5. Eva Matejčíková	Chovateľské potreby Stanekova 10, 841 03 Bratislava	Malokarp. nám.3

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1998

1. Mikona spol. s.r.o. Predaj a servis pneumatík, Lamačská cesta 73
Vajnorská 129/831 04 Bratislava
2. Takáčsová Margita Kvetinárstvo Gitka, Malokarpatské nám.1
Lenardová 12. 851 01 Bratislava
3. Jaroslav Ivančík Služby čistiareň, zberňa foto – Malokarpatské nám.1
Heyrovského 11,841 03 Bratislava
4. Eva Bócová Kaderníctvo, holičstvo a kozmetika, Malokarpatské nám.1
Studenohorská 83, 841 03 Bratislava
5. Jaroslav Ivančík Palma centrum – Malokarpatské nám. 1
Heyrovského 11,841 03 Bratislava
6. RaW PETROL spol. s.r.o. Bistro Hubert klub, Borinská 10
Ján Weissabel, Nejedlého 23, 841 02 Bratislava
7. Ing. Rastislav Trnovec Oprava hudobných nástrojov. Rajtáková 17
Studenohorská 59, 841 03 Bratislava
8. Viera Illiřová Kozmetické služby, Heyrovského 14
Cabanova 13, 841 02 Bratislava
9. Ľubomír Boskovič Liečebná masáž, Heyrovského, 14
Na barine 9, 841 03 Bratislava
10. Somo spol.s.r.o. Potraviny –Večierka, Na barine 2/A
JUDr. Ján Turčan Bazovského 21, 841 01 Bratislava
11. Ing. Ladislav Ladičkovský Geodetické a kartografické práce, Pod násypom 19
Pribišova 39, 841 05 Bratislava
12. Auto- Luma s.r.o Predaj autosúčiastok, Lamačská cesta 103
Št. Kráľika 10, 841 05 Bratislava
13. B-Tech s.r.o Predajňa plyno - spotrebičov Eurogas, Lamačská cesta.103

Znievska 10, 851 06 Bratislava

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1997

1. Benzinol –DČS   Nákup a predaj pohonných hmôt, motor. olejov-služby DČS Lamač
Ing. Daniel Mislovič, 900 62 Kostolište 305.
2. Martin Koval'   Buffet v SOA Liberta, Borinská 23
Žehrianska 8, 851 07 Bratislava
3. Autoservis, pol. s.r.o.   Oprava motorových vozidiel, Vrančovičova 75
Peter Meliš, Pribišova 9, Bratislava
4. Soňa Mišovičová   predajný stánok Čviro na trhovisku, Malokarpatské nám.
Homolova 13, 841 02 Bratislava
5. Ing. Ján Križan   Geodetické a kartografické práce – Pod násypom 19
Poludníkova 9, 821 02 Bratislava
6. Centron Slovakia s.r.o. Predaj a sprostredkovanie audio a videotechniky, Podháj 107
Ing. Radislav Bako, Pažitná 1013 Sereď
7. Ing. Viliam Maladi   Predajňa potravín na Heyrovského 18
Grosslingova 10 , 811 09 Bratislava

Záväzné stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1996

1. Jaroslav Ďurčovič   Predajňa potravín, ovocia a zeleniny, Segnáre
Sklodowskej 13, 851 04 Bratislava
- 2 FRABATO s.r.o. Prevádzkovanie kurz. stávk v reštaurácii Podháj , Malokarpatské nám.3
Ing. Miroslav Žitňanský, Rovniankova 3 851 01 Bratislava
- 3 Václav Plhák – Viktory bar - pohostinská činnosť v Reštaurácii Na vŕšku, Rajtáková 62
J. Smreka 26, 841 07 Bratislava
- 4 Peter Lovász   Predaj ovocia a zeleniny v stánku na Malokarpatskom nám.
Tágová 319, 946 01 Kameničná
- 5 Ing. Ondrej Lorko – Elosko   projekčná činnosť – Studenohorská 67
Studenohorská 67, 841 03 Bratislava
- 6 Ilse Pechová   Zubotechnické laboratórium Podháj 145
Podháj 145, 841 03 Bratislava
- 7 MUDr. František Pecho   Zubná ambulancia Podháj 145
Podháj 145, 841 03 Bratislava
8. JOSS s.r.o.   Stánok rýchleho občerstvenia -Letné kúpalisko Pod násypom
Jurík Štefan , Šaštínska 31, 841 05 Bratislava
9. Ange – lekáreň   na Malokarpatskom nám. 2
Jelenia 21
Mgr. Anna Kurilcová, Jurigovo nám. 5 841 05 Bratislava
- 10 Mária Rezáková,   Novinový stánok na Studenohorskej ul. (zástavka MHD)
Rumančeková 34, 821 01 Bratislava
- 11 Dr. Juraj Hallon s.r.o. Obchodná činnosť- stavebné materiály, Agátová 1
Minčolská 1, Žilina
- 12 Jaroslav Murárik ,   Predaj vajec a hyd. výrobkov v stánku na Malokarpatskom nám.
Rovná 18, Trnava

Závazné stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1995

1. Ľuba Milošovičová Predajňa potravín, Podháj 7, 841 03 Bratislava
2. MUDr. Eva Veselá Zubná ambulancia v ZS Malokarpatské nám. 2
Nám.1. mája 3, 811 06 Bratislava
3. Anna Barčáková stánkový predaj novín a tabakových výrobkov- Podháj
Studenohorská 89, 841 03 Bratislava
4. Jaroslava Vicenová stomatologické laboratórium – zubný technik, Vrančovičova 10
ul. Nová 302, 900 01 Stupava
5. Helena Draškovičová stomatológ. laboratórium – zubný technik, Vrančovičová 10
Železničná 912, 900 01 Stupava
6. KOPAS s.r.o. Kúpa a predaj rôzneho tovaru, Lamačská cesta 73
Drotárska 4, 811 04 Bratislava
7. MUDr. Dagmar Ružičková gynekologická ambulancia v ZS, Malokarptaské nám.2
Černyševského, 35, 851 01 Bratislava
8. Alfa Computers s.r.o. projektovanie elektrických zariadení, Lamačská cesta 99
Ing. Václav Michenka, Gallayová ul. 841 01 Bratislava
9. Ing. Václav Michenka Výroba cukrárenských výrobkov, HANA, Lamačská cesta 99
Gallayova 2150 841 01 Bratislava
10. SURFIN Slovakia s.r.o. Kancelária a sklady na Vrančovičovej 1281
Magdaléna Náhliková, Stará Vajnorská cesta 4, 832 55 Bratislava
11. AGRO-BIO Hubice Predajňa potravín a mäsa na Malokarpatskom nám.5
Ing. Meszároš Arpád, 930 39 Hubice

Závazné stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1994

1. Smolinský Oliver prevádzka solária a kozmetiky Vysokohorská 1
2. POS-SLOV, s.r.o. ekonomický a organizačný poradca Podháj 41
Kováč Július, JUDr.
3. GARDE, s.r.o. obchodná činnosť Podháj 19
Ľubica Škodová
4. VoPK-Stanislav Lenceš potraviny Segnáre
5. NEW ART TRENSEFER, s.r.o. kancelárska Pod Zečákom 2
Roman Brutenič
6. KOVZAM-Branislav Matajs umelec. kováč. a zámoč. práce Pod násypom 12
7. Juraj Gábriš, JUDr. Komerčno – právna kanc. Studenohorská 3
8. D+D STUDIO, s.r.o. fotograf. A plygraf. Služby Rajtáková 7
akad. Arch. Jozef Hobodász
9. Intersonic Wial, s.r.o. požičovňa videokaziet Pod násypom 13
Vladimír Sith
10. IMMOBILIARE DANUBE, s.r.o. kúpa a predaj nehnuteľn. Studenohorská 59
11. PROFITAL, s.r.o. servis a výroba nábyku Vrančovičová 75
Ing. Jaroslav Jakubčík
12. DUSPAMA, s.r.o. opravy motorových vozidiel Furmanská 2
13. Slov. telek.š.p. vzdelávacie stredisko telek. Borinská 10
Mgr. Rudolf Kovačič
14. Ing. Jakub Ševčík sprostred. Na uved. Tovar a nehnut. Furmanská 135
15. Fridrich Toráč bufet na letnom kúpalisku v Lamači Segnáre
16. PHOBOS corporation, s.r.o. prenájom mot. voz. – leasing. Furmanská ul.

17. ZUMA – Ing. Mária Križanová	predaj obuvi a kož. Galant.	Malokarp. Nám. 2
18. MUDr. Šipková Margita	stomatologická ambulancia	Mal. Nám. 2
19. MUDr. Surová Edita	stomatologická ambulancia	Mal. Nám. 2
20. MUDr. Wagnerová Ľudmila	prakt. Lekárka pre deti a dorast	Mal. Nám. 2
21. MUDr. Ďurmanová Mária	prakt. Lekárka pre deti a dorast	Mal. Nám. 2
22. MUDr. Kollárová Margita	prakt. Lekárka pre dospelých	Malok. nám. 2
23. MUDr. Olexová Alžbeta	prakt. Lekárka pre dospelých	Malok. Nám. 2

Záväzná stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1993

1.	Čermák Ľudovít	stolárstvo	Rajtáková 17
2.	Rákocyová Elena	reštaurovanie keramiky	Bakošova 38
3.	Kubička Juraj	Besiedka - pohostinná činnosť	Hodonínska 34
4.	Ing. Šramko Peter	predaj elektrospotrebičov, telev.	Lama. Cesta 105
5.	Husár Július	zámočníctvo, vodoinšt. Práce	Cesta na Klanec 67
6.	Lehut Štefan	plánografická výroba, knihotlač	Malok. nám. 2
7.	Šimut Štefan	predajňa odevov	Malok. nám. 3
8.	Bruteničová Ida	výr. , predaj šum. Vín	Cesta na Klanec 73
9.	Pječová Mária	účtovníctvo, jedod. A podv.	Borinska 6
10.	Fillo Peter	sprostred. Stavebných prác	Stanekova 10
11.	Čičilla Martin	reklamná činnosť	Segnáre 62
12.	Šafarikova Ela	salón- šitie večerných šiat	Rajtáková 17
13.	Domáce potreby, š.p.		Bakošova 1
14.	Koleňová Jana	výroba a oprava šperkov	Studenohorská 41
15.	Mihalovič Jozef	PNS – predaj tlače a cigar.	Hodonínska ul.
16.	Boskovičová Denisa	Interiér, poradenstvo, obchod	Na barine 9
17.	Zachar Daniel	reklamná činnosť	Rajtáková 7
18.	Nováková Miroslava	kaderníctvo	Zlatohorská 19
19.	Kurt Peter	sieťotlač	Furmanská 2
20.	Bognár Erich	predaj mäsových výrobkov	Vrančovičova 32
21.	Tadam Robert	predaj mäsových výrobkov	Vrančovičova 32
22.	Gricana Alexander	bytové, občianske stavby	Bakošova 38
23.	Sládkovič Peter	Cestovná kancelária	Lam. Cesta
24.	Bukoven Marian	poradenská činnosť v strojár.	Segnáre 17
25.	Jankovič Vladimír	preprava cementu	Heyrovského 6
26.	Čeněk Gabriel	poskytovanie software	Vrančovičova 50
27.	Hrčka Karol	vykon. Dopravných služieb	Tešedíkova 1
28.	Kastler Rudolf	nákladná doprava	Prídanky 63
29.	Hegyí Ladislav	predaj ovocie – zelenina	Studenohorská 14
30.	Becka Miloš, Ing.	Investičné siete	Po Zečákovi 89
31.	Ambruš Juraj, MUDr.	Obchodno-poradenská činnosť	Heyrovského 6
32.	Podolský Vladislav	montáž tesn. Okien	Studenohorská 35
33.	Pokorný Peter	kúpa a predaj tovaru	Lediny 8
34.	Škerk Ivan	DUSPAMA, správa bytov ...	Furmanská 2
35.	Kozánková Larisa	Zlatníctvo a oprava	Heyrovského 11
36.	Absolonová Karin, Ing.	Sprostred. A obch. činnosť	Heyrovského 14
37.	Šama Michal	nákup a predaj tovaru	Cesta na Klanec
38.	Ambrózová Bernardína	predaj šport. Tovar	Podháj 3
39.	Holubek Jozef	tepelné a hlukové izolácie	Furmanská 2
40.	Škerk Robert	predaj náhr dielov automob.	Furmanská 2

	MOTOSPOL, s.r.o.	
41.	Hurčík Ján	zámočnícke práce
42.	Antal Branislav	cestovná kancelária
43.	Krajčí Peter, Ing.	Výroba pečiva
44.	Horecký Peter, Ing.	Stavebné práce
45.	Halm Ivan, MUDr.	Reklamná agentúra
46.	Maholányi Jozef, Ing.	SUMA, s.r.o. predaj tovaru
47.	Vítazka Vladimír	prevádzkovanie masáží
		Zidiny 23
		Cesta na Klanec 59
		Segnáre
		Stanekova 15
		Bakošova 22
		Vrančovičova 42
		Na barine 9

Záväzná stanoviská k podnikateľskej činnosti vydané v roku 1992

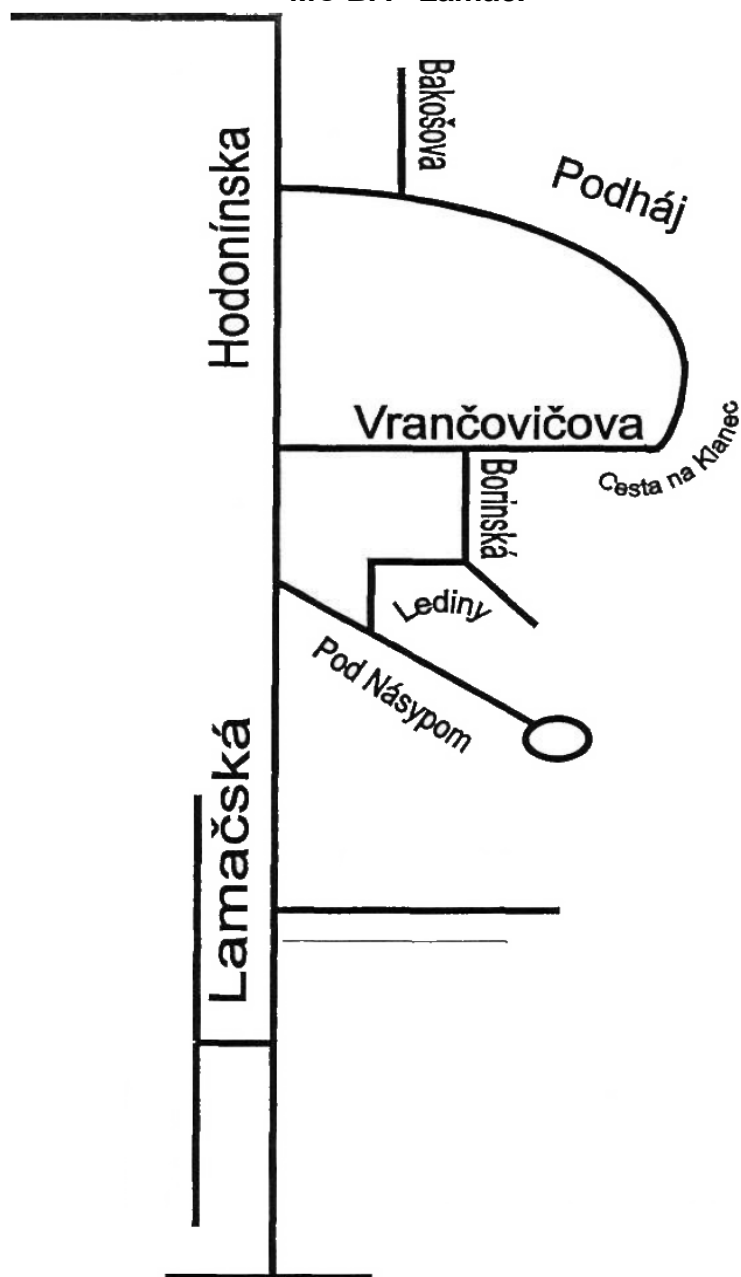
1.	HABAU, s.r.o Vladimír Šolík, CSc.	Výroba stavebných konštr.	Podháj 133
2.	Ing. Peter Gašparík	realizácia stavieb	Heyrovského 14
3.	Ing. Štefan Bergendi	výroba betón. Odliatkov	Pod Zečákom49/a
4.	Ing. Peter Krajčí	por. služba vo finanč.	Na barine 19
5.	Darina Fabšičová	pekáreň- výroba a predaj	Pod násypom 16
6.	František Rajecký, Word Phone INC	admin. kancelária	Studenohorská 25
7.	Eduard Minarovič	krajčírstvo	Lediny 29
8.	Slávka Tomková	reklamná a konz. činnosť	Studenohorská 3
9.	JUDr. Alžbeta Dutková		
	INTERPERGO SLOVAKIA, s.r.o.	cestovná kancelária	Pod násypom 13
10.	Ján Kohýl	ubytovacie služby	Pod násypom 13
11.	Peter Torok	taxi služba OTTO TAXI	Studenohorská 10
12.	Veronika Gabčová	výr. a pred. Keramiky	Segnáre 68
13.	Ján Fádlik	krajčírstvo	Pod Zečákom 37
14.	Ján Boháč	vykonávanie masáže	Na barine 5
15.	Doc. Ing. Pavel Marton, CSc.	Projektovanie v inv. výst.	Studenohorská 40
16.	Bohumil Uhlárik	zámočnícka činnosť	Heyrovského 6
17.	Ing. Tibor Ferenec, fxy HEFRA,s.r.o	predaj elektr. Prístrojov	Podháj 133
18.	Anna Kralovičova	dámske a detské krajč.	Vrančovičova 43
19.	Mgr. Beaty Holubecová	prepísovanie, preklady	Pod Zečákom 1020.
20.	Katarína Manczalová	predaj praženej kukur.	Vysokohorska 3
21.	Jozef Boskovič	autoklapiarstvo	Zlatohorská 23
22.	Jozef Beneš	autoklapiarstvo, zámoč.	Cesta naKlanec89
23.	Miroslav Dvorský	hodobné demo-štúdio	Zhorínska 2
24.	Edita Lettrichová	pekáreň	Malok. nám. 5
25.	Michal Kriška	pulikačná, rekl. činnosť	Studenohorská 4
26.	Ladislav Riják, SOLAR, v.o.	mechan.-opticko-elekt.	Skerličova 5
27.	Gabriela Valková	sprost. Stav.dodáv.činnosť	Stanekova 3
28.	Rastislav Šulc	preprava hosp. zvierat	Cesta naKlanec69
29.	Ing. Tibor Karlík,EkonServis,s.r.o	ekon., daňov.,úct. Činnosť	Na barine 7
30.	Ing. Jozef Kmeť	pošta	Malokarp. Nám
31.	MUDr. Peter Križan	porad. v obl. zdravot.	Studenohorská 89
32.	Jana Tannenbergerová	pletárska dielňa, predaj	Pod Zečákom
33.	Vladimíra Petrášová	výr. plet.výrobných	Heyrovského 6
34.	Ingrid Bošelová	výroba, predaj konfekcie	Podháj 39
35.	Jozef Klasa	strojové obráb. Mater.	Skerličova 3
36.	Michal Kerepecký	výroba polotovarov PIZZA	Lamačská cesta 91
37.	Rastislav Baláž	kamenárstvo	Rajtáková 28
38.	Ing. Robert Minárik	porad.,konz., v obl. stojár.	Pod Zečákom 64

39. Ľudovít Vacula	pohostinné služby stánok	Hodonínska ul.
40. Valérián Bartalský	BESIEDKA-pohostins.č.	Vrančovičova 34
41. Marta Hrdličková	predaj kvetov	Studenohorská 56
42. Milan Krajačíča	zám.akovoobráb.práce	Cesna naKlanec61
43. František Hlúbik,HLUBIK,s.r.o.	stolárska dielňa	Podháj 125
44. RNDr. Libor Zendulka	porad. činnosť.v elektrotech.	Studenohorská 6
45. Miroslav Kríž	sklenárstvo	Zhorínska 12
46. Jozef Klinček	spracovanie dreva	Skerličova 1
47. Ing. Oľga Hatalová	ekonom. Práce	Zlatohorská 21
48. Alžbeta Orlová	sklad, kníh, gramoplat.	Rácova 3
49. Peter Hron	výroba obuvy	Vrančovičova 65
50. Ľubomír Mackovič	uspor. Dikoték, tan.záb.	Studenohorská 37
51. Vilam Pekár	stolárstvo	Lamačská cesta 131
52. Miroslav Vigľaský	video-požičovňa	Heyrovského 16
53. Štefan Chmel	zámočníctvo	Zlatohorská 26
54. Ing. Oskár Berník, BERKO, s.r.o.	zber priem. odpadu	Pod Zečákom 57
55. Jozef Soják	autoopravovňa	Havelkova 14
56. Vladimír Ondriš	obch. č. kanc.nýbytok	Segnáre 78
57. Mária Šemberová	predaj,šitých, plet. Výr.	Cesta na Klanec3

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Lamač

Príloha č. 7

Miestne komunikácie v priamej správe Hlavného mesta SR Bratislavy na území MČ BA - Lamač.

č:	komunikácia	Dĺžka	Plocha
1	Lamačská	3 457	40 101
2	Hodonínska	1 906	24 778
3	Pod Násypom	401	2 607
4	Lediny	194	1 164
5	Vrančovičova	490	5 490
6	Cesta na Klanec	1 017	6 279
7	Pod háj	1 225	20 825
8	Bakošova	459	2 754
9	Borinská	558	1674